

Projekt tvorby metodiky kontrolní činnosti Obecního živnostenského úřadu Kyjov pro podnikatele

Bc. Markéta Sedláčková

Diplomová práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav managementu a marketingu
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Markéta SEDLÁČKOVÁ**

Studijní program: **N 6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Management a marketing**

Téma práce: **Projekt tvorby metodiky kontrolní činnosti Obecního živnostenského úřadu Kyjov pro podnikatele**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Charakterizujte strukturu živnostenských úřadů.
- Charakterizujte živnostenské podnikání, kontrolní činnost včetně práv a povinností živnostenského úřadu a podnikatelů.

II. Praktická část

- Zpracujte kontrolní řád k výkonu kontroly Obecního živnostenského úřadu Kyjov.
- Proveďte průzkum mezi podnikateli dotazníkovým šetřením ve vztahu ke vzniku metodiky při živnostenské kontrole.
- Zpracujte projekt tvorby metodiky kontrolní činnosti Obecního živnostenského úřadu Kyjov pro podnikatele.

Závěr

Rozsah práce: **70 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

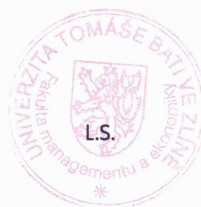
- [1] HORZINKOVÁ, Eva, URBAN, Václav. Živnostenský zákon s komentářem a příklady. 12. aktualiz. vyd. Praha 1 : Linde Praha, a.s., 2008. 319 s. ISBN 978-80-7201-720-1.
[2] PRŮCHA, Petr. Správní právo. 7. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007. 418 s. ISBN 978-80-210-4276-6.
[3] Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.
[4] Zákon č. 455/1991 b., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Kateřina Hrazdilová Bočková, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky
Datum zadání diplomové práce: **29. března 2010**
Termín odevzdání diplomové práce: **3. května 2010**

Ve Zlíně dne 29. března 2010

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

Ing. Pavla Staňková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 30.4.2010

.....

1) Zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídáne k vyšší výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

K zajištění regulace dodržování živnostenskoprávních předpisů, při výkonu podnikatelské činnosti na základě živnostenského oprávnění, je zákonem vymezen dozor nad jejich dodržováním, a to formou provádění živnostenské kontroly podnikatelských subjektů.

Diplomová práce, zabývající se právě oblastí živnostenské kontroly, zahrnuje jak analýzu živnostenského zákona, tak analýzu kontrolního řádu, kterým se řídí postup při výkonu kontroly a vztahy mezi kontrolním orgánem a kontrolovanou osobou, řešení tématiky z pohledu praxe v problémových oblastech včetně modelových situací s cílem identifikovat silné a slabé stránky kontrolní činnosti především ze strany podnikatelské veřejnosti. Pro nalezení optimálního řešení pro odstranění těchto nedostatků při samotném výkonu živnostenské kontroly bylo v práci využito dotazníkového šetření. Výsledné informace byly následně podkladem pro zpracování projektu v souladu s návrhem metodického materiálu pomáhajícího především podnikatelským subjektům, s ohledem na jeho praktické využití a s cílem zkvalitnění, zefektivnění a především zjednodušení průběhu živnostenské kontroly pro podnikatele.

Klíčová slova:

Obecní živnostenský úřad, živnost, živnostenské podnikání, živnostenská kontrola, metodika kontrolní činnosti, kontrolní řád, živnostenský zákon, zákon o státní kontrole, protokol o kontrole, metodika kontrolní činnosti, projekt.

ABSTRACT

In order to secure regulation of upholding trade law regulations in entrepreneurial activities on the basis of a trade license, the law specifies overseeing over upholding the regulations using entrepreneurial trade inspection.

The diploma thesis deals with trade inspections and it consists both of an analysis of the trade law as well as of an analysis of the inspection code which directs the procedure of a trade inspection taking place. Also it deals with the relationships between the inspection authority and the inspected person, solution from the practical view point in

problematic areas including model situations with the aim of identifying strong and weak points of inspection activities, especially on the side of the entrepreneurial public. In order to find an optimum solution for elimination of these deficiencies in the execution of a trade inspection, a question form was used. The resulting information was subsequently used as a basis for processing the project in accord with a proposal of systematic material which should help mainly entrepreneurial entities with respect to its practical usage and was used with the aim of making trade inspections better, more effective and also simpler for entrepreneurs.

Key words:

Local trade office, trade, trade business, trade inspection, inspection activities methodology, inspection code, trade law, state inspection law, inspection protocol, inspection activities methodology, project.

Děkuji vedoucí diplomové práce paní Ing. Kateřině Hrazdilové Bočkové, Ph.D., za cenné připomínky, odborné vedení, ochotu, trpělivost a především metodickou a poradenskou činnosti při zpracování diplomové práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	12
I TEORETICKÁ ČÁST	14
1 SOUČASNÁ STRUKTURA A ČINNOSTI ŽIVNOSTENSKÝCH ÚŘADŮ	15
1.1 OBECNÍ ŽIVNOSTENSKÉ ÚŘADY	15
1.2 KRAJSKÉ ŽIVNOSTENSKÉ ÚŘADY	15
1.3 ŽIVNOSTENSKÝ ÚŘAD ČESKÉ REPUBLIKY	16
2 ŽIVNOSTENSKÉ PODNIKÁNÍ	17
2.1 PŘEDMĚT ÚPRAVY	17
2.2 POZITIVNÍ A NEGATIVNÍ VYMEZENÍ ŽIVNOSTI	17
2.3 ROZDĚLENÍ ŽIVNOSTÍ	18
2.4 SUBJEKTY OPRÁVNĚNÉ PROVOZOVAT ŽIVNOST	19
2.5 VŠEOBECNÉ A ZVLÁŠTNÍ PODMÍNKY PROVOZOVÁNÍ ŽIVNOSTI.....	21
2.6 ODPOVĚDNÝ ZÁSTUPCE	21
2.7 ŽIVNOSTENSKÉ OPRÁVNĚNÍ.....	21
2.8 ŽIVNOSTENSKÝ REJSTRÍK	22
3 KONTROLNÍ ČINNOST	23
3.1 VYMEZENÍ KONTROLNÍ ČINNOSTI	23
3.2 SOUČASNÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA ŽIVNOSTENSKÉ KONTROLY.....	23
3.3 ZÁKON Č. 552/1991 SB., O STÁTNÍ KONTROLE.....	25
3.4 ZÁKLADNÍ PRAVIDLA KONTROLNÍ ČINNOSTI (KONTROLNÍ ŘÁD).....	25
3.5 OPATŘENÍ SPOČÍVAJÍCÍ V ULOŽENÍ ODSTRANĚNÍ NEDOSTATKŮ ROZHODNUTÍM VE SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ	26
3.6 PRÁVA A POVINNOSTI KONTROLNÍCH PRACOVNÍKŮ	26
3.7 PRÁVA A POVINNOSTI KONTROLOVANÝCH OSOB	28
3.8 POVINNOSTI PODNIKATELE DLE § 31 ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA.....	29
3.9 POVINNOSTI PODNIKATELE DLE § 17 ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA.....	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	34
4 METODIKA ZPRACOVÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE	35
4.1 CÍLOVÁ SKUPINA	35
4.2 POUŽITÉ METODY A ORGANIZACE SBĚRU DAT.....	35
4.3 ČASOVÉ OBDOBÍ REALIZACE SBĚRU DAT VČETNĚ JEHO VÝSLEDKŮ.....	36
4.4 CÍLE PROJEKTU	36

5	OBECNÍ ŽIVNOSTENSKÝ ÚŘAD KYJOV.....	38
5.1	ČINNOSTI OBECNÍHO ŽIVNOSTENSKÉHO ÚŘADU Z PRAXE.....	39
5.2	KONTROLNÍ ČINNOST V ČÍSLECH.....	40
6	PRŮBĚH KONTROLY Z POHLEDU PRAXE – ANALÝZA KONTROLNÍHO ŘÁDU	45
6.1	POVĚŘENÍ KE KONTROLE	45
6.2	PŘÍPRAVA KONTROLY	45
6.2.1	Podnět.....	47
6.2.2	Oznámení	47
6.2.3	Stížnost.....	48
6.3	PŘÍSLUŠNOST K VÝKONU KONTROLY A K SANKČNÍMU POSTIHU.....	48
6.3.1	Věcná příslušnost obecních živnostenských úřadů	48
6.3.2	Místní příslušnost obecních živnostenských úřadů.....	56
6.4	OZNÁMENÍ O ZAHÁJENÍ KONTROLY	57
6.5	NESOUČINNOST KONTROLOVANÉ OSOBY PŘI KONTROLE	58
6.5.1	Modelová situace při neposkytnutí součinnosti ke kontrole	58
6.6	POŘÁDKOVÁ POKUTA	62
6.7	POSTUP KONTROLNÍHO ORGÁNU V PŘÍPÁDECH, KDY NEMOHLA BÝT ZAHÁJENÍ KONTROLY OZNÁMENO.....	62
6.8	PRŮBĚH VLASTNÍHO VÝKONU ŽIVNOSTENSKÉ KONTROLY PO JEJÍM ZAHÁJENÍ	64
6.9	PROTOKOL O KONTROLE.....	66
6.10	PŘESTUPKY DLE § 61 ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA	67
6.11	SPRÁVNÍ DELIKTY DLE § 62 ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA	68
6.12	SPRÁVNÍ DELIKTY DLE § 63 ŽIVNOSTENSKÉHO ZÁKONA	70
6.13	ODSTRANĚNÍ NEDOSTATKŮ ZJIŠTĚNÝCH PŘI KONTROLE VE LHŮTĚ	71
6.14	UKONČENÍ KONTROLY	71
6.15	NÁMITKOVÉ ŘÍZENÍ	71
6.16	NÁKLADY PŘI VÝKONU KONTROLY.....	73
6.17	VÝVOJOVÝ GRAF - CELÝ POSTUP ŽIVNOSTENSKÉ KONTROLY	74
6.18	ZHODNOCENÍ PROBLÉMOVÝCH OBLASTÍ PŘI VÝKONU ŽIVNOSTENSKÉ KONTROLY S OHLEDEM NA ANALÝZU KONTROLNÍHO ŘÁDU	75
6.19	SWOT ANALÝZA VE VZTAHU KE KONTROLNÍ ČINNOSTI VYPLÝVAJÍCÍ Z ANALÝZY KONTROLNÍHO ŘÁDU	79
7	APLIKACE VÝZKUMNÝCH A ANALYTICKÝCH NÁSTROJŮ	81
7.1	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ A JEHO VÝSLEDKY.....	81

7.2	SWOT ANALÝZA VE VZTAHU KE KONTROLNÍ ČINNOSTI VYPLÝVAJÍCÍ Z DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	93
7.3	SNIŽOVÁNÍ ADMINISTRATIVNÍ ZÁTĚŽE PODNIKATELŮ – CHYSTANÉ ZMĚNY	94
8	PROJEKT - METODIKA KONTROLNÍ ČINNOSTI OBECNÍHO ŽIVNOSTENSKÉHO ÚŘADU PRO PODNIKATELE	96
8.1	ŽADATEL A ZPRACOVATEL PROJEKTU	96
8.2	ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU	96
8.3	PROJEKTOVÁ SWOT ANALÝZA KONTROLNÍ ČINNOSTI OBECNÍHO ŽIVNOSTENSKÉHO ÚŘADU PŘI PROVÁDĚNÍ ŽIVNOSTENSKÉ KONTROLY	97
8.4	ŽÁDOUCÍ STAV A VARIANTY MOŽNÉHO ŘEŠENÍ, LIDSKÉ A OSTATNÍ ZDROJE PROJEKTU	98
8.5	ODŮVODNĚNÍ HLAVNÍCH PRINCIPŮ NAVRHOVANÉ METODIKY	100
8.6	NÁVRH, FORMA, PODOBA A ZPRACOVÁNÍ METODIKY	101
8.7	ČASOVÝ PLÁN PROJEKTU	103
8.8	FINANČNÍ DOPAD NAVRHOVANÉ METODIKY	103
8.9	UDRŽITELNOST PROJEKTU	104
8.10	SHRNUTÍ POZITIVNÍCH A POTENCIONÁLNĚ RIZIKOVÝCH DOPADŮ NAVRHOVANÉHO MATERIÁLU VČETNĚ DOPADU NA PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ	104
8.11	VYHODNOCENÍ PROJEKTU	105
	ZÁVĚR	106
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	109
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	111
	SEZNAM OBRÁZKŮ	112
	SEZNAM GRAFŮ	113
	SEZNAM TABULEK	115
	SEZNAM PŘÍLOH	116

ÚVOD

V článku 26 zákona č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD, je uvedeno, že každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost, přičemž zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností.

Tedy i v podnikání na základě živnostenského oprávnění má podnikatel, ale i kontrolující orgán, svá práva a povinnosti, včetně povinnosti dodržování živnostenskoprávních předpisů.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen živnostenský zákon), je základní veřejnoprávní předpis pro převážnou většinu podnikatelských aktivit právnických a fyzických osob.

K tomu, aby byla zajištěna určitá regulace dodržování stanovených předpisů, je zákonem vymezen dozor nad jejich dodržováním, a to formou provádění živnostenské kontroly podnikatelských subjektů.

Při výběru tématu diplomové práce jsem se inspirovala mým současným pracovním zařazením a téma jsem tedy zvolila z oblasti kontrolní činnosti Obecního živnostenského úřadu. Z praxe, jako referentka na úseku živnostenské kontroly, jsem dospěla k názoru, že by pro kontrolované subjekty bylo velmi přínosné, vytvořit metodický materiál týkající se právě problematiky kontrolní činnosti na úseku živnostenského podnikání. Toto moje tvrzení chci diplomovou prací ověřit.

Při svém působení v kontrolní oblasti jsem se snažila identifikovat problémy vztahující se k průběhu živnostenské kontroly, jak ze strany kontrolního orgánu, tak především ze strany kontrolovaných subjektů a navrhnout řešení zjištěných problémových oblastí.

Při postupu práce pro mne byl základním materiálem živnostenský zákon a zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o státní kontrole).

Mým záměrem při zpracování diplomové práce je důsledná a komplexní analýza kontrolního řádu, kterým se řídí postup při výkonu kontroly a vztahy mezi kontrolním orgánem a kontrolovanou osobou, řešení tematiky z pohledu praxe v problémových

oblastech včetně modelových situací zapracovaných do několikastránkového popisu výkonu živnostenské kontroly.

Na základě podrobné analýzy v praktické části je zhodnocen současný stav postupu kontrolního orgánu Obecního živnostenského úřadu Kyjov, jsou vybrány a identifikovány konkrétní oblasti, které podnikatelům při samotné živnostenské kontrole činí problémy a ke kterým směřují nejčastější dotazy ze strany kontrolovaných osob nebo jim nejsou zcela jasny, a právě proto nejsou ke kontrole dokládány správné či úplné doklady a živnostenská kontrola se časově prodlužuje.

Na tyto nedostatky při provádění živnostenské kontroly jsou následně aplikovány vybrané výzkumné a analytické nástroje. Je provedeno **dotazníkové šetření mezi podnikatelskými subjekty s cílem zjištění názoru informovanosti podnikatelů o živnostenské kontrole ve vztahu k problémovým konkrétním oblastem** vyplývajícím z podrobné analýzy kontrolního řádu. Současně je dotazníkový výzkum proveden ve vztahu **ke vzniku metodiky, která by vedla k přiblížení výkonu kontrolní činnosti Obecního živnostenského úřadu podnikatelům** podnikajícím na základě živnostenských oprávnění **především z pohledu praxe a k řešení těchto praktických problémů při samotné živnostenské kontrole, čímž by se kontrolní akt stal mnohem více efektivní, jak ze strany podnikatele, tak ze strany správního orgánu.**

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SOUČASNÁ STRUKTURA A ČINNOSTI ŽIVNOSTENSKÝCH ÚŘADŮ

Strukturu živnostenských úřadů v České republice a jejich působnost upravuje zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech (dále jen zákon o živnostenských úřadech), ve znění pozdějších předpisů s účinností od 1. ledna 1992 a zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, ve znění pozdějších předpisů.

1.1 Obecní živnostenské úřady

Obecní živnostenské úřady jsou tvořeny „odbory obecních živnostenských úřadů obcí s rozšířenou působností, a na území hlavního města Prahy živnostenské odbory úřadů městských částí určených Statutem hlavního města Prahy“ [1, § 1] (prvostupňový orgán, na území České republiky jsou v současné době v počtu 205 + 22 na území hlavního města Prahy, tj. celkem 227 obecních živnostenských úřadů).

Obecní živnostenský úřad vykonává dle zákona o živnostenských úřadech „činnosti v rozsahu stanoveném zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, plní další úkoly stanovené zvláštními právními předpisy“ [1, § 2] a dále od 1.8.2006 plní funkci centrálního registračního místa tj. přijímá přihlášky, oznámení či ohlášení od fyzických osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění vůči správním orgánům tj. Finančnímu úřadu, Okresní správě sociálního zabezpečení, zdravotním pojišťovnám a Úřadu práce.

„Obecní živnostenský úřad je provozovatelem živnostenského rejstříku“. [1, § 2 odst. 3]

1.2 Krajské živnostenské úřady

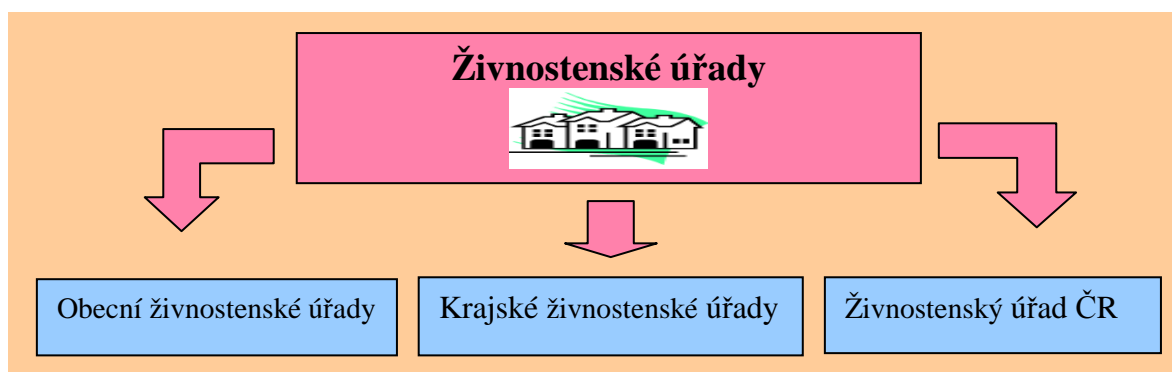
Krajské živnostenské úřady jsou složeny z odborů krajských úřadů, a na území hlavního města Prahy z živnostenského odboru Magistrátu hlavního města Prahy (druhostupňový orgán, na území České republiky je v současné době 14 krajských živnostenských úřadů).

Krajský živnostenský úřad „vykonává řídicí, koordinační, kontrolní a metodickou činnost, a to včetně výkonu funkce centrálních registračních míst, vůči obecním živnostenským úřadům ve svém správním obvodu; obecním živnostenským úřadům ve svém obvodu může

nařídí provedení živnostenské kontroly, rozhoduje o odvolání proti rozhodnutím obecních živnostenských úřadů ve svém správním obvodu, spolupracuje na úseku živnostenského podnikání s příslušnými správními úřady, v jejichž působnosti jsou odvětví, ve kterých se provozuje živnostenské podnikání, s hospodářskými komorami, podnikatelskými svazy a sdruženími, je provozovatelem živnostenského rejstříku, je oprávněn vyžadovat od ústředních správních úřadů potřebná stanoviska a vyjádření, která jsou povinny sdělit krajskému živnostenskému úřadu do 15 dnů, plní další úkoly stanovené zvláštními právními předpisy“. [1, § 3 odst. 1]

1.3 Živnostenský úřad České republiky

Živnostenský úřad České republiky „zpracovává koncepce v oblasti živnostenského podnikání, vykonává řídicí, koordinační a metodickou činnost vůči krajským živnostenským úřadům, může nařídí živnostenským úřadům provedení živnostenské kontroly, v zákonem stanovených případech rozhoduje jako správní orgán první instance, rozhoduje o odvolání proti rozhodnutím krajských živnostenských úřadů, je správcem živnostenského rejstříku, spolupracuje na úseku živnostenského podnikání s příslušnými správními úřady, v jejichž působnosti jsou odvětví, ve kterých se provozuje živnostenské podnikání, s hospodářskými komorami, podnikatelskými svazy a sdruženími, je oprávněn vyžadovat od ústředních správních úřadů potřebná stanoviska a vyjádření, která jsou povinny sdělit Živnostenskému úřadu České republiky do 15 dnů, plní další úkoly stanovené zvláštními právními předpisy“. [1, § 5 odst. 1]

Obr. 1: Schéma struktury živnostenských úřadů v České republice

Pramen: Vlastní zpracování

2 ŽIVNOSTENSKÉ PODNIKÁNÍ

2.1 Předmět úpravy

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen živnostenský zákon), upravuje podmínky živnostenského podnikání a kontrolu nad jejich dodržováním.

2.2 Pozitivní a negativní vymezení živnosti

S pojmem živnostenské podnikání souvisí vymezení samotného pojmu živnosti. Živnost neboli podnikatelskou činnost charakterizuje několik znaků: je to „činnost soustavná, provozovaná samostatně vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených živnostenským zákonem“. [2, § 3] Pokud jsou naplněny všechny zmíněné znaky současně, jedná se o živnost a tyto znaky živnosti představují pozitivní vymezení.

„**Soustavností** se rozumí stálý výkon určité činnosti, který trvá určité časové období nebo se tato činnost pravidelně opakuje. **Samostatnost** znamená, že ten, kdo podnikatelskou činnost provozuje, sám rozhoduje o jejím způsobu a rozsahu, o době a místě výkonu činnosti. Výkon činnosti **vlastním jménem** znamená, že podnikatel provozuje podnikatelskou činnost zásadně pod názvem, pod nímž je registrován (pod obchodní firmou, názvem nebo pod svým jménem a příjmením). Výkon činnosti **na vlastní odpovědnost** znamená nejen odpovědnost podnikatele za porušení svých závazků či právních předpisů, ale též jeho odpovědnost za výsledek podnikatelské činnosti tj. především za zisk nebo ztrátu. Pro to, zda je, či není naplněn znak provozování činnosti **za účelem dosažení zisku**, není důležité, jestli činnost zisk skutečně přinesla, nebo skončila ztrátou. Rozhodující je, zda byla uskutečňována s cílem zisku dosáhnout.“ [4, s. 4]

Živností se však nerozumí každá činnost, živnostenský zákon vymezuje i negativní znaky činnosti, které jsou z působnosti tohoto zákona vyloučeny, tudíž živností dle § 3 živnostenského zákona nejsou (restaurování kulturních památek, činnost lékařů, veterinářů, advokátů, tlumočnick, pořádání loterií, provozování pohřebišť, archivnictví, aj.).

2.3 Rozdělení živností

Živnosti dělíme z hlediska vzniku na ohlašovací a koncesované živnosti.

A) Ohlašovací živnosti, které při splnění stanovených podmínek smějí být provozovány na základě ohlášení, vznikají dnem ohlášení nebo dnem pozdějším, pokud je takový den v ohlášení žadatelem uveden, dělí se na:

- „řemeslné živnosti, je-li podmínkou provozování živnosti odborná způsobilost uvedená v § 21 a 22,
- vázané živnosti, je-li podmínkou provozování živnosti odborná způsobilost uvedená v příloze č. 2 k tomuto zákonu, není-li stanoveno jinak,
- živnost volnou, u které není jako podmínka provozování živnosti odborná způsobilost stanovena“. [2, § 19]

Řemeslné živnosti jsou uvedeny v příloze č. 1 živnostenského zákona. Pro provozování této živnosti musí ohlašovatel splnit podmínku odborné způsobilosti (§ 21 a 22 živnostenského zákona), a to doložením dokladu o dosažení požadovaného vzdělání v příslušném oboru nebo dokladem o vykonání šestileté praxe v oboru.

Vázané živnosti jsou uvedeny v příloze č. 2 živnostenského zákona. Odbornou způsobilost pro živnosti vázané upravuje § 24 živnostenského zákona. Převážně se způsobilost dokládá průkazy o příslušné způsobilosti či osvědčeními vydávanými orgány státní správy.

„Volná živnost je opravňující k výkonu činností, pro jejichž provozování tento zákon nevyžaduje prokazování odborné ani jiné způsobilosti, je uvedena v příloze č. 4 živnostenského zákona. K získání živnostenského oprávnění pro živnost volnou musí být splněny jen všeobecné podmínky provozování živnosti“. [2, § 25 odst. 1-2] Předmětem živnosti je její název „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách č. 1 až 3 živnostenského zákona“ obsahující 80 oborů činností.

B) Koncesované živnosti jsou uvedené v příloze č. 3 živnostenského zákona, která stanovuje odbornou způsobilost koncesovaných živností. Koncesní listina nevzniká ohlášením, k vydání koncesní listiny dochází ve správním řízení zahajovaném na základě žádosti o koncesi a vniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncesní listiny. Důvodem udílení koncesí na určité činnosti je zejména ochrana veřejného zájmu z hlediska

vysokých nároků na zvláštní odbornou způsobilost, danou povahou provozu, tj. jeho nebezpečností vůči okolí.

2.4 Subjekty oprávněné provozovat živnost

„Živnost může dle § 5 živnostenského zákona provozovat česká fyzická nebo právnická osoba, tj. osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky, splní-li podmínky stanovené živnostenským zákonem“ [2, § 5 odst. 1] a osoba z Evropské Unie dočasně poskytující služby.

„Fyzická osoba je biologická bytost od svého narození až do smrti, u níž rozlišujeme způsobilost mít práva a povinnosti (právní subjektivita), která vzniká narozením a způsobilost vlastními právními úkony nabývat práv a brát na sebe povinnosti (způsobilost k právním úkonům).

Z ustanovení § 6 odst. 1 živnostenského zákona vyplývá, že způsobilost být subjektem živnostenského oprávnění vzniká u fyzické osoby dosažením věku 18 let.

V ustanovení § 12 odst. 1 živnostenského zákona je uvedena výjimka z této zásady tj. živnost mohou provozovat i osoby, které nemají plnou způsobilost k právním úkonům, pokud bude tato činnost provozována prostřednictvím odpovědného zástupce podle § 11 živnostenského zákona, ustanoveného se souhlasem soudu zákonným zástupcem takové osoby. Jedná se o nezletilé osoby nebo osoby, jejichž způsobilost byla omezena rozhodnutím soudu. Živnost ohlásí nebo požádá o koncesi jménem zastoupeného zákonný zástupce takovéto osoby, a to se souhlasem soudu a za dalších zákonem stanovených podmínek“. [4, s.5]

Právníckými osobami jsou: sdružení fyzických nebo právnických osob tj. obchodní společnosti založené za účelem podnikání, rozlišují se obchodní společnosti osobní (veřejná obchodní společnost; komanditní společnost) a kapitálové společnosti (s ručením omezeným; akciová společnost; družstvo), občanská sdružení, jednotky územní samosprávy (obce, kraje) a jiné subjekty, o kterých to stanoví zákon (banky, zdravotní pojišťovny, aj.).

Ke zřízení právnické osoby je potřebná písemná smlouva nebo zakládací listina, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Právnícké osoby vznikají dnem zápisu do obchodního nebo

jiného zákonem určeného rejstříku, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, mají svůj název, který musí být určen při jejich zřízení.

Změnou § 19 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen občanský zákoník), provedenou zákonem č. 215/2009 Sb., v části šesté s účinností od 20.7.2009 vznikla absence ustanovení týkající se povinnosti určení skutečného sídla právnické osoby adresou, tedy místa, kde právnická osoba skutečně sídlí, kde je umístěna její správa a kde se veřejnost může s právnickou osobou stýkat.

V nové právní úpravě bylo toto ustanovení nahrazeno tím, že každý se může dovolat skutečného sídla právnické osoby, a dále tím, že právnická osoba nemůže namítat, že má skutečné sídlo v jiném místě, proti tomu, kdo se dovolá sídla zapsaného ve veřejném rejstříku.

„Zahraniční osoba, tj. fyzická osoba nebo právnická osoba se sídlem mimo území České republiky, která hodlá na území České republiky provozovat živnost a která má podle zákona č. 326/1996 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, povinnost mít pro pobyt na tomto území povolení, musí k ohlášení živnosti a k žádosti o koncesi doložit doklad prokazující udělení víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu“. [2, § 5 odst. 5]

„Státní příslušník členského státu Evropské unie (právnická osoba, její vnitřní poměry se řídí právem členského státu Evropské unie), který je na území členského státu Evropské unie oprávněn provozovat podnikatelskou činnost (má sídlo, ústřední správu nebo hlavní místo své podnikatelské unie), může dle ustanovení § 69a živnostenského zákona na území České republiky dočasně poskytovat služby v rozsahu svého podnikatelského oprávnění v souladu s čl. 49 až 55 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Totéž platí pro příslušníky dalších smluvních států Dohody o Evropském hospodářském prostoru, občany ze Švýcarské konfederace a právnické osoby se sídlem na území těchto států. [2, § 69a odst. 1-3].

2.5 Všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti

„**Všeobecnými podmínkami** provozování živnosti fyzickými osobami, pokud tento zákon nestanoví jinak, jsou:

- dosažení věku 18 let,
- způsobilost k právním úkonům,
- bezúhonnost (dle výpisu z evidence Rejstříku trestů)“. [2, § 6 odst. 1]

U právnických osob musí všeobecné podmínky splňovat odpovědný zástupce i statutární orgán.

Zvláštními podmínkami provozování živnosti jsou odborná nebo jiná způsobilost, pokud je tento zákon nebo zvláštní právní předpisy vyžadují. Jsou zakotveny v § 7 živnostenského zákona.

2.6 Odpovědný zástupce

„Podnikatel může provozovat živnost prostřednictvím odpovědného zástupce. Odpovědný zástupce je fyzická osoba ustanovená podnikatelem, která odpovídá za řádný provoz živnosti a za dodržování živnostenskoprávních předpisů a je k podnikateli ve smluvním vztahu (písemném nebo ústním). Nikdo nemůže být ustanoven do funkce odpovědného zástupce pro více než čtyři podnikatele“. [2, § 11 odst. 1]

Odpovědný zástupce musí splňovat všeobecné i zvláštní podmínky provozování živnosti, a to je právě příčinou, proč si podnikatel ustanoví odpovědného zástupce, čili z důvodu, že sám tyto všeobecné či zvláštní podmínky nesplňuje.

2.7 Živnostenské oprávnění

Oprávnění provozovat živnost (dále jen „živnostenské oprávnění“) podnikatelé do dne účinnosti novely, která významně změnila živnostenský zákon tj. do 30.6.2008, prokazovali živnostenskými listy a koncesními listinami. Novelou bylo změněno, že tyto listiny (průkazy) nahrazuje jediný dokument – výpis z živnostenského rejstříku, kterým podnikatel prokazuje své právo i k více živnostem, jelikož jsou v něm uvedena všechna živnostenská oprávnění, která má podnikatel zapsány v živnostenském rejstříku.

„Podnikatel prokazuje své živnostenské oprávnění do vydání výpisu stejnopisem ohlášení s prokázaným doručením živnostenskému úřadu, a to i prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy nebo pravomocným rozhodnutím o udělení koncese“. [2, § 10 odst. 3b)]

2.8 Živnostenský rejstřík

„Živnostenský rejstřík je informačním systémem veřejné správy, jehož správcem je Živnostenský úřad České republiky a provozovateli jsou obecní živnostenské úřady a krajské živnostenské úřady“. [2, § 60 odst. 1]

„Rejstřík je veden v elektronické podobě, obsahuje údaje taxativně vymezené § 60 živnostenského zákona a je veřejným seznamem s výjimkou údajů o uložených pokutách včetně sankčních opatření uložených jinými správními orgány v souvislosti s podnikáním a rodných čísel, které živnostenský úřad sděluje pouze podnikateli a v případech stanovených zvláštními právními předpisy“. [2, § 11 odst. 3]

„Živnostenský úřad poskytuje údaje z rejstříku také příslušným orgánům státní správy uvedeným v § 48 živnostenského zákona (Finančnímu úřadu, Českému statistickému úřadu, České správě sociálního zabezpečení, Cizinecké policii, zdravotním pojišťovnám), v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup, anebo prostřednictvím příslušné adresy centrálního registru“. [2, § 60 odst. 5]

3 KONTROLNÍ ČINNOST

3.1 Vymezení kontrolní činnosti

Přesná definice kontroly neexistuje v žádném právním předpise. Tento pojem bychom mohli vymezit výkladem, že kontrola je výkon kontrolní činnosti živnostenského úřadu na úseku živnostenského podnikání prováděný vůči kontrolním subjektům tvořícím 3 základní skupiny: podnikatel (osoba podnikající na základě živnostenského oprávnění), osoby vykonávající činnosti, které jsou předmětem živnosti bez živnostenského oprávnění, osoby z Evropské unie dočasně poskytující služby (§ 69a živnostenského zákona).

Živnostenské úřady provádějí živnostenskou kontrolu včetně dozorové činnosti upravené zvláštními zákony – ochrana spotřebitele, spotřební daně, provoz zastaváren, zákon o letectví, zákon o drahách, regulace reklamy.

Obecní živnostenský úřad provádí kromě běžné kontrolní činnosti a kontrol s orgány kompetentními k výkonu tzv. správního dozoru kontroly na základě nařízení k provedení kontrol Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, Krajským živnostenským úřadem a kontroly, ke kterým dávají podnět ostatní orgány státní správy, popř. občané.

Stanovení místa provedení kontroly je předem určeno, může to být v místě podnikání fyzické osoby, sídle právnické osoby, v provozovně (stálá provozovna - kamenná, mobilní provozovna, v místě umístění automatu), na živnostenském úřadě, popř. na jiném místě domluvené s kontrolovanou osobou, což by mělo ale být ve správním obvodu živnostenského úřadu.

3.2 Současná právní úprava živnostenské kontroly

Hmotněprávní ustanovení

„Živnostenskou kontrolu provádějí v rámci své působnosti dle § 60a živnostenského zákona živnostenské úřady, které sledují, zda a jak jsou plněny povinnosti stanovené živnostenským zákonem, ustanovení zvláštních právních předpisů vztahujících se k živnostenskému podnikání, poskytování služeb podle § 69a a plnění podmínek provozování živnosti uložených v rozhodnutí o udělení koncese“. [2, § 60a] Živnostenský úřad provádí také kontrolu výkonu činnosti bez živnostenského oprávnění (dále jen

neoprávněné podnikání). Tímto je vymezen věcný rozsah, tedy předmět živnostenské kontroly.

Procesní ustanovení

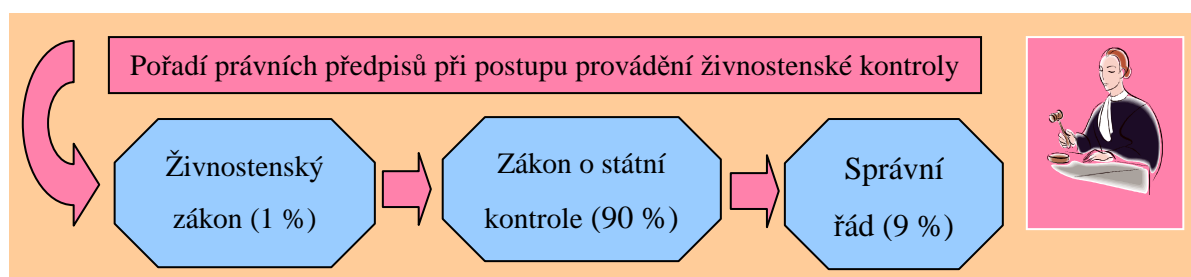
Živnostenský zákon nemá vlastní pravidla kontrolní činnosti. Procesní postup při výkonu živnostenské kontroly se řídí dle § 60b živnostenského zákona. „Kontrolní činnost v rámci živnostenské kontroly vykonávají zaměstnanci živnostenských úřadů.“ [2, § 60b] Postavení kontrolních pracovníků je upraveno v zákoně o živnostenských úřadech v § 6 odst. 1, 2, 3 a v § 11 a 12 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o státní kontrole).

„Při kontrolní činnosti mohou zaměstnanci provádějící kontrolu pořizovat též zvukové a obrazové záznamy“. [2, § 60b]

„Ke kontrole mohou být přizváni zástupci dalších orgánů (Policie České republiky, Česká obchodní inspekce, Finanční úřad, Stavební úřad, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Celní úřad, orgány veterinární správy, orgány ochrany veřejného zdraví, orgány inspekce práce, dopravní orgány aj.) a osob, určených zvláštními právními předpisy“ [2, § 60b] za účelem společného výkonu kontrolní činnosti u jednoho podnikatele v tutéž dobu různými orgány kompetentními k výkonu tzv. správního dozoru.

Výkon živnostenské kontroly se řídí zvláštním zákonem – § 8 až 26 zákona o státní kontrole. Dle tohoto zákona kontrolní činnost vykonávají pracovníci kontrolních orgánů na základě písemného pověření.

Postup neupravený živnostenským zákonem ani zákonem státní kontrole je upraven podpůrným zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Obr. 2: Schéma postupu provádění živnostenské kontroly dle právních předpisů

Pramen: Vlastní zpracování

3.3 Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole

Významné společensko-ekonomické změny, ke kterým došlo v naší zemi, si vyžádaly i podstatnou změnu právního řádu.

Změnu právní úpravy bylo nutné provést i v oblasti kontroly zvláště proto, že dřívější platná právní úprava (zejména zákon č. 103/1971 Sb., zákon ČNR č. 116/1971 Sb.) se dostávala do rozporu se základními principy právního státu. Nejvýrazněji se tento rozpor projevoval ve vztahu základních obecně závazných právních předpisů o kontrole k Listině základních práv a svobod.

Z těchto důvodů došlo k vypracování zákonů a od 1.1.1992 vstoupil v platnost zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, který upravuje v obecné poloze výkon státní kontroly a vymezuje orgány správy, které ji vykonávají, stanovuje jednoduchá pravidla kontrolní činnosti, která upravují práva a povinnosti kontrolních pracovníků a kontrolovaných osob, a dle kterého, v platném znění, je postupováno dodnes.

3.4 Základní pravidla kontrolní činnosti (kontrolní řád)

Kontrolním řádem se řídí postup při výkonu kontroly a vztahy mezi:

- kontrolními orgány („ministerstva a jiné ústřední správní úřady v rozsahu stanoveném zvláštními zákony, místní orgány státní správy a orgány územní samosprávy, pokud vykonávají státní správu v rozsahu stanoveném zvláštními zákony a ostatní orgány státní správy, do jejichž působnosti náleží specializovaná kontrola, odborný dozor anebo inspekce podle zvláštních předpisů“ [3, § 2], pokud zvláštní zákon nestanoví těmto kontrolním orgánům jiný postup a
- kontrolovanými osobami (právnícké a fyzické osoby)

při kontrolách prováděných „z vlastního podnětu kontrolních orgánů, na základě dožádání k tomu oprávněných státních orgánů (např. soudů či Okresní správy sociálního zabezpečení, aj.) dle zvláštních zákonů nebo v dalších případech, pokud nestanoví zvláštní zákon jiný postup“. [3, § 8]

3.5 Opatření spočívající v uložení odstranění nedostatků rozhodnutím ve správním řízení

Živnostenský úřad může dle § 60d živnostenského zákona rozhodnutím uložit podnikateli odstranění nedostatků zjištěných při provozování živnosti. Možnost uložit opatření může živnostenský úřad ve dvou případech. Buď jako procesní důsledek kontroly po skončení kontrolní činnosti nebo bez jakékoliv návaznosti na živnostenskou kontrolu. V rozhodnutí podle výše uvedeného stanoví živnostenský úřad k odstranění nedostatků přiměřenou lhůtu a proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení rozhodnutí.

3.6 Práva a povinnosti kontrolních pracovníků

Dle § 10 zákona o státní kontrole „kontrolu nesmějí provést ti kontrolní pracovníci, u nichž se zřetelem na jejich vztah ke kontrolovaným osobám nebo k předmětu kontroly jsou důvodné pochybnosti o jejich nepodjatosti. Kontrolní pracovník je povinen bezprostředně po tom, co se dozví o skutečnostech nasvědčujících jeho podjatost, oznámit tyto okolnosti svému nadřízenému. O podjatosti kontrolního pracovníka rozhodne vedoucí kontrolního orgánu nebo jím pověřený pracovník bez zbytečného odkladu. Do rozhodnutí o podjatosti činí kontrolní pracovník pouze úkony, které nesnesou odkladu“. [3, § 10]

Kontrolní pracovníci jsou oprávněni pro provádění kontroly dle § 11 zákona o státní kontrole:

- „vstupovat do objektů, zařízení a provozů, na pozemky a do jiných prostor kontrolovaných osob, pokud souvisí s předmětem kontroly, nedotknutelnost obydlí je zaručena – není dovoleno do něj vstoupit bez souhlasu toho, kdo v něm bydlí. Jiné zásahy do nedotknutelnosti obydlí mohou být zákonem dovoleny, jen je-li to v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu života nebo zdraví osob, pro ochranu práv a svobod druhých anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku. Pokud je obydlí užíváno také pro podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti, mohou být takové zásahy zákonem dovoleny, též je-li to nezbytné pro plnění úkolů veřejné správy,
- požadovat na kontrolovaných osobách, aby ve stanovených lhůtách předložily originální doklady a další písemnosti, záznamy dat na paměťových médiích

prostředků výpočetní techniky, jejich výpisy a zdrojové kódy programů, vzorky výrobků nebo jiného zboží (dále jen doklady), s požadavkem o předložení takového dokladu stanoví kontrolní pracovník lhůtu, ve které musí kontrolovaná osoba požadovaný doklad předložit, kdy stanovení lhůty je závislé na časovém průběhu kontroly a vždy na konkrétních okolnostech a reálných možnostech kontrolované osoby,

- požadovat na kontrolovaných osobách poskytnutí pravdivých a úplných informací o zajišťovaných a souvisejících skutečnostech, z důvodu rychlého a úsporného průběhu kontroly, fyzické osoby nemají tuto povinnost v případech, kdyby jejím splněním způsobily nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým,
- zajišťovat v odůvodněných případech doklady, to připadá v úvahu zejména v těch případech, kdy hrozí zneužití dokladu či jeho zničení, jejich převzetí musí kontrolovaní osobě písemně potvrdit a ponechat jí kopie převzatých dokladů,
- požadovat, aby kontrolované osoby podaly ve stanovené lhůtě písemnou zprávu o odstranění zjištěných nedostatků,
- v případech stanovených tímto zákonem ukládat pořádkové pokuty,
- používat telekomunikační zařízení kontrolovaných osob v případech, kdy je jejich použití nezbytné pro zabezpečení kontroly“. [3, § 11]

Oprávnění kontrolních pracovníků musí umožňovat řádný výkon kontroly a zajišťovat, že nebude docházet ke zmaření účelu kontroly, na druhé straně v zájmu právní jistoty a ochrany práv kontrolovaných osob je nutné tato oprávnění vymezit pouze v nezbytném rozsahu.

Dle § 12 zákona o státní kontrole **jsou kontrolní pracovníci povinni:**

- „oznámit kontrolované osobě zahájení kontroly a předložit služební průkaz či pověření k provedení kontroly,
- šetřit práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných osob,
- předat neprodleně převzaté doklady kontrolované osobě, pominou-li důvody jejich převzetí,

- zajistit řádnou ochranu odebraných originálních dokladů proti jejich ztrátě, zničení, poškození nebo zneužití a současně zajistit, aby k těmto dokladům neměly přístup nepovolané osoby, přičemž kontrolní pracovník si ponechá odebrané doklady na dobu nezbytně nutnou, jakmile však pominou důvody pro zajištění dokladů, je povinen bezodkladně tyto doklady vrátit kontrolované osobě,
- pořizovat o výsledcích kontroly protokol,
- zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděli při výkonu kontroly a nezneužít znalosti těchto skutečností. [3, § 12] „Zbavit povinnosti mlčenlivosti může kontrolní pracovníky jen ten, v jehož zájmu tuto povinnost mají, nebo ve veřejném zájmu vedoucí kontrolního orgánu“. [3, § 13]

Povinností kontrolních pracovníků je zjistit při kontrole skutečný stav věci. Kontrolní zjištění jsou povinni prokázat doklady, musí přitom vycházet ze spolehlivě zjištěných a doložených skutečností. Kontrolní zjištění musí být objektivní a úplná, zejména z hlediska zajištění cíle kontroly. Při kontrole však musí kontrolní pracovník postupovat tak, aby bylo v maximální míře šetřeno práv a právem chráněných zájmů kontrolované osoby. Proto jsou stanoveny další výše uvedené povinnosti kontrolním pracovníkům.

3.7 Práva a povinnosti kontrolovaných osob

Podnikatel je dle § 60c živnostenského zákona, ve znění pozdějších předpisů, oprávněn přizvat v průběhu kontroly jím zvolenou třetí osobu. Touto třetí osobou může být zaměstnanec, odpovědný zástupce, osoba pověřená za provozovnu, zástupce Hospodářské a Agrární komory České republiky, zástupce živnostenského společenstva, popř. jakákoli další osoba včetně takové osoby, s níž má podnikatel uzavřené obchodní smlouvy. Počet osob přizvaných podnikatelem k živnostenské kontrole nelze ze zákona omezit, naopak nepřítomnost třetí osoby není důvodem k přerušení kontroly. Dle § 10 zákona o státní kontrole „oznámí kontrolované osoby kontrolnímu orgánu skutečnosti nasvědčující podjatosti kontrolního pracovníka, jakmile se o těchto skutečnostech dozví“. [3, § 10]

Kontrolované osoby jsou dle § 14 zákona o státní kontrole „povinny vytvořit základní podmínky k provedení kontroly, zejména jsou povinny poskytnout součinnost odpovídající oprávněním kontrolních pracovníků a v nezbytném rozsahu odpovídajícím povaze jejich

činnosti technickému vybavení poskytnout materiální a technické zabezpečení pro výkon kontroly“. [3, § 14]

3.8 Povinnosti podnikatele dle § 31 živnostenského zákona

Povinnosti podnikatele dle § 31 živnostenského zákona:

- **zajistit účast odpovědného zástupce (je-li ustanoven) při provozování živnosti v potřebném rozsahu,**
- **označit obchodní firmou, popřípadě názvem, nebo jménem a příjmením a identifikačním číslem objekt, v němž má místo podnikání, liší-li se od bydliště, sídlo a zahraniční osoba organizační složku, pokud ji zřizuje,**
- **na žádost živnostenského úřadu prokázat vlastnické nebo užívací či jiné obdobné právo k objektu nebo prostorám, v nichž má na území České republiky místo podnikání, liší-li se od bydliště, sídlo a zahraniční osoba složku podniku.**

Povolený účel užívání stavby k podnikání prokazují i rozhodnutí vydaná dle zákona č. 50/1976Sb., o územním plánování a stavebním řádu, („starý stavební zákon“), jehož platnost skončila 31.12.2006. Mezi taková rozhodnutí, překládaná kontrolovanými osobami, patří kolaudační rozhodnutí, rozhodnutí o změně užívání stavby, dodatečné povolení stavby, které může obsahovat souhlas s užíváním stavby či ověřený pasport stavby.

Od 1.1.2007 prokazují právo užívat stavbu a účel jejího užívání kontrolované osoby dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, („nový stavební zákon“), oznámením stavebníka o záměru užívání dokončené stavby stavebnímu úřadu, které je opatřené potvrzením o podání u příslušného správního orgánu, dále písemným souhlasem stavebního úřadu, že stavbu lze užívat, či kolaudačním souhlasem. Rovnocenným podkladem pak může být rozhodnutí o dodatečném povolení stavby, v němž stavební úřad vyjádřil souhlas s jejím užíváním, oznámením žadatele o záměru změny užívání dokončené stavby stavebnímu úřadu, souhlasem stavebního úřadu se změnou užívání stavby nebo rozhodnutím povolení změny užívání stavby.

Mezi nejčastější způsoby prokázání vlastnického nebo užívacího práva k provozovně pro účely kontroly patří výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, užívací smlouva nebo dohoda o dočasném užívání.

- **zajistit, aby na provozovně, ve které je prodáváno zboží nebo poskytována služba, a nemá-li provozovnu, v místě podnikání, sídle nebo v místě organizační složky podniku zahraniční osoby, byly kontrolnímu orgánu na jeho žádost a ve lhůtě jím stanovené k dispozici doklady prokazující způsob nabytí prodávaného zboží nebo materiálu používaného k poskytování služeb,**
- **v případě nákupu použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu, před uzavřením smluvního vztahu identifikovat jeho účastníky (dle § 31 odst. 5 živnostenského zákona) a předmět smluvního vztahu (dle § 31 odst. 6 živnostenského zákona), vést evidenci o těchto skutečnostech, a to včetně data uzavření tohoto smluvního vztahu. Tato evidence musí být přístupná v provozovně, v níž dochází k identifikaci a kde se toto zboží nachází.**

Jestli se účastník smluvního vztahu odmítne podrobit identifikaci, nebo není-li možné identifikovat předmět smluvního vztahu, nesmí podnikatel zboží koupit, přijmout ho do zástavy nebo zprostředkovat jeho nákup.

- **zajistit, aby v provozovně určené pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům byla v prodejní nebo provozní době určené pro styk se spotřebiteli přítomna osoba splňující podmínku znalosti českého nebo slovenského jazyka. Pokud má živnostenský úřad pochybnosti, může zkoumat splnění této podmínky pohovorem, při kterém posuzuje, zda je tato osoba schopna plynně a jazykově správně reagovat na otázky vztahující se k běžným situacím denního života a podnikání a zda umí ústně sdělit obsah textu z denního tisku,**
- **podnikatel odpovídá za to, že jeho zaměstnanci prokázali splnění podmínky bezúhonnosti, pokud tento zákon nebo zvláštní právní předpis podmínku bezúhonnosti zaměstnanců vyžaduje (u některých koncesovaných živností),**

- podnikatel a fyzické osoby provozující činnost, která je předmětem živnosti, osoby jednající jejich jménem a odpovědný zástupce jsou povinni pracovníkům živnostenského úřadu prokázat totožnost,
- předem písemně oznámit živnostenskému úřadu přerušeni provozování živnosti na dobu delší než 6 měsíců, přerušeni živnosti je přerušeno dnem doručení oznámení o přerušeni provozování živnosti živnostenskému úřadu nebo pozdějším datem uvedeným v oznámení,
- předem písemně oznámit živnostenskému úřadu pokračování v provozování živnosti před uplynutím doby, na kterou bylo provozování živnosti přerušeno, v provozování živnosti je možno pokračovat nejdříve dnem doručení oznámení o pokračování v provozování živnosti živnostenskému úřadu nebo pozdějším datem uvedeným v oznámení,
- vydat doklad o prodeji zboží a o poskytnutí služby na žádost zákazníka, na dokladu musí být uvedeno označení podnikatele obchodní firmou, popřípadě názvem nebo jménem a příjmením, a identifikačním číslem, datum prodeje zboží nebo poskytnutí služby, druh zboží služby a cena, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak,
- sdělit, na žádost živnostenského úřadu, zda živnost provozuje, a doložit doklady prokazující provozování živnosti,
- podnikatel odpovídá za to, že jeho zaměstnanci splňují způsobilost pro výkon povolání stanovenou zvláštními právními předpisy, znalost bezpečnostních předpisů a předpisů upravujících ochranu veřejného zdraví, vyžaduje-li to povaha práce nebo jiné činnosti, odpovídá i za to, že se zaměstnanci opakovaně účastní prohlídek podle zvláštních právních předpisů (zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů),
- podnikatel, který připravuje mládež na povolání, je povinen řídit se zvláštními právními předpisy (zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů),
- podnikatel je povinen při provozování živnosti dodržovat povinnosti vyplývající z tohoto zákona a zvláštních právních předpisů. [2, § 31]

3.9 Povinnosti podnikatele dle § 17 živnostenského zákona

Na začátku vyvstává otázka „Co se provozovnou rozumí? Tedy pro účely živnostenského zákona charakterizuje provozovnu prostor, v němž je živnost provozována. Nejčastěji se jedná o kamenné provozovny.“ Za provozovnu se považuje i automat nebo obdobné zařízení sloužící k prodeji zboží nebo poskytování služeb a mobilní provozovna přemístitelná a neumístěná na jednom místě na dobu delší než tři měsíce. Živnost může být provozována ve více provozovnách, pokud k nim podnikatel má vlastnické nebo užívací právo.“ [2, § 17 odst. 1-2]

Mezi povinnosti podnikatele ve vztahu k provozovnám dle živnostenského zákona patří:

- **prokázat, na žádost živnostenského úřadu, vlastnické nebo užívací právo k objektům nebo místnostem provozovny, s výjimkou automatů a mobilních provozoven, u těchto mobilních provozoven je podnikatel povinen prokázat oprávněnost umístění provozovny, dále je-li provozovna v bytě a není-li podnikatel vlastníkem tohoto bytu, může v něm provozovat živnost pouze se souhlasem vlastníka,**
- **předem oznámit zahájení a ukončení provozování živnosti v provozovně živnostenskému úřadu s výjimkou automatů a mobilních provozoven,**
- **zajistit, aby provozovna byla způsobilá pro provozování živnosti podle zvláštních právních předpisů (např. dle z. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu - stavební zákon) a byla řádně označena, za každou provozovnu musí být ustanovena osoba odpovědná za činnost provozovny, s výjimkou automatů,**
- **označení mobilní provozovny a automatu údajem o sídle nebo místě podnikání nebo adrese, na které je umístěna organizační složka zahraniční osoby,**
- **označit provozovny určené pro prodej zboží nebo poskytování služeb zákazníkům trvale a zvenčí viditelně jménem a příjmením osoby odpovědné za činnost provozovny, s výjimkou automatů, prodejní nebo provozní dobou určenou pro styk se spotřebiteli, nejedná-li se o mobilní provozovnu nebo**

automat a dále kategorií u ubytovacích zařízení poskytující přechodné ubytování,

- **označit, nebrání-li tomu závažné důvody, předem na vhodném a zvenčí viditelném místě počátek a konec uzavření, s výjimkou mobilních provozoven a automatů.**

Řádným označením provozovny se dle živnostenského zákona rozumí, že „provozovna musí být trvale a zvenčí viditelně označena obchodní firmou nebo názvem nebo jménem a příjmením podnikatele a jeho identifikačním číslem, bylo-li přiděleno“. [2, § 1 odst. 7]

Pokud provozovna slouží ke kontaktu se zákazníky, je tedy „určená pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům, musí být trvale a zvenčí viditelně označena také jménem a příjmením osoby odpovědné za činnost provozovny, s výjimkou automatů a prodejní nebo provozní dobou určenou pro styk se spotřebiteli, nejedná-li se o mobilní provozovnu nebo automat“. [2, § 17 odst. 8]

Pozornost věnuji zmíněnému automatu jako provozovně, kdy automat nebo obdobné zařízení sloužící k prodeji zboží nebo poskytování služeb. Nejedná se však o provozování videoloterijních terminálů a výherních hracích přístrojů, což patří do působnosti loterijního zákona a dle ustanovení § 3 odst. 3 písm. b) živnostenského zákona je z režimu tohoto zákona vyloučeno. Provozovatelem loterie a jiné podobné hry může být jen právnická osoba, která má sídlo v České republice a již oprávněný orgán vydal povolení k provozování loterie nebo jiné podobné hry. Většinu sázkových her povoluje Ministerstvo financí, pouze výherní hrací přístroje (za Kč) a některé menší loterie a tomboly povolují obce.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 METODIKA ZPRACOVÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

4.1 Cílová skupina

Cílovou skupinou jsou podnikatelské subjekty – fyzické a právnické osoby správního obvodu oboru Obecní živnostenský úřad Kyjov.

4.2 Použité metody a organizace sběru dat

Metodě použité při zpracování diplomové práce předcházely **sběr a shromáždění materiálu** včetně jeho pečlivého prostudování. Při samotném zpracování práce bylo využito dosud **získaných informací, poznatků a znalostí**, které jsem nabyla při mém působení na oddělení kontroly Obecního živnostenského úřadu Kyjov, od čehož se odvíjí hlubší zaměření na celou problematiku a zpracování diplomové práce s názvem „Projekt tvorby kontrolní činnosti Obecního živnostenského úřadu Kyjov pro podnikatele“.

Metodou zpracování práce je mimo jiné **analýza hlavního živnostenskoprávního předpisu**, kterým je zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů a **analýza kontrolního řádu**, který se řídí zákonem 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. Na základě provedeného rozboru je mým cílem **identifikovat silné a slabé stránky kontrolní činnosti** především ze strany podnikatelské veřejnosti, **odhalit problémové okruhy a zapracovat je do dotazníku** určeného pro podnikatele s cílem nalezení optimálního řešení pro odstranění těchto nedostatků při samotném výkonu živnostenské kontroly. **Dotazníkový výzkum je využit jako hlavní metoda při zpracování diplomové práce. Dotazník, jako primární zdroj informací**, byl sestaven tak, aby na první pohled upoutal pozornost svým obsahem, což mělo významně ovlivnit, jak dotazník na respondenta působí s cílem, aby věnoval čas a námahu k jeho vyplnění. Dotazník byl koncipován jako strukturovaný s variací výběrových uzavřených otázek s předem definovanými možnostmi odpovědí včetně otázek otevřených s možností vyjádření vlastních myšlenek, postojů a názorů podnikatele.

Ne méně důležité je **zpracování tabulek** vztahujícím se ke statistickým datům Obecního živnostenského úřadu Kyjov, **vlastní grafická znázornění** pro lepší orientaci v textu, **modelové situace**, např. při nesoučinnosti podnikatele s kontrolním orgánem, či celý

postup kontrolní činnosti znázorněný pomocí vývojového grafu pro přehlednost problematiky.

4.3 Časové období realizace sběru dat včetně jeho výsledků

Vlastní dotazníkové šetření bylo provedeno v období leden až březen roku 2010. Bylo osloveno 200 podnikatelských subjektů (50 právnických osob a 150 fyzických osob), které se staly výzkumným vzorkem, a kterým byl dotazník zaslán na jejich kontaktní emailové adresy nebo osobně předány přímo na živnostenském úřadě po skončení provedených živnostenských kontrol, popř. s nimi byla problematika struktury dotazníku probrána ústně.

Dotazník vyplnilo celkem 89 z 200 oslovených (tj. 44,5 %) podnikatelských subjektů, z toho 34 (38 %) právnických osob a 55 (62 %) fyzických osob.

Bylo tedy osloveno 50 právnických osob, čili návratnost dotazníků těchto osob je 34 z 50, tj. 68 % úspěšnost. Tento výsledek jsem očekávala, jelikož právnické osoby mají většinou své pevné administrativní místo s kompetentními zaměstnanci, na doručované písemnosti reagují mnohem pružněji, než fyzické osoby, které jsou z velké části své pracovní doby v terénu. Odtud se odvíjí také úspěšnost zasláných dotazníků zpět od fyzických osob, kterých vrátilo 55 ze 150 tj. 37 %.

Procento 44,5 %, což je celková návratnost dotazníků od podnikatelů, považuji za velmi úspěšné, jelikož je doba dopadu hospodářské krize, podnikatelé věnují mnohem více času shánění zakázek, vyřizování záležitostí ve věci platební neschopnosti či samotné vlastní realizaci podnikatelské činnosti.

4.4 Cíle projektu

Mým cílem je výsledné informace, získané analýzami a dotazníkovým výzkumem, použít jako podklad projektu pro zpracování návrhu metodického materiálu pomáhajícího podnikatelům. Ten měl by sloužit také jako praktický manuál podnikateli, a vést k přiblížení výkonu kontrolní činnosti Obecního živnostenského úřadu podnikatelům, podnikajícím na základě živnostenských oprávnění, především z pohledu praxe a k řešení těchto praktických problémů při samotné živnostenské

kontrole, čímž by se kontrolní akt stal mnohem více efektivní, jak ze strany podnikatele, tak ze strany správního orgánu.

Účelnost zpracování metodiky vidím v mnohem lepší připravenosti podnikatele ke kontrole, jelikož by mu byly srozumitelně podány požadavky kontrolního orgánu. Komplexní připravenost by vedla ke zkrácení doby trvání kontrolního aktu, tedy v rámci možností k rychlosti jednání, zjištění všech dostupných skutečností k provedení živnostenské kontroly, zajištění jednotného přístupu ke všem krokům v průběhu prováděné kontroly, čímž by docházelo k eliminaci nejasností při výkonu kontroly a současně k minimalizaci nákladů, což by v důsledku vedlo k zefektivnění živnostenské kontroly.

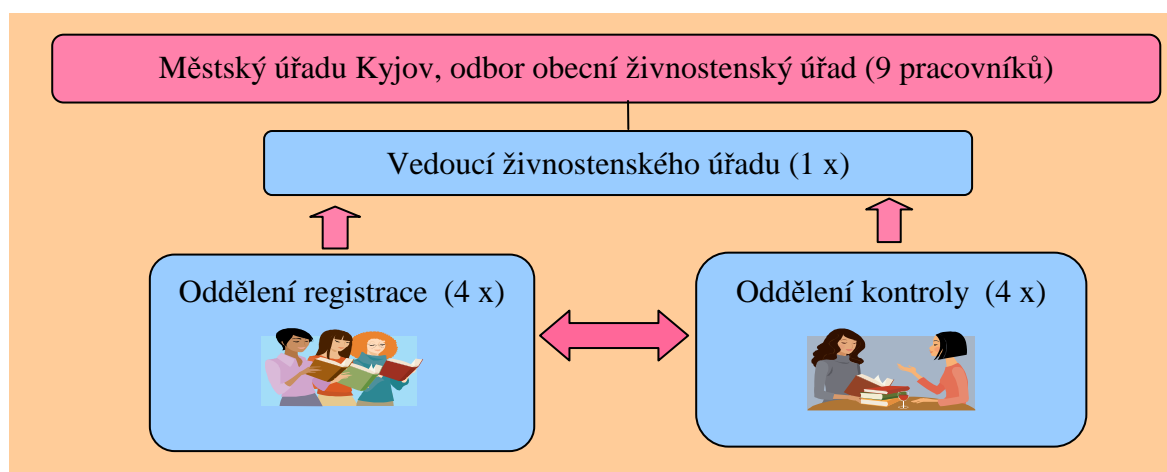
Výsledným efektem diplomové práce je očekáváno zkvalitnění a především zjednodušení průběhu živnostenské kontroly ze strany podnikatele, získání utříděných informací k problematice živnostenské kontroly a zpřehlednění celého kontrolního systému.

5 OBECNÍ ŽIVNOSTENSKÝ ÚŘAD KYJOV

V současnosti se v České republice nachází 14 Krajských živnostenských úřadů a 205 odborů obecních a městských úřadů a městských částí.

Obecní živnostenský úřad Kyjov (dále jen OŽÚ Kyjov) se nachází v Jihomoravském kraji v okrese Hodonín a je jedním z 21 obecních živnostenských úřadů v této oblasti. Nadřízeným orgánem je Krajský úřad Jihomoravského kraje se sídlem v Brně, který pro všech 21 obecních živnostenských úřadů vykonává řídicí, koordinační, kontrolní a metodickou činnost.

Na odboru obecní živnostenský úřad Kyjov působí v současnosti 9 pracovníků – 1 vedoucí pracovník, 4 pracovníci oddělení registrace a 4 pracovníci provádějící živnostenskou kontrolu fyzických a právnických osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění ve správním obvodu obecního živnostenského úřadu Kyjov.

Obr. 3: Organigram Odboru obecní živnostenský úřad

Pramen: Vlastní zpracování

Dle vyhlášky Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností je správní obvod obce s rozšířenou působností Kyjov vymezen územím 42 obcí (dle evidence obyvatel je stav počtu osob evidovaných na Kyjovsku k 1.1.2010 v celkovém počtu 55 748 obyvatel):

Archlebov, Bukovany, Bzenec, Čeložnice, Dambořice, Domanín, Dražůvky, Hovorany, Hýsly, Ježov, Kelčany, Kostelec, Kyjov, Labuty, Lovčice, Milotice, Moravany, Mouchnice,

Násedlovice, Nechvalín, Nenkovice, Ostrovánky, Skalka, Skoronice, Sobůlky, Stavěšice, Strážovice, Svatobořice-Mistřín, Syrovín, Šardice, Těmice, Uhřice, Vacenovice, Věteřov, Vlkoš, Vracov, Vřesovice, Žádovice, Žarošice, Ždánice, Želetice, Žeravice.

5.1 Činnosti obecního živnostenského úřadu z praxe

Činnosti obecního živnostenského úřadu stanovené živnostenským zákonem a zvláštními právními předpisy spadají do dvou hlavních oblastí tvořící strukturu živnostenského úřadu:

➤ Registrace (registrační oddělení)

Živnostenský úřad posuzuje doklady a změny údajů stanovených pro ohlášení živností nebo jako náležitosti o udělení koncese, a podle okolností případů provádí změny v průkazech živnostenských oprávnění vydáním Výpisů z živnostenského rejstříku se změněnými údaji, mění rozhodnutí o udělení koncese, rozhoduje o pozastavení provozování živnosti nebo živnostenské oprávnění zruší nebo písemně vyrozumí podnikatele o provedení změny v živnostenském rejstříku, registruje přerušování a opětovné zahajování provozování živností podnikatelem, registruje také zahájení a ukončení provozování živností v provozovnách, plní funkci centrálních registračních míst, zajišťuje poradenskou a konzultační činnost pro podnikatele v oblasti živnostenského podnikání, poskytuje ověřené výpisy z informačních systémů veřejné správy, vede správní sankční řízení v souvislosti s porušením povinností stanovených podnikateli živnostenským zákonem, ustanoveními zvláštních právních předpisů, vztahujícími se na živnostenské podnikání a podmínek provozování živnosti uložených v rozhodnutí o udělení koncese, v rámci těchto řízení vydává rozhodnutí o uložení pokuty, o sankčním pozastavení provozování živnosti a o zrušení živnostenských oprávnění z moci úřední, vydává úřední opisy, výpisy nebo potvrzení o určitém zápisu, popřípadě potvrzení o tom, že v rejstříku určitý zápis není, projednává bezúhonnost podnikatele aj.

➤ Kontrola (kontrolní oddělení)

Spočívá v provádění živnostenských kontrol podnikatelů – fyzických a právnických osob provozujících živnost ve správním obvodu OŽÚ Kyjov, plnění jejich povinností, osob podnikajících bez živnostenského oprávnění nebo nad jeho rámec, zpracovává podklady pro zahájení sankčních řízení na základě výsledků kontrol, ukládá pokuty v blokovém řízení a uložené pokuty vybírá, vede řízení o námitkách a odvolací řízení v rámci výkonu

státní kontroly a zabezpečení dozorové činnosti a následně ukládání sankčních opatření v případech stanovených živnostenským úřadům zákony správních kontrolních orgánů ve vazbě na dozorované oblasti a zákony, vykonává kontrolní činnost spolu s Českou obchodní inspekcí, na základě správních deliktů zjištěných v rámci kontrolní činnosti rozhoduje

o sankcích za neplnění povinností podle živnostenského zákona a zvláštních právních předpisů, vede evidenci o kontrolní činnosti živnostenského úřadu a o uložených sankcích, plní úkoly v oblasti statistiky, řeší případné přestupky na úseku živnostenského podnikání a připravuje rozhodnutí o sankcích za neplnění příslušných povinností včetně návrhu opatření, písemně informuje jednotlivé specializované orgány o porušování zvláštních předpisů osobami provozujícími činnost, která je předmětem živnosti.

5.2 Kontrolní činnost v číslech

Tab. 1: Podnikatelé ve správním obvodu OŽÚ Kyjov k 9.4.2010

Podnikatelé ve správním obvodu OŽÚ Kyjov k 9.4.2010	
CELKEM	9245
Celkem aktivní (bez přerušení či pozastavení ŽO),	7459
z toho:	
Fyzických osob	6559
Právnických osob	830
Fyzických zahraničních osob	64
Právnických zahraničních osob	6
Celkem neaktivní (přerušené či pozastavené ŽO)	1786
z toho:	
Fyzických osob	1769
Právnických osob	9
Fyzických zahraničních osob	7
Právnických zahraničních osob	1

Pramen: Vlastní zpracování

Ve správním obvodu Obecního živnostenského úřadu Kyjov je evidováno celkem 9245 podnikatelů. Kontrolní pracovníci však živnostenskou kontrolu zahajují pouze s aktivními

podnikateli, tedy s těmi, kteří u svých podnikatelských oprávnění nemají ohlášené přerušení podnikatelské činnosti.

Tab. 2: Živnostenské oprávnění (v ks) ve správním obvodu OŽÚ Kyjov k 9.4.2010

Živnostenské oprávnění (v ks) ve správním obvodu OŽÚ Kyjov k 9.4.2010	
Celkem	10302
Fyzická osoba	
Koncesovaná živnost	316
Ohlašovací volná živnost	4553
Ohlašovací řemeslná živnost	3343
Ohlašovací vázaná živnost	484
Fyzická zahraniční osoba	
Koncesovaná živnost	0
Ohlašovací volná živnost	38
Ohlašovací řemeslná živnost	15
Ohlašovací vázaná živnost	1
Právnícká osoba	
Koncesovaná živnost	118
Ohlašovací volná živnost	781
Ohlašovací řemeslná živnost	490
Ohlašovací vázaná živnost	151
Právnícká zahraniční osoba	
Koncesovaná živnost	0
Ohlašovací volná živnost	5
Ohlašovací řemeslná živnost	4
Ohlašovací vázaná živnost	0

Pramen: Vlastní zpracování

K 9.4.2010 je evidováno 7459 podnikatelů bez přerušené či pozastavené činnosti. Kontrolní pracovníci u jednotlivých kontrolních subjektů kontrolují živnostenské oprávnění, které ve správním obvodu vlastní podnikatelé k 9.4.2010 v celkovém počtu 10 302 ks.

Tab. 3: Provozovny ve správním obvodu OŽÚ Kyjov k 9.4.2010

Provozovny ve správním obvodu OŽÚ Kyjov k 9.4.2010	
Celkem aktivních (otevřených)	3219
Celkem neaktivních (uzavřených)	1519

Pramen: Vlastní zpracování

Výkon kontrolní činnosti probíhá buď na živnostenském úřadě, nebo přímo v místě provozovny, kterých je celkem k 9.4.2010 aktivních 3219 nacházejících se ve 42 obcích podléhajících doзору Obecnímu živnostenskému úřadu Kyjov.

Podnikatel může mít v živnostenském rejstříku zapsaných více provozoven, spadajících i nespajících do působnosti OŽÚ Kyjov. Kontrolní pracovníci mohou kontrolu však provádět pouze u provozoven spadajících do správního obvodu tohoto kontrolního orgánu.

Tab. 4: Provozovny ve správním obvodu OŽÚ Kyjov za rok 2009

Provozovny ve správním obvodu OŽÚ Kyjov za rok 2009	
Zahájené v období od 1.1.2009 do 31.12.2009	259
Ukončené v období od 1.1.2009 do 31.12.2009	82

Pramen: Vlastní zpracování

Tab. 5: Provedené kontroly OŽÚ Kyjov za rok 2009

Provedené kontroly OŽÚ Kyjov za rok 2009	
Celkem	454
Kontroly provedené na živnostenském úřadě	338
Kontroly provedené na provozovnách	116

Pramen: Vlastní zpracování

Počet provedených kontrol je evidován u 4 kontrolních pracovníků OŽÚ Kyjov, přičemž je tvoří jen dvě kontrolní dvojice. Na každé kontrole podnikatele pracují kontrolní pracovníci ve dvojici společně. Do souhrnu kontrol nejsou zahrnuty kontroly, které se nepodařilo zahájit nebo podařilo zahájit, ale kontrolovaná osoba nebyla součinná ke kontrole a bylo s ní následně řešeno správní řízení ve věci uložení pořádkové pokuty. Dále kontrolní zjištění u podnikatelů, které se následně postupovalo jiným správním orgánům nebo živnostenským úřadům do jiných správních obvodů aj.

Tab. 6: Pokuty uložené OŽÚ Kyjov při výkonu živnostenské kontroly rok 2009

Pokuty uložené OŽÚ Kyjov při výkonu živnostenské kontroly za rok 2009	
Celkem zjištěných porušení	211
Uložené pokuty v blokovém i správním řízení	
Celkem v ks	53
Celkem v Kč	69 900
Uložené pokuty v blokovém řízení	
Celkem v ks	47
Celkem v Kč	36 900
Uložené pokuty ve správním řízení	
Celkem v ks	6
Celkem v Kč	33 000

Pramen: Vlastní zpracování

Tab. 7: Pokuty uložené OŽÚ Kyjov na podnět registračního oddělení za rok 2009

Pokuty uložené OŽÚ Kyjov na podnět registračního oddělení za rok 2009	
Celkem v ks	127
Celkem v Kč	56 600

Pramen: Vlastní zpracování

Kontrolní pracovníci ukládají při výkonu své činnosti pokuty v blokovém a správním řízení. Blokové řízení je použito u správních deliktů do 5 000 Kč (neohlášení provozovny, neoznámení změny trvalého pobytu, neoznačení provozovny zákonem stanovenými údaji

atd.). Ve správním řízení se pokuty ukládají nejčastěji při zjištění neoprávněného podnikání. Výše těchto pokud se odvíjí od počtu a sumy dokladů prokazujících činnost v rozporu s živnostenským zákonem. Dále mezi pokuty ve správním řízení patří pořádkové pokuty a pokuty ve věci neohlášení změny trvalého pobytu u podnikatelů nereagující na výzvu kontrolního orgánu.

6 PRŮBĚH KONTROLY Z POHLEDU PRAXE – ANALÝZA KONTROLNÍHO ŘÁDU

6.1 Pověření ke kontrole

Zákon o státní kontrole stanoví, že se kontrola provádí na základě písemného pověření, nestanoví však způsob, resp. formu, jak má takové pověření vypadat. Písemné pověření k provedení kontroly uděluje vedoucí kontrolního orgánu nebo jím zmocněný vedoucí pracovník kontrolnímu pracovníkovi tohoto orgánu.

Pouze pracovník pověřený provedením kontrol pak může využívat oprávnění, která mu vyplývají z kontrolního řádu, zároveň je však vázán povinnostmi zde stanovenými. Zejména jde o povinnost prokázat se tímto pověřením kontrolované osobě při zahájení kontroly. V praxi je pověření ke kontrole vydáno většinou formou průkazu s fotografií pracovníka živnostenského úřadu včetně vyznačených kontrolních kompetencí.

6.2 Příprava kontroly

Příprava kontroly zahrnuje jak plánování kontrolní činnosti, tak stanovení místa provedení kontroly.

Plánování kontrolní činnosti:

- vlastní plán kontrol,
- nařízené kontroly,
- spolupráce s orgány veřejné správy,
- vnější podněty.

V České republice v současnosti podniká přes 2 miliony osob, na které připadá až dvojnásobný počet živnostenských oprávnění. S tím související agendu spravují téměř dva tisíce úředníků na 242 živnostenských úřadech. Tento rozsáhlý systém má samozřejmě svoji spolehlivou IT podporu, což je v současné době Registr živnostenského podnikání, které pro potřeby Ministerstva průmyslu a obchodu ČR dodala společnost ICZ.

Z takového registru podnikatelů pracovníci kontrolního oddělení náhodně vybírají potenciální kontrolované fyzické či právnické osoby dle osob (jména, příjmení, data

narození), dle subjektu (identifikačního čísla) nebo dle jejich adres. Možnost vybrat takový objekt kontroly nelze jen podle živnostenského oprávnění, přičemž se kontrolní pracovník může o podnikateli dopředu informovat z místních novin, firemních katalogů, webových stránek aj. Rámcový plán kontrol může být samozřejmě ovlivněn nařízeními vedoucího pracovníka, ve smyslu např. počtu kontrol za určité období.

Nařízené kontroly mohou vyvstat ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu či Krajského živnostenského úřadu nadřízeného Obecnímu živnostenskému úřadu.

Mezi kontroly uložené nadřízenými orgány patří kontroly podnikání zahraničních fyzických či právnických osob, kontroly bazarů (zákaz prodeje v nočních hodinách), cestovních kanceláří, neoprávněné podnikání, zastaváren (prodej použitého zboží), společné kontroly s Českou obchodní inspekcí či kontrolní opatření k problematice krádeží motorových vozidel.

Jedna z posledních nařízených kontrol byla právě z poslední výše uvedené oblasti, kdy usnesením vlády České republiky ze dne 14.5.2008 č. 542 bylo ministřem vnitra, dopravy, financí průmyslu obchodu, místopředsedovi vlády a ministru životního prostředí a řediteli České inspekce životního prostředí uloženo realizovat úkoly k problematice objasňování krádeží motorových vozidel v České republice.

Usnesení počítalo mimo jiné i s koordinovaným postupem i živnostenských úřadů ve vztahu zintenzivnění a důsledné kontrolní činnosti všech zainteresovaných subjektů ve všech provozovnách, kde dochází k nakládání s autovraky a jejich částmi, včetně transportu autovraků a průběžně vyhodnocovat získané poznatky z pohledu provozování živností a eliminace trestné činnosti.

V návaznosti na toto opatření byly v roce 2008 celorepublikově provedeny kontroly podnikatelů s živností „Maloobchod motorovými vozidly a jejich příslušenstvím“ (od 1.7.2008 obor živnosti volné „Velkoobchod a maloobchod“) a dále živnosti „Podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady“. V roce 2009 byly kontroly rozšířeny ještě na podnikatele s předměty podnikání „Opravy silničních vozidel“ a „Klempířství a oprava karoserií“.

Mezi další plánování kontrolní činnosti patří spolupráce s orgány veřejné správy (Policie České republiky, Česká obchodní inspekce, Finanční úřad, Stavební úřad, aj.) kompetentními k výkonu tzv. správního dozoru. Při kontrolách s Českou obchodní inspekcí

jsou plánované kontroly, kde tento orgán předem stanoví v půlročním plánu společných kontrol živnostenskému úřadu živnostenská oprávnění ke kontrole.

Dalším důvodem pro plánování kontrol jsou vnější podněty jako podnět dle § 42 správního řádu s identifikací podatele, oznámení, stížnosti i anonymní podnět.

6.2.1 Podnět

Podnět dle § 42 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen správní řád) není žádost, ale projev fyzické či právnické osoby adresovaný živnostenskému úřadu s cílem upozornit na nedostatky v činnosti, chování, jednání jiných podnikatelských subjektů, tedy jakýsi impuls k prověření činnosti jiné osoby kontrolním procesem.

Způsoby nakládání s podnětem:

- postoupení – jinému správnímu orgánu – bez usnesení do spisu tj. neformální postoupení podnětu,
- odložení – do spisu, provede se záznam o této skutečnosti, nelze dále nijak postupovat (kontrola byla provedena, ale nic se nepotvrdilo, podnět není důvodný),
- zahájení řízení.

6.2.2 Oznámení

Oznámením dle § 58, 67/2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen přestupkový zákon), ve znění pozdějších předpisů je projev fyzické či právnické osoby (orgánu veřejné správy, Policie České republiky) adresovaný živnostenskému úřadu upozorňující na jednání jiných osob, jenž vykazuje znaky přestupku.

Způsoby nakládání s oznámením:

- postoupení dle § 71 přestupkového zákona – jinému správnímu orgánu, nasvědčující-li skutečnosti, že jde o trestný čin
- odložení dle § 66 přestupkového zákona – nezletilost, duševní porucha, úmrtí osoby podezřelé ze spáchání přestupku
- zahájení řízení dle § 67 přestupkového zákona – bezodkladně, nejpozději do 60 dnů.

6.2.3 Stížnost

Stížnost dle § 175 správního řádu je projev fyzické či právnické osoby adresovaný živnostenskému úřadu s cílem upozornit na nedostatky v jeho činnosti nebo chování jeho zaměstnanců.

Jakmile se kontrolnímu orgánu dostane do rukou stížnost, ve které se pisatel odvolává na porušení živnostenského zákona či provozování činnosti bez živnostenského oprávnění, kontrolní orgán na takový podnět reaguje na základě uvedených skutečností v podnětu, většinou provedením živnostenské kontroly.

Centrální evidenci stížností je pověřen tajemník úřadu. Příjem stížností, které nebyly podány nebo doručeny osobně, musí být stěžovatelům potvrzen písemně do 5 dnů ode dne doručení (s výjimkou anonymních podnětů).

Stížnost, jejíž vyřízení náleží do působnosti jiného orgánu, musí být do 5 dnů ode dne doručení postoupena. O postoupení musí být stěžovatel také vyrozuměn.

Vždy je nutné u přijatých vnějších podnětů brát v úvahu místní a věcnou příslušnost k výkonu kontroly a k sankčnímu postihu, čímž se podrobně bude zabývat následující kapitola.

6.3 Příslušnost k výkonu kontroly a k sankčnímu postihu

6.3.1 Věcná příslušnost obecních živnostenských úřadů

- Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 455/1992 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 247/2006 Sb., o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době, ve znění pozdějších předpisů

Pracovníci kontrolního oddělení dohlíží především na dodržování povinností podnikatele stanovených v § 17 a § 31 živnostenského zákona či jiné povinnosti vymezené tímto veřejnoprávním předpisem.

Při kontrole jednotlivých povinností stanovených živnostenským zákonem záleží přitom také na druhu kontrolované živnosti a jiných okolnostech.

Z § 31 odst. 18 živnostenského zákona plyne povinnost podnikatele při provozování živnosti dodržovat povinnosti vyplývající z tohoto zákona a zvláštních právních předpisů. Tyto zvláštní právní předpisy jsou taktéž předmětem živnostenské kontroly, patří sem např.:

- ***Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů***
Stanovuje povinnosti týkající se oznámení změn nebo zánik skutečností zapsaných v obchodním rejstříku a povinnosti podnikatele uvádět zákonem stanovené náležitosti na obchodních listinách.

Ve smyslu § 60a živnostenského zákona řeší kontrolní pracovníci ustanovení obchodního zákoníku v návaznosti na problematiku týkající se firemních webových stránek či obchodních listin vztahujících se k porušování obchodního zákoníku tím, že informace na webových stránkách podnikatelů neobsahují všechny zákonem požadované údaje, které jsou uvedené v ustanovení § 13a odst. 1 tohoto zákona.

Pokud podnikatel tyto údaje na internetových stránkách či obchodních listinách neuvede, dopouští se tak přestupku na úseku podnikání dle § 24 dost. 1 písm. c) bod 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dál jen zákon o přestupcích).

Příslušnost k projednávání případného přestupku je dána § 52 a násl. zákona o přestupcích. Obecní živnostenský úřad by takový přestupek mohl projednávat, pokud by byl k tomu účelu zmocněn obcí s rozšířenou působností.

- ***Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů***

Na základě tohoto zákona kontrolní pracovníci kontrolují podnikatele odpovídajícího za to, že jeho zaměstnanci splňují způsobilost pro výkon povolání (seznam živností, jejichž výkon je podnikatel povinen zajistit pouze fyzickými osobami splňujícími odbornou způsobilost a odborné způsobilosti pro výkon těchto činností obsahuje příloha č. 5 živnostenského zákona – jedná se např. o živnosti „Činnosti, při kterých je porušována integrita lidské kůže“, „Kosmetické služby“,

„Provozování solárií“, „Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti...“ aj.), znalost bezpečnostních předpisů a předpisů upravujících ochranu veřejného zdraví, popřípadě dle povahy činnosti, že se zaměstnanci opakovaně účastní prohlídek dle tohoto zákona.

Praktickým příkladem doložení odborné způsobilosti dle přílohy č. 5 k živnostenskému zákonu k živnosti „Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti trenérství tenisu“ je průkaz trenéra, kvalifikace 3. třída, vydaný Českým tenisovým svazem.

➤ ***Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů***

Kontrolu dodržování povinností stanovených zákonem 379/2005 Sb., stejně jako dalších předpisů týkajících se ochrany před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, vykonává obec v přenesené působnosti. Za tímto účelem činí opatření k odstranění zjištěných nedostatků, vyzovuje důsledky a zejména ukládá sankce.

Pokud je podnikateli, právnické osobě nebo fyzické osobě, v souvislosti s podnikáním uložena pokuta za správní delikt podle zákona č. 379/2005 Sb. je na místě o této skutečnosti vyrozumět příslušný obecní živnostenský úřad.

V případě pokuty uložené ve správním řízení se tato skutečnost zapisuje dle § 60 odst. 2 písm. n) živnostenského zákona do živnostenského rejstříku.

V praxi živnostenských úřadů dochází k tomu, že jsou organizačním řádem obecního či městského úřadu zmocněny k provádění kontroly a k ukládání sankcí podle tohoto zákona nebo živnostenské úřady jsou vyrozuměny ve formě signalizace ze strany policie.

V ustanovení § 24 zákona č. 379/2005 Sb. jsou zakotveny jednotlivé případy, kdy se provozovatel svým jednáním dostává do rozporu s tímto zákonem a dopouští se tak správního deliktu, za který jsou ukládány sankce.

„Provozovatel se dopustí správního deliktu tím, že poruší zákaz týkající se prodeje tabákových výrobků nebo tabákových potřeb nebo prodeje a podávání

alkoholického nápoje mimo místa stanovená zákonem č. 379/2005 Sb. nebo obecně závaznou vyhláškou obce, umožní kouření na místech, na nichž je kouření zakázáno, prodá tabákový výrobek, tabákovou potřebu, elektronickou cigaretu nebo alkoholický nápoj na akci určené pro osoby mladší 18 let anebo podá alkoholický nápoj na akci určené pro osoby mladší 18 let nebo poruší jinou povinnost stanovenou tímto zákonem“. [5, § 24 odst. 4]

Za správní delikt v případě výše uvedených porušení zákona lze uložit provozovateli, který je fyzickou osobou, pokutu do 50 000 Kč nebo zákaz činnosti až na dobu 2 let a provozovateli, který je právnickou osobou, pokutu do 500 000 Kč nebo zákaz činnosti až na dobu 2 let.

„Při stanovení sankce se přihlédne k délce doby, po kterou porušování povinnosti trvalo, k okolnostem, za nichž k protiprávnímu jednání došlo, a k následkům tohoto jednání.“ [5, § 24 odst. 5]

Při projednávání výše uvedených správních deliktů živnostenský úřad postupuje podle příslušných ustanovení zákona č. 379/2005 Sb., který je v těchto případech speciální právní úpravou a má přednost před obecním ustanovením obsaženém v živnostenském zákoně. Porušení povinnosti stanovené zákonem č. 379/2005 Sb. je současně v rozporu s ustanovením § 31 odst. 18 živnostenského zákona, a to nedodržení povinnosti vyplývající ze zvláštního zákona.

Při signalizaci opakovaného porušování zvláštních právních předpisů lze jednání podnikatele považovat za závažné porušení podmínek stanovených zvláštním právním předpisem ve smyslu ustanovení § 58 odst. 3 živnostenského zákona, což může vést až k pozastavení provozování živnosti, popř. až ke zrušení živnostenského oprávnění.

Další právní normou upravující danou problematiku je zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi upravuje § 30 tohoto zákona. Projednání přestupků však už přísluší orgánům obce.

V boji proti alkoholismu je velmi důležité prostředí, ve kterém může objektivně dojít ke zvýšené konzumaci alkoholu a vlivu jiných toxikomanií, a jsou to právě obce, kterým byly dány v této oblasti nemalé pravomoci.

Kromě výše uvedeného je účinným nástrojem v boji s alkoholismem a jinými toxikomaniemi také zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, ve znění pozdějších předpisů. Dozor na dodržování tohoto zákona je svěřen krajským živnostenským úřadům.

➤ ***Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o ochraně spotřebitele)***

Dozor nad dodržováním povinností stanovených tímto zákonem o ochraně spotřebitele provádí Česká obchodní inspekce. Ustanovení tohoto zákona chrání spotřebitele v těchto úsecích:

- Informace o vlastnostech výrobků a charakteru poskytovaných služeb
- Viditelné a srozumitelné značení – údaje o výrobku, ceně
- Vypořádání závazků po zrušených provozovnách

Z výše uvedeného shrnutí vyplývá prodávajícímu povinnost řádně informovat spotřebitele o vlastnostech prodávaných výrobků nebo charakteru poskytovaných služeb, o způsobu použití a údržby výrobků a o nebezpečí, které vyplývá z jeho nesprávného použití a údržby.

Jestliže je to potřebné s ohledem na povahu výrobku, způsob a dobu jeho používání je prodávající dále povinen zajistit, aby tyto informace byly obsaženy v příloženém písemném návodu v českém jazyce a byly srozumitelné.

Dále stanovuje povinnost prodávajícího označit výrobky viditelně a srozumitelně mimo jiné názvem výrobku, výrobce, či složením materiálu. Povinností informovat se nemůže prodávající zprostit poukazem na skutečnost, že mu potřebné nebo správné informace neposkytl výrobce, dovozce či dodavatel.

Není-li možné nebo účelné prodávané výrobky vzhledem k jejich povaze označit, je prodávající povinen tyto údaje na požádání spotřebitele nebo orgánů, které provádějí dozor nad dodržováním ustanovení tohoto zákona, pravdivě sdělit nebo doložit.

Prodávající nesmí odstraňovat ani měnit označení výrobků ani jiné údaje uvedené výrobcem dovozcem či dodavatelem. Při prodeji použitých nebo upravovaných

výrobků, výrobků s vadou nebo výrobků, jejichž užitné vlastnosti jsou jinak omezeny, musí prodávající na tyto skutečnosti spotřebitele předem upozornit. Takové výrobky musí být prodávány odděleně od ostatních výrobků.

Dle § 12 zákona o ochraně spotřebitele má prodávající povinnost informovat spotřebitele o ceně, přičemž tato cena nesmí vzbuzovat zdání, že je nižší, než ve skutečnosti nebo v ceně nesmí být zahrnuty dodávky výrobků, výkonů prací nebo služeb, za které se ve skutečnosti platí zvlášť.

A v neposlední řadě je prodávající povinen spotřebitele řádně informovat o rozsahu, podmínkách a způsobu uplatnění odpovědnosti za vady výrobků a služeb, včetně podmínek uplatnění rozporu s kupní smlouvou (dále jen reklamace) spolu s údaji o tom, kde lze reklamaci uplatnit, a o provádění záručních oprav.

V praxi je tato povinnost řešena reklamačním řádem. Prodávající je povinen na žádost spotřebitele výrobek předvést, vydat doklad o zakoupení výrobku nebo o poskytnutí služby či vyplnit záruční list.

Taktéž je povinností prodávajícího dle § 18 zákona o ochraně spotřebitele informovat spotřebitele o peněžní částce za výkup vratných zálohovaných obalů a tyto informace na viditelném místě zpřístupnit.

Dle § 14a zákona o ochraně spotřebitele jsou prodávající resp. provozovatel tržiště, včetně obce pronajímající část veřejného prostranství k příležitostnému stánkovému prodeji, povinni vést evidenci prodávajících a na žádost ji předložit dozorovému orgánu. [6, § 14a]

Za porušení povinností podle tohoto zákona je výše sankce (pokuty) za spáchané správní delikty upravena ustanovením § 24 odst. 9 zákona o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů a je odstupňována podle závažnosti deliktů v horních hranicích možného sankčního postihu do 1 000 000 Kč, 3 000 000 Kč, 5 000 000 Kč a 50 000 000 Kč. Do výše 5000 Kč lze uložit příkazem pokutu namíste.

➤ ***Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších právních předpisů***

Na základě tohoto ustanovení vyplývá z § 114 povinnost výrobcí nebo dovozci tabákových výrobků či dodavatelí se sídlem mimo daňové území České republiky

značit tabákové výrobky takovými nálepkami. Tabákové výrobky označené poškozenou tabákovou nálepkou nebo značené jiným způsobem, než je stanoveno, se považují za neznačené.

Dle ustanovení § 133 tohoto zákona je na stáncích, tržištích (tržnicích) nebo místech, které nesplňují technické požadavky na územně technické, účelové a stavebnětechnické řešení staveb a které nejsou zkolaudovány k prodeji zboží nebo poskytování hostinských služeb, zakázáno podávat lihoviny a tabákové výrobky.

Výjimkou je prodej tohoto sortimentu ve stáncích jako doplňkový sortiment s prodejem denního a periodického tisku či ve stáncích s občerstvením, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

- *Zákon č. 247/2006 Sb., o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven)*

Právní předpis stanoví, že v noční době mezi 22. a 6. hodinou je zakázán nákup a prodej veškerého použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu či přijetí do zástavy (v bazarech a zastavárnách) a výkup odpadu v zařízeních určených ke sběru a výkupu odpadů.

[7, § 1]

Tab. 8: Rozsah činnosti kontrolního orgánu Obecního živnostenského úřadu ve vazbě na dozorové oblasti a zákony

Právní předpis	Dozorovaná oblast	Dozorová a sankční ustanovení
ZÁKON č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů	Celý zákon	§ 58 Zrušení živnostenského oprávnění z moci úřední § 60a a násl. Živnostenská kontrola § 61 Přestupky § 62 a násl. Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob
ZÁKON č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů	Informační povinnosti - § 9 až 13, § 14 odst. 2, § 14a Další povinnosti - § 15, 16 a § 18; místní příslušnost se řídí umístěním provozovny, nelze-li ji určit podle místa realizované činnosti.	§ 23 Dozor nad ochranou spotřebitele § 23a Závazné pokyny k odstranění zjištěných nedostatků Správní delikty § 24, § 24a, § 24b
ZÁKON č. 247/2006 Sb., o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době	§ 1 V noční době mezi 22. a 6. hodinou je zakázán nákup a prodej veškerého použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu (v bazarech a zastavárnách) a výkup odpadu v zařízeních určených ke sběru a výkupu odpadů	§ 2 Správní delikty § 2 odst. 3 Dozor
ZÁKON č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů	§ 114 Značení tabákovými nálepkami § 133 Zákaz prodeje lihovin a tabákových výrobků	§ 115 Kontrola značení tabákových výrobků skladovaných nebo prodávaných § 134 Kontrola dodržování zákazu prodeje lihovin a tabákových výrobků § 135 – 135i Správní delikty

Pramen: [8, s. 1-2]

6.3.2 Místní příslušnost obecních živnostenských úřadů

➤ **K podání dle § 71 živnostenského zákona**

Místní příslušnost je přímo stanovena v živnostenském zákoně, dle kterého je možné učinit veškerá podání včetně změn u kteréhokoliv (věcně příslušného tj. obecního) živnostenského úřadu - tedy bez ohledu, kde má podnikatel bydliště nebo místo podnikání. V praxi to znamená, že se podnikatel obrátí na nejbližší živnostenský úřad nebo zkrátka ten, který má „při cestě“.

➤ **K živnostenské kontrole dle § 60a a násl. živnostenského zákona**

K provádění kontrolní činnosti se místní příslušnost řídí podle živnostenského zákona buď místem prováděné činnosti související s realizací předmětu podnikání, nebo místem neoprávněně prováděné činnosti. Rozhodujícím kritériem pro určení místní příslušnosti je § 11 odst. 1 písm. a) správního řádu.

➤ **V řízení o správních deliktech**

Místní příslušnost k ukládání sankcí právnickým a podnikajícím fyzickým osobám se určuje dle správního řádu, a to:

- a) v případech týkajících se provozování příslušné živnosti související s vlastní realizací předmětu podnikání a neoprávněně prováděné činnosti – dle místa prováděné činnosti (§ 62 a 63 živnostenského zákona), rozhodujícím kritériem pro určení místní příslušnosti je § 11 odst. 1 písm. a) správního řádu,
- b) v případech vztahujících se k administrativním úkolům (nikoli k aktivnímu provozování živností) – dle místa podnikání, sídla (§ 62 živnostenského zákona), rozhodujícím kritériem pro určení místní příslušnosti u fyzických osob je § 11 odst. 1 písm. c) správního řádu, u právnických osob pak § 11 odst. 1 písm. e) správního řádu.

➤ **V řízení o přestupcích (§ 61 živnostenského zákona)**

Místně příslušný k projednávání přestupku a uložení sankce je živnostenský úřad, v jehož územním obvodu byl přestupek spáchán a určuje se dle zákona o přestupcích. Rozhodujícím kritériem pro určení místní příslušnosti je § 55 zákona o přestupcích.

6.4 Oznámení o zahájení kontroly

Mezi způsoby oznámení zahájení kontroly patří faktické prokázání se průkazy pracovníků živnostenských úřadů nebo prokazatelně doručeným písemným oznámením živnostenského úřadu zaslaným kontrolované osobě, že je zahájena kontrola dle živnostenského zákona a zákona o státní kontrole. Dle druhé možnosti je zahájením kontroly den doručení tohoto oznámení.

Vzor oznámení o zahájení kontroly zahajované s podnikatele na živnostenském úřadě (předem písemně oznámená kontrola) je v příloze diplomové práce - viz příloha I.

Vzor oznámení o zahájení kontroly zahajované přímo v místě provozovny / místě podnikání / sídla je v příloze diplomové práce - viz příloha II.

Zákon o státní kontrole neukládá kontrolním orgánům živnostenského úřadu povinnost oznámit kontrolované osobě, že u ní bude kontrola zahájena, v dostatečném časovém předstihu a ani jim neukládá povinnost určit konkrétní den a konkrétní hodinu provedené kontroly či informovat o takových skutečnostech kontrolovanou osobu předem. Můžeme proto rozlišit typy oznamování kontrol na kontroly plánované - předem oznámené a kontroly zahajované na místě – bez předchozího oznámení. Druhá možnost oznámení je typem kontroly zahajované na místě. I takové kontroly mají svůj účel – musí překvapit, aby splňovaly svůj záměr (odhalení osob, které podnikatel zaměstnává bez pracovního poměru, označení provozoven dle § 17 živnostenského zákona, aj.).

V případě kontroly s oznámením na místě může nastat případ, že se na místě kontroly podnikatel v uvedenou dobu nenachází. V místě kontroly je pouze osoba s kvalifikovaným vztahem k podnikateli, tj. jeho zaměstnanec, osoba odpovědná za činnost provozovny, odpovědný zástupce). V takovém případě se oznámení o zahájení kontroly předá právě této osobě, které je zahájení kontroly vysvětleno a osoba je poučena o součinnosti ke kontrole, v jiném případě, se osoba dopustí porušení zákona o kontrole neposkytnutím součinnosti ke kontrole a může jí být uložena pořádková pokuta až do výše 50 000 Kč. V praxi kontrolní pracovník sdělí kontrolované osobě, jakou formou a způsobem bude požadavek součinnosti naplněn (např. vytvoření podmínek pro výkon kontroly, předložení dokladů a podkladů, poskytnutí pravdivých informací o podnikání kontrolované osoby, umožnění vstupu do provozovny, poskytnutí materiální a technické zabezpečení pro výkon kontroly, aj.). Jiné osobě se dokument nepředává, kontrola se považuje za nezahájenou.

Podnikatelům spadajícím do působnosti živnostenského úřadu s odlišným trvalým pobytem a místem podnikání (tj. v případech kontroly provozoven ve správním obvodu kontrolního úřadu) se oznámení o zahájení kontroly doručuje na místo podnikání, které je pro živnostenský úřad kontaktní adresou při komunikaci s podnikatelem, popř. na jinou adresu zvolenou podnikatelem pro doručování písemností živnostenským úřadem. Pokud je místo podnikání a trvalý pobyt shodné, tj. na stejné adrese, je na ni doručováno také oznámení o zahájení kontroly. A posledním typem místa doručování výše uvedeného oznámení je na adresu provozovny, pokud ji má podnikatel ohlášenou.

6.5 Nesoučinnost kontrolované osoby při kontrole

Žádost o součinnost při kontrole se uplatňuje vůči kontrolované osobě nebo vůči dalším osobám zúčastněným na kontrole podnikatele, jež jsou kontrole přítomny a vůči kterým má podnikatel nějaký soukromoprávní vztah, týkající se jeho podnikatelské činnosti. Požadavek na poskytnutí součinnosti nutno prokazatelně doložit (písemně), v případech, kdy byla součinnost kontrolnímu orgánu odmítnuta je tento fakt také potřeba zaznamenat do spisové dokumentace související s kontrolou. Tentýž požadavek na poskytnutí nutné součinnosti se uplatňuje i v případech, když je kontrola zahajována písemným oznámením živnostenského úřadu.

Při odmítnutí součinnosti je možnost uplatnit pořádkovou pokutu, jak proti kontrolované osobě, tak případně proti dalším osobám zúčastněným na kontrole.

6.5.1 Modelová situace při neposkytnutí součinnosti ke kontrole

Dne 19.7.2009 bylo podnikateli Janu Novákovi zasláno písemné oznámení zahájení kontroly prostřednictvím modré doručky – doporučeně do vlastních rukou, které podnikatel prokazatelně převzal 20.7.2009. V oznámení byl podnikatel vyzván kontrolním orgánem k poskytnutí potřebné součinnosti dle zákona o státní kontrole a současně byl požádán, aby se dostavil dne 1.8.2009 v 14:00 h dostavil do kanceláře č. 40 Městského úřadu Kyjov, odboru obecní živnostenský úřad na adrese Kyjov, Masarykovo nám. 1 a předložil živnostenskému úřadu doklady za období od 1.1.2007 doposud. Požadované doklady jsou v oznámení o zahájení kontroly uvedeny pod jednotlivými body.

Podnikatel Jan Novák se ve stanoveném termínu ke kontrole nedostavil. V tomto případě odbor obecní živnostenský úřad čeká, zda podnikatel kontrolní orgán kontaktuje a domluví

se náhradní termín kontroly, jelikož dnem převzetí oznámení tj. 20.7.2009 byla kontrola zahájena. (Takové situace se v praxi stávají. Jsou to případy, kdy na oznámenou kontrolu kontrolovaná osoba zapomene, je hospitalizovaná, na dovolené nebo se z nějakého důvodu nemohla dostavit ke kontrole, ale je kontaktní a následně je domluven nový termín kontroly.)

Podnikatel se ale ke kontrole ve stanoveném termínu nedostavil a ani jiným způsobem kontrolní orgán nekontaktoval. Proto kontrolní orgán uložil rozhodnutím pořádkovou pokutu ve výši 1000 Kč za neposkytnutí součinnosti k provedení kontroly, neboť nepředložil

ve stanové lhůtě požadované doklady a neposkytl informace týkající se předmětu kontroly. Současně byla podnikateli Janu Novákovi zaslána „Žádost o součinnost v rámci zahájené živnostenské kontroly“, ve které byl kontrolované osobě stanoven nový termín kontroly na 20.9.2009. Obě tyto písemnosti podnikatel také prokazatelně převzal dne 15.9.2009.

Opětovně se Jan Novák ke kontrole 20.9.2009 nedostavil. Znovu byla podnikateli rozhodnutím uložena pořádková pokuta už ve výši už 5000 Kč za neposkytnutí součinnosti k provedení kontroly, neboť nepředložil ve stanové lhůtě požadované doklady a neposkytl informace týkající se předmětu kontroly. Druhá žádost o součinnost je již poslední výzvou kontrolního orgánu k součinnosti, ve které je opět stanoven datum kontroly na 20.10.2009. Obě tyto písemnosti byly podnikateli Janu Novákovi doručeny 15.10.2009.

Ani na třetí termín kontroly tj. 20.10.2009 se podnikatel nedostavil. Jelikož byla žádost o součinnost prokazatelně doručena a podnikatel Jan Novák se o dalším termínu kontroly dověděl, ale opět neposkytl součinnosti k provedení kontroly, neboť opětovně nepředložil ve stanové lhůtě požadované doklady a neposkytl informace týkající se předmětu kontroly byla mu opakovaně uložena pořádková pokuta ve výši 10 000 Kč. Toto rozhodnutí Jan Novák také prokazatelně převzal dne 15.11.2009. Při takové, tedy úplné nesoučinnosti podnikatele mu byly v konečném součtu uděleny pořádkové pokuty ve výši 16 000 Kč.

Toto byl případ podnikatele, který písemnosti zasílané odborem obecní živnostenský úřad přebíral, ale ani jednou se nedostavil ke kontrole. Ač se zdá tento modelový případ nereálný, ve skutečnosti jsem takový případ s podnikatelem spolupracujícím jen v přebírání písemností řešila.

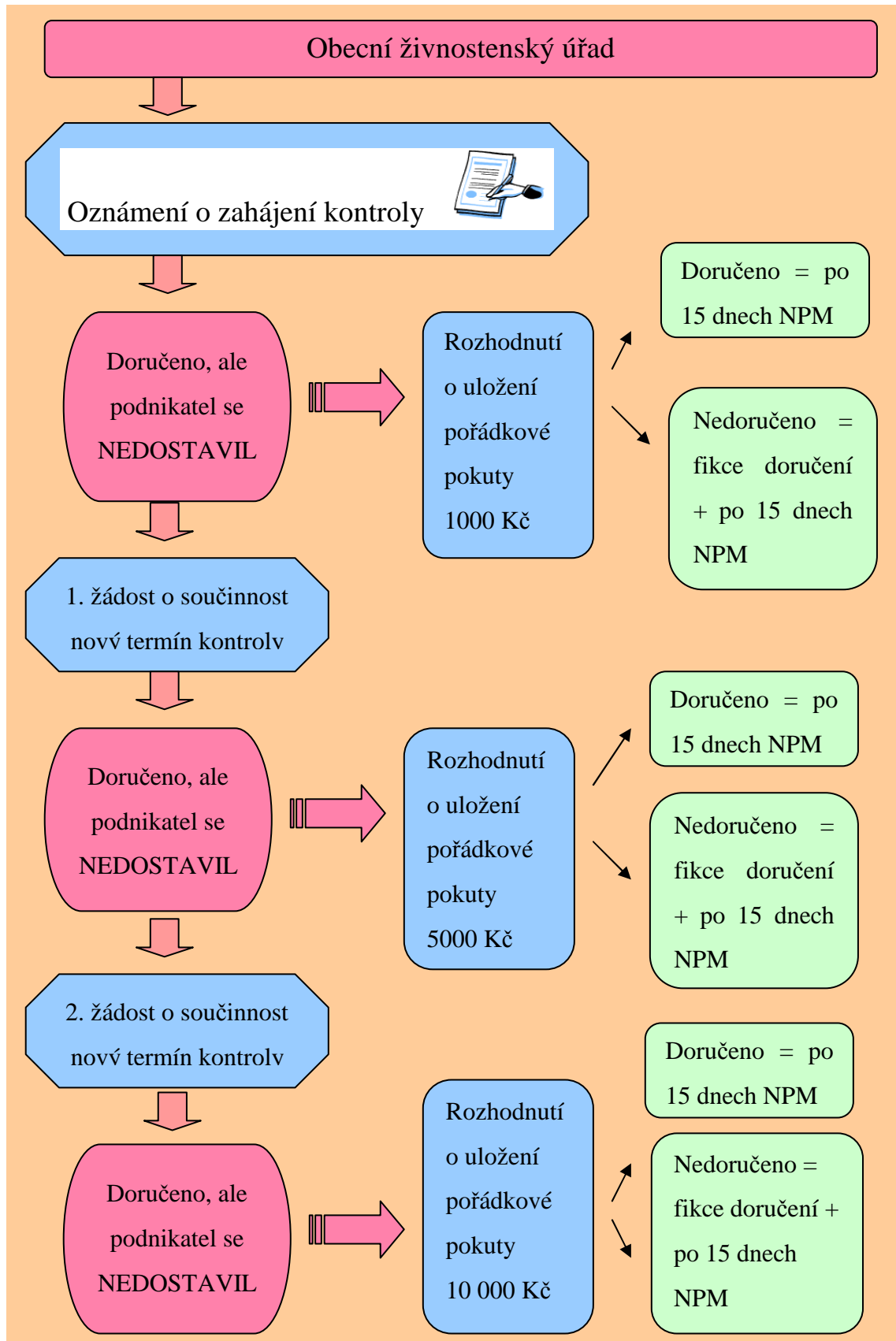
V případě, že se podnikatel nedostaví ke kontrole a oznámení o zahájení kontroly prokazatelně převzal, ale dále už rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty doručeno nebylo, písemnost byla uložena a následně vrácena nedoručená kontrolnímu orgánu, nastává u rozhodnutí fikce doručení dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), které pojednává o doručování fyzickým osobám.

Jako ukázkou fikce doručení uvádím případ podnikatele, který prokazatelně převzal oznámení o zahájení kontroly a ve stanoveném termínu se ke kontrole nedostavil. Rozhodnutím mu byla udělena pořádková pokuta. Toto rozhodnutí už podnikatel nepřevzal, poštovní doručovatelkou byla na obálce vyznačena úložní doba, tj. den uložení 10.12.2009, fikce doručení je 10 dní, tj. 21.12.2009 je den doručení písemnosti dle správního řádu a dále za 15 dní rozhodnutí nabylo právní moci tj. 6.1.2010.

V takovém případě se chováme k podnikateli, jako by rozhodnutí o uložení pořádkové pokutě převzal, nabylo právní moci, a je po podnikateli vymáhána. Pokud už dále je podnikatel nekontaktní a písemnosti nepřebírá, není možné při nedoručené žádosti o součinnost podnikatele sankcionovat. Zde je možné využít Policii České republiky a doručit písemnost jejich prostřednictvím.

Pokud nejsou pořádkové pokuty řádně zaplacené, je tento podnět postoupen právnímu oddělení k dalšímu řešení. V níže uvedeném schématu je ukázán postup obecního živnostenského úřadu při styku s nekontaktní osobou, kdy živnostenský úřad zaslal podnikateli oznámení o zahájení živnostenské kontroly. Výše pokuty při nesoučinnosti závisí na obecním živnostenském úřadě, který si zvolí jednotné částky při neposkytnutí takové součinnosti podnikatelem, přičemž horní hranice pořádkové pokuty je 50 000 Kč.

Obr. 4: Postup obecního živnostenského úřadu při nesoučinnosti podnikatele
 Pramen: Vlastní zpracování

6.6 Pořádková pokuta

Pořádková pokuta dle § 19 zákona o státní kontrole je prostředkem, který má zajistit nerušený průběh kontroly, zamezit bezdůvodným průtahům bránícím rychlému výkonu kontroly. Aby byl tento účel splněn, je nezbytné bezprostřední působení uvedeného sankčního prostředku. Předpokladem uložení pokuty je existence příčinné souvislosti mezi porušením povinnosti poskytnout součinnost kontrolnímu orgánu a možností uložení pořádkové pokuty.

Možnost uložení pořádkové pokuty je buď fyzické kontrolované osobě, která nesplnila povinnost součinnosti, nebo dalším osobám (zúčastněným na kontrole), jež nesplnily povinnost součinnosti či neplní povinnost ve stanovené lhůtě podat zprávu o odstranění zjištěných závad. Výše pořádkové pokuty závisí na závažnosti jednání osoby narušující řádný výkon kontroly až do výše 50 000 Kč.

Pořádkovou pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy kontrolní orgán nesplnění povinnosti zjistil [3, § 19 odst. 2], anebo do jednoho měsíce od nesplnění povinnosti poskytnout součinnost či nepodání zprávy.

Pořádková pokuta dle § 19 o státní kontrole se ukládá ve správním řízení. To znamená, že do jednoho roku je nutné vydat rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty (pokladem bude nejčastěji písemná, prokazatelně předaná žádost o poskytnutí součinnosti při kontrole ve smyslu § 14 zákona o státní kontrole, musí však marně uplynout stanovená lhůta) a doručit rozhodnutí účastníkovi řízení. Vzhledem k tomu, že se jedná o řízení, které účastník vyvolal porušením své právní povinnosti, uloží mu správní orgán podle ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit náklady řízení paušální částkou.

Pořádkovou pokutu lze uložit i opakovaně, nebyla-li povinnost splněna ve lhůtě nově stanovené kontrolními pracovníky. Úhrn takto uložených pořádkových pokut nesmí přesáhnout částku 200 000 Kč.

6.7 Postup kontrolního orgánu v případech, kdy nemohlo být zahájení kontroly oznámeno

Tato situace se stává v případě, že není kontrolovaná osoba zastižena kontrolním orgánem při výkonu faktické kontroly a současně v místě kontroly (v provozovně, v sídle

podnikatele, v místě podnikání, na bydlišti) není nikdo, komu by mohl kontrolní orgán zahájení kontroly oznámit, tudíž nemohla být kontrola prokazatelně zahájena. Kontrolní orgán nemůže vstoupit do místa kontroly. Kontrolní pracovník vyhotoví záznam o prohlídce objektu, resp. záznam o místním zjištění. Se souhlasem podnikatele pak mohou být použity jako důkazní prostředek při následné kontrole, jsou součástí spisu a kontrolní osoba se k nim může vyjádřit.

V případě, že nejsou jak podnikatel, tak jiné osoby na provozovně zastíženy je předpokladem, že se zde podnikatel nezdržuje, proto další možnost doručení oznámení o zahájení kontroly učiní kontrolní orgán zasláním předmětného oznámení poštou na doručenkou do vlastních rukou přímo podnikateli, který má možnost v úložní lhůtě si tuto písemnost vyzvednout na poště.

Další variantou, kdy není kontrola zahájena je případ, kdy kontrolní orgán zašle oznámení o zahájení kontroly podnikateli na doručenkou do vlastních rukou, ale ani v úložní lhůtě nebylo toto zahájení podnikatelem vyzvednuto. Oznámení o zahájení kontroly nebylo doručeno, tudíž kontrola nebyla zahájena. Důvod nevyzvednutí písemnosti je vždy Českou poštou na zadní straně doručenkou vyznačen. Nejčastějšími příčinami jsou:

- **Odstěhování adresáta** – kontrolní orgán si při přípravě oznámení zahájení kontroly ověřuje trvalý pobyt podnikatele. V případě, že zjistí z Výpisu centrální evidence osob, či z evidence obyvatel změnu trvalého pobytu, založí si do spisu písemné potvrzení této změny a zapíše změny do živnostenského rejstříku neprodleně po zjištění takové skutečnosti. V takovém případě se doručuje znovu oznámení o zahájení kontroly na místo podnikání podnikatele (má přednost před novým trvalým pobytem). Pokud se celá písemnost vrátí poštovním doručovatelem s vyznačením důvodu nepřevzetí, že se adresát odstěhoval, znovu se oznámení zahájení kontroly zašle, ale již na nový trvalý pobyt, kde ve většině případů písemnost podnikatel již převezme, čímž je oznámení doručeno s tím, že si podnikatel současně na nový trvalý pobyt změnil i místo podnikání.

V případě, že podnikatel změnil trvalý pobyt a místo podnikání není ve správním obvodu živnostenského úřadu, postoupí kontrolní orgán zjištění příslušnému živnostenskému úřadu, který podnikatele vyzve k ohlášení změny trvalého pobytu,

popř. k jednání ve věci právního deliktu za neohlášení trvalého pobytu živnostenskému úřadu ze strany podnikatele do 15 dnů od změny.

- **Písemnost vhozena do schránky - datum a čas (adresát nezastižen, nevyzvednuto v úložní lhůtě)** - současném doručování se písemnosti po době uložení nevracejí orgánům veřejné správy, ale vkládají se do schránek adresátů. Písemnost byla však na poště uložena a připravena k vyzvednutí po dobu 10 dnů, čímž bylo oznámení o zahájení kontroly desátým dnem od uložení doručeno fikcí. Pokud se zásilka doručovala na místo podnikání zašle se podruhé na adresu trvalého pobytu (v případě, že je trvalý pobyt stejný s místem podnikání, zašle se zásilka na tutéž adresu). Podruhé se již neposílá oznámení o zahájení kontroly, ale žádost o součinnost v rámci zahájené živnostenské kontroly většinou s novým datem kontroly, protože u stávajícího by kontrolovaná osoba neměla časový prostor k přípravě kontroly (opatření požadovaných dokladů). Nyní mohou nastat dva případy. U první možnosti si podnikatel písemnost již převzal (v době prvního doručování mohl být na delší pracovní cestě, v nemocnici, na dovolené aj.) a písemnost je doručena. V druhém případě si podnikatel opět nepřevzme písemnost do 10 dnů od data, kdy byla poštovním doručovatelem připravena k vyzvednutí, znovu je vhozena podnikateli do schránky, což ale znamená, že oznámení o zahájení kontroly se považuje za nedoručené. Následují místní šetření v místě trvalého pobytu i místa podnikání. U podnikatelů s provozovnou je ještě možnost zahájit kontrolu na místě přímo v provozovně, pokud tato patří do působnosti úřadu evidujícího podnikatele.

6.8 Průběh vlastního výkonu živnostenské kontroly po jejím zahájení

Kontrolovanou osobou je sám subjekt kontroly tj. podnikatel – fyzické osoby, právnické osoby, fyzické zahraniční osoby, právnické zahraniční osoby nebo osoby provozující činnost, která je živností, aniž by pro tuto živnost měly oprávnění, osoby z Evropské Unie dočasně poskytující služby na území České republiky.

Ostatní osoby jsou na kontrole podnikatele pouze zúčastněny. Případná osobní nepřítomnost kontrolované osoby, v případě prokazatelně doručeného oznámení o zahájení kontroly, kdy se převzetím podnikatel o následné kontrole dozví, není na překážku výkonu

kontroly. Podnikatel po obdržení oznámení o zahájení kontroly se ve stanovený datum a čas dostaví na místo uvedené v oznámení.

V praxi se kontrola se provádí buď na živnostenském úřadě, nebo na provozovně podnikatele. Kontroly přímo na živnostenském úřadě jsou u živností bez provozoven, převážně u řemeslných živností, kdy řemeslníci nepracují na jednom místě, ale pohybují se dle zakázek po celé republice, například zedníci, malíři, elektrikáři, tesaři či kominíci. Mezi řemeslné živnosti samozřejmě patří i řemesla, u kterých je podnikatel vázán na stroje a zařízení, tudíž je vázán i na provozovnu, ve které svou činnosti provádí, zejména se jedná o živnosti výrobní, ať už jsou to pekaři, truhláři, zlatníci, obráběči či osoby podnikající v hostinské činnosti.

Ke kontrole se musí dostavit i kontrolované osoby, které v době zahájení kontroly nepodnikají, ale toto přerušení provozování činnosti neoznámily živnostenskému úřadu. Tento nedostatek je zaevidován do protokolu a současně je v něm uvedeno, že podnikatel v kontrolovaném období nevyvíjel žádnou činnost v režimu živnostenského zákona, což podnikatel podepíše, čímž písemně prohlásí, že záznamy v protokole odpovídají skutečnosti. Pro pořádek podnikatel většinou v den kontroly oznámí živnostenskému úřadu přerušení provozování činnosti.

Když se podnikatel dostaví ke kontrole, je prvním krokem kontrolního orgánu zjištění totožnosti kontrolované osoby dle dokladu totožnosti, jako je např. občanský průkaz. Dále podnikatel předkládá potřebné doklady ke kontrole uvedené v oznámení o zahájení kontroly a další doklady, ze kterých kontrolní orgán zjišťuje činnosti, které podnikatel provádí a zda jsou v souladu s ohlášenými živnostenskými oprávněními podnikatele. Pokud tomu tak je a není zjištěn jiný nedostatek v průběhu kontroly je kontrola ukončena protokolem. Protokol se vyhotovuje ve dvojím provedení. Oba podepíší jak kontrolní pracovníci, tak kontrolovaná osoba. Protokoly se opatří úředním razítkem. Jedno vyhotovení se předává po skončení kontroly kontrolovanému subjektu a druhý protokol zůstává založen ve spise příslušného subjektu na živnostenském úřadě.

V případě, že je zjištěno porušení povinností podnikatele je tato skutečnost v protokole zaevidována, řešena domluvou, popřípadě blokovou pokutou. Nejčastěji se jedná o porušení povinností podnikatele dle § 17, § 31 a § 49 živnostenského zákona. V případě, že je zjištěno zasahování činnosti podnikatele do jiných živností tj., že jeho činnost

nespadá do vymezení ohlášené živnosti, je takové zjištění do protokolu zaevidováno a je vydán kontrolní protokol. Dále činnost kontrolního úřadu pokračuje zahájením správního řízení s podnikatelem ve věci přestupku dle § 61 nebo správního deliktu dle § 62 či § 63 živnostenského zákona.

Z výše uvedeného vyplývá, že při ukončení faktické části kontroly se vyhotovuje protokol dle zákona o státní kontrole.

6.9 Protokol o kontrole

O kontrolním zjištění se tedy pořizuje protokol, je jediným a základním výstupem celého kontrolního procesu, který obsahuje zejména popis zjištěných skutečností a uvedení nedostatků a označení ustanovení právních předpisů, které byly porušeny. V protokole se uvádí označení kontrolního orgánu a kontrolních pracovníků na kontrole zúčastněných, označení kontrolované osoby, místo a čas provedení kontroly, předmět kontroly vymezující cíl kontrolní činnosti jako např.:

- dodržování živnostenského zákona,
- kontrola zastaváren a prodejen s použitým zbožím,
- dodržování zákona o ochraně spotřebitele,
- kontrola cestovních kanceláří,
- kontrola cestovních agentur,
- kontrola dodržování zákona o spotřebních daních

a dále označení dokladů a ostatních materiálů, o které se kontrolní zjištění opírá a kontrolní zjištění. Protokol musí vždy obsahovat již zmíněné kontrolní zjištění ať v pozitivním smyslu – zjištěná porušení živnostenského zákona či zvláštních předpisů, nebo i negativní vyjádření tj., že porušení zákona nebylo při kontrole zjištěno. Kromě taxativně vymezených náležitostí protokolu může být jeho součástí vyžádání zprávy o odstranění zjištěných nedostatků dle zákona o státní kontrole v určené lhůtě.

Nedostatek některé z obligatorně stanovených náležitostí určených zákonem (i jedné z nich) zpochybňuje nejen kontrolní postup, ale i např. následné rozhodnutí o uplatnění sankce ve věci samé.

Co nemůže být součástí protokolu:

- a) oznámení o zahájení správního řízení – vyhotovení protokolu nelze zaměňovat s okamžikem zahájení správního řízení podle správního řádu (protokol je pouze dokladem pro možné zahájení správního řízení, proto vyhotovením protokolu nemůže být správní řízení ve věci ještě zahájeno),
- b) sdělení, že podnikateli by mohla být za zjištění porušení zákona uložena pokuta,
- c) informace, že podnikateli bude za porušení zákona uložena pokuta v konkrétní stanovené výši,
- d) uložení blokové pokuty.

Protokol podepisují všichni kontrolní pracovníci, kteří se kontroly zúčastnili a kontrolovaná osoba nebo v její nepřítomnosti osoby zúčastněné na kontrole, jež byly kontrolním orgánem po zahájení kontroly prokazatelně vyzvány k součinnosti při kontrole. Tyto osoby svým podpisem potvrzují seznámení se s protokolem a jeho převzetí. Povinností kontrolních pracovníků je seznámit kontrolované osoby s obsahem protokolu a předat jim stejnopis protokolu. Při absenci zúčastněných osob je nutné zaslat protokol kontrolované osobě poštou na doručenkou (s modrým pruhem) „do vlastních rukou“. Datum doručení je datum seznámení se s protokolem.

Seznámí-li se kontrolovaná osoba s protokolem, ale odmítne tuto skutečnost potvrdit svým podpisem, zaznamená se tato skutečnost do protokolu s uvedením data, kdy byla kontrolovaná osoba s protokolem seznámena. Od tohoto data běží kontrolované osobě lhůta k podání námitek, kterými se může kontrolovaná osoba vyjádřit k údajům uvedenými v protokole, případně projevit s jeho zněním nesouhlas. Ale odmítnutím kontrované osoby se vůbec seznámit s protokolem má za následek ztrátu jejího oprávnění uplatnit námitky proti protokolu. V tomto případě je vhodné, aby kontrolní pracovník na tento následek kontrolovanou osobu upozornil.

6.10 Přestupky dle § 61 živnostenského zákona

„Fyzická osoba se dopustí přestupku dle § 61 odst. 3 živnostenského zákona tím, že provozuje činnost, která je:

- a) živností volnou, aniž by pro tuto živnost měla živnostenské oprávnění, za přestupek lze uložit pokutu do výše 500 000 Kč,
- b) předmětem živnosti řemeslné nebo vázané, aniž by proto tuto živnost měla živnostenské oprávnění, za přestupek lze uložit pokutu do výše 750 000 Kč, nebo
- c) předmětem živnosti koncesované, aniž by pro tuto živnost měla živnostenské oprávnění, za přestupek lze uložit pokutu do výše 1 000 000 Kč.“ [2, § 61]

6.11 Správní delikty dle § 62 živnostenského zákona

Právní osoba jako podnikatel nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že:

Správní delikty, za které obecní živnostenský úřad uloží pokutu do 20 000 Kč

- neoznámí změny a doplnění týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny pro ohlášení živnosti nebo nepředloží doklady o nich, s výjimkou neoznámení změny oboru činnosti u živnosti volné, nebo
- neoznámí změny a doplnění týkající se údajů a dokladů, které jsou stanoveny jako náležitosti žádosti koncesí nebo nepředloží doklady o nich.

Správní delikt, za který obecní živnostenský úřad uloží pokutu do 10 000 Kč

- neoznámí pokračování v provozování živnosti.

Správní delikty, za které obecní živnostenský úřad uloží pokutu do 50 000 Kč

- neoznámí ustanovení odpovědného zástupce nebo neoznámí živnostenskému úřadu ukončení výkonu jeho funkce pro živnost ohlašovací,
- neoznámí zahájení nebo ukončení provozování živnosti v provozovně.

Správní delikty, za které obecní živnostenský úřad uloží pokutu do 100 000 Kč

- nezajistí výkon činností, které jsou obsahem živností uvedených v příloze č. 5 živnostenského zákona pouze fyzickými osobami splňujícími podmínky odborné způsobilosti,

- nepředloží živnostenskému úřadu ke schválení ustanovení odpovědného zástupce nebo neoznámí ukončení výkonu jeho funkce pro živnost,
- neustanoví nového odpovědného zástupce,
- neprokáže vlastnické nebo užívací právo k objektům nebo místnostem provozovny nebo nedoloží souhlas vlastníka, spoluvlastníka nebo správce bytu nebo nemovitosti či neprokáže oprávněnost umístění mobilní provozovny,
- neprokáže vlastnické nebo užívací či jiné obdobné právo k objektům nebo prostorám, v nichž má na území České republiky místo podnikání, sídlo či organizační složku podniku,
- nezajistí způsobilost provozovny nebo neustanoví osobu odpovědnou za činnost provozovny,
- neoznačí provozovnu, místo podnikání, sídlo nebo organizační složku podniku,
- poruší podmínku stanovenou živnostenským úřadem pro provozování koncesované živnosti,
- koupí zboží nebo ho přijme do zástavy nebo zprostředkuje jeho nákup,
- nezajistí, aby v provozovně určené pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům v prodejní nebo provozní době určené pro styk se spotřebiteli byla přítomna osoba splňující podmínku znalosti českého nebo slovenského jazyka,
- nezajistí, aby jeho zaměstnanci prokázali splnění podmínky bezúhonnosti,
- neoznámí přerušlení či pokračování v provozování živnosti,
- neprokáže při kontrole oprávněnost poskytování služeb dle § 69a odst. 4.

Správní delikty, za které obecní živnostenský úřad uloží pokutu do 1 000 000 Kč

- nezajistí, aby prodej zboží nebo poskytování služeb pomocí automatů neumožňovaly získat určité druhy zboží osobám chráněným zvláštním zákonem,
- neidentifikuje účastníka smluvního vztahu nebo předmět smluvního vztahu, nebo nevede evidenci o účastnících nebo předmětu smluvního vztahu,
- neeviduje nebo neuchovává údaje,

- koupí zboží nebo ho přijme do zástavy nebo zprostředkuje jeho nákup v rozporu se zákonem,
- nevydá na žádost zákazníka doklad o prodeji zboží nebo poskytnutí služby,
- zaměstnává zaměstnance, kteří nemají doklad o splnění způsobilosti pro výkon povolání stanovené zvláštními právními předpisy nebo doklad o znalosti bezpečnostních předpisů nebo předpisů upravujících ochranu veřejného zdraví.

„Za správní delikty lze uložit pokutu do 5 000 Kč v blokovém řízení, je-li porušení povinnosti spolehlivě zjištěno, právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba je ochotna pokutu zaplatit.“ [2, § 62 odst. 3]

6.12 Správní delikty dle § 63 živnostenského zákona

„Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu dále tím, že provozuje činnost, která je

- a) živností volnou, aniž by pro tuto živnost měla živnostenské oprávnění, za přestupek lze uložit pokutu do výše 500 000 Kč,
- b) předmětem živnosti řemeslné nebo vázané, aniž by proto tuto živnost měla živnostenské oprávnění, za přestupek lze uložit pokutu do výše 750 000 Kč, nebo
- c) předmětem živnosti koncesované, aniž by pro tuto živnost měla živnostenské oprávnění, za přestupek lze uložit pokutu do výše 1 000 000 Kč.“ [2, § 63]

„Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Při určení výměry pokuty právnické sobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán. [2, § 64 odst. 1-3]

Správní delikty dle živnostenského zákona v prvním stupni projednávají obecní živnostenské úřady. Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem rozpočtu, ze kterého je hrazena činnost orgánu, který pokutu uložil.

6.13 Odstranění nedostatků zjištěných při kontrole ve lhůtě

Po skončení faktické části kontroly (např. v provozovně podnikatele) při dalším pokračování kontroly na pracovišti kontrolního orgánu, tj. živnostenského úřadu, probíhá doplnění protokolu. Nejedná se o dodatek k protokolu. V praxi jde o případy, kdy při kontrole kontrolované osobě např. chybí určité doklady potřebné k ukončení kontroly. S touto osobou je domluven další termín, kdy potřebný doklad dodá kontrolnímu orgánu, do tohoto protokolu je připsán další termín kontroly včetně data a času a současně i dodatečně doložený doklad.

6.14 Ukončení kontroly

Kontrola je ukončena vzdáním se práva na uplatnění námitek, marným uplynutím lhůty pro uplatnění námitek či ukončením námitkového řízení – rozhodnutím o vypořádání námitek v rámci správního řízení (§ 18 odst. 4 zákona o státní kontrole). Vzdání se práva podnikatele na podání námitek lze uplatnit jen v případě dosažení právní jistoty podnikatele.

Po ukončení kontroly nelze do protokolu nijak zasahovat, i v případě chyb jej není třeba napravit jako správní rozhodnutí.

6.15 Námitkové řízení

Řízení o námitkách kontrolovaných osob je upravené v ustanovení § 17 a 18 zákona o státní kontrole. Počátek lhůty pro uplatnění námitek proti protokolu běží od data seznámení kontrolované osoby s protokolem. Proti protokolu může kontrolovaná osoba podat písemné a zdůvodnění námitky, a to ve lhůtě pěti dnů ode dne seznámení s protokolem, nestanoví-li kontrolní pracovník lhůtu delší. V případě, že poslední den lhůty připadne na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem nejbližší pracovní den.

V zájmu zefektivnění kontrolního procesu, ale i ve snaze nezasahovat do nových ekonomických podmínek do řídicích oprávnění kontrolovaných osob, umožňuje právní úprava podávat námitky pouze kontrolované osobě. To tedy znamená, je-li kontrolovanou osobou fyzická osoba, má oprávnění podat námitky pouze tato osoba, nebo její zástupce pověřený ke styku s kontrolními pracovníky provádějícími kontrolu. Pokud je kontrola prováděna

u právnické osoby, mají právo podat námitky ty osoby, které mají oprávnění jménem právnické osoby jednat, nebo stejně jako u fyzické osoby, zástupce, který je pověřen jednat za právnickou osobu v případě prováděné kontroly. Z toho vyplývá, že námitka podaná jiným subjektem, než výše uvedeným, námitkou není a nebude se tedy o ní jako o námitce rozhodovat.

Kontrolovaná osoba může podat námitky proti protokolu, a to nejen vůči kontrolnímu zjištění, ale rovněž vůči dalším skutečnostem, které mají souvislosti s kontrolou a jsou v protokolu zachyceny, např. proti zvolené aplikaci právních norem, opomenutí kontrolních pracovníků, nesprávnému vyhodnocení zjištěných skutečností.

Formulář pro podání námitek není předepsán ani používán. Postačuje písemné, stručné a věcné popsání věci včetně správného označení kontrolního orgánu, vůči kterému námitky směřují, řádná identifikace kontrolované osoby, která námitky podává, a její podpis.

Pro řízení zákona o státní kontrole platí správní řád, s výjimkou postupu v řízení o námitkách, který stanoví zákon o státní kontrole. O námitkách rozhoduje vedoucí kontrolního orgánu, nestanoví-li zákon jinak.

Prvotní posouzení provádí však kontrolní pracovník, který může o námitkách sám rozhodnout jen v případě, jestli jim v plném rozsahu vyhoví. Jsou-li námitky právně relevantní je nutno námitkám vyhovět, oznámit rozhodnutí o tom kontrolované osobě a takové rozhodnutí je potom součástí protokolu o kontrole, popř. by z uplatněných důvodných námitek bylo zřejmé, že při kontrole nebyl zjištěn skutečný stav věci, bude výsledkem takto vypořádaných námitek doplnění protokolu, které může být rovněž předmětem námitek.

V ostatních případech je k rozhodování o námitkách příslušný jen vedoucí kontrolního orgánu, kterému kontrolní pracovník, nevyhoví-li námitkám v plném rozsahu, předloží námitky do sedmi dnů od jejich doručení. Vedoucí kontrolního úřadu vrátí vždy věc k došetření kontrolnímu pracovníkovi.

V případě neopodstatněnosti námitek se námitky zamítají a rozhoduje vedoucí kontrolního orgánu rozhodnutím o námitkách a nabytím právní moci rozhodnutí je kontrola fakticky ukončena.

Vedoucí kontrolního orgánu také rozhoduje v případě, že námitky jsou důvodné, ale nejsou takového typu, že by to vyžadovalo došetření věci a doplnění kontrolního zjištění. Nabytím právní moci rozhodnutí je kontrola ukončena.

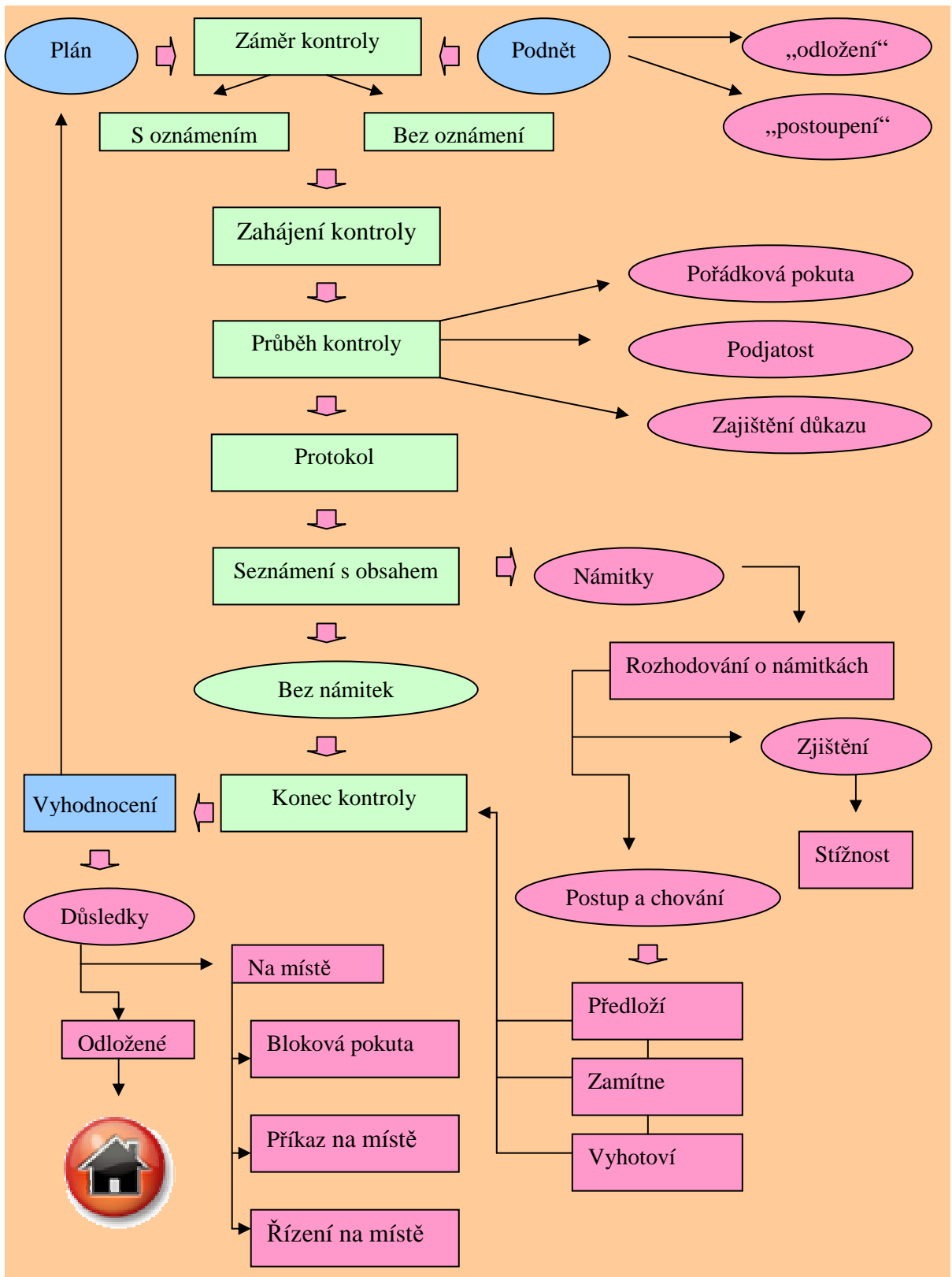
Poslední možností vypořádání námitek proti protokolu z kontroly je jejich vyřízení v rámci správního řízení (v odůvodnění rozhodnutí, nikoli formou jednoho z výroků ve výrokové části rozhodnutí), jestliže je do tří měsíců od doručení námitek zahájeno s kontrolovanou osobou ve věci o uložení sankce nebo opatření v přímé souvislosti se skutečností obsaženou v protokolu. Podmínkou takového postupu ze strany kontrolního pracovníka nebo vedoucího kontrolního orgánu je již zahájené správní řízení.

6.16 Náklady při výkonu kontroly

Náklady vzniklé v souvislosti s prováděním kontroly kontrolnímu orgánu nese tento orgán. Náklady vzniklé v souvislosti s prováděním kontroly kontrolovaným osobám nesou tyto osoby.

Za škodu vzniklou kontrolovaným osobám v souvislosti s prováděním kontroly odpovídá stát, této odpovědnosti se nemůže zprostit. Nárok na náhradu nákladů nebo škody je nutno uplatnit u kontrolního orgánu nejpozději do šesti měsíců ode dne, kdy vznikly, jinak nárok zaniká.

6.17 Vývojový graf - celý postup živnostenské kontroly

Obr. č. 5: Model živnostenské kontroly znázorněn ve vývojovém grafu

Pramen: [18, s. 60]

6.18 Zhodnocení problémových oblastí při výkonu živnostenské kontroly s ohledem na analýzu kontrolního řádu

V teoretické části diplomové práce jsou rozpracována základní pravidla kontrolní činnosti, tj. kontrolní řád ve vztahu k právům a povinnostem, jak ze strany kontrolního orgánu, tak ze strany kontrolované osoby.

Tímto kontrolním řádem se řídí postup při výkonu kontroly a vztahy mezi:

- kontrolními orgány („ministerstva a jiné ústřední správní úřady v rozsahu stanoveném zvláštními zákony, místní orgány státní správy a orgány územní samosprávy, pokud vykonávají státní správu v rozsahu stanoveném zvláštními zákony a ostatní orgány státní správy, do jejichž působnosti náleží specializovaná kontrola, odborný dozor a inspekce podle zvláštních předpisů“ [3, § 2], pokud zvláštní zákon nestanoví těmto kontrolním orgánům jiný postup a
- kontrolovanými osobami (právnícké a fyzické osoby).

Práva a povinnosti správního orgánu jsou taxativně vymezeny v § 10 - 13 zákona o státní kontrole. Naopak převážný výčet práv a povinností kontrolovaných osob při živnostenské kontrole je uveden v § 31 a § 17 (ve vztahu k provozováním) živnostenského zákona. Tento výčet je již v teoretickém bloku z velké části doplněn praktickými příklady a vysvětlením.

Pracovníci kontrolního oddělení dohlíží především na dodržování povinností podnikatele stanovených v § 17 a § 31 živnostenského zákona či na jiné povinnosti vymezené tímto veřejnoprávním předpisem. Při kontrole jednotlivých povinností stanovených živnostenským zákonem záleží přitom také na druhu kontrolované živnosti a jiných okolnostech.

Z § 31 odst. 18 živnostenského zákona plyne povinnost podnikatele při provozování živnosti dodržovat povinnosti vyplývající z tohoto zákona a zvláštních právních předpisů. Tyto zvláštní právní předpisy jsou taktéž předmětem živnostenské kontroly, které jsou podrobně obsaženy v praktické části diplomové práce. Jsou to právní předpisy, se kterými se podnikatel při svém podnikání také setkává, a ze kterých mu plynou také jisté povinnosti, např. obchodní zákoník, zákon o ochraně spotřebitele, o spotřebních daních aj.

Za velmi důležité považuji v diplomové práci seznámení s vlastním průběhem živnostenské kontroly, od jejího oznámení kontrolované osobě až po námitkové řízení,

což je zpracováno také podrobně a s cílem dodržení přehlednosti a využitelnosti po přečtení v praxi při zahájené živnostenské kontrole.

Z analýzy kontrolního řádu vyplynulo několik oblastí, které podnikatelům skutečně při živnostenské kontrole činí problémy, ke kterým směřují nejčastější dotazy, a které jim nejsou zcela jasny ve vztahu k dokladům, k orgánům, které tyto písemnosti vydávají. Mnohdy proto tyto doklady musí podnikatelé dodatečně dokládat, čímž se kontrola, často zbytečně časově prodlužuje a stává neefektivní.

Vůbec prvotním problémem pro podnikatele je **identifikace dokladů požadovaných od kontrolního orgánu** v písemnosti doručené kontrolované osobě tj. v oznámení o zahájení živnostenské kontroly. Podnikatelé velmi často telefonicky volají a ptají se na určité body v oznámení, co si za tím mají představit, o jaký že vlastně jde doklad atd. Mezi takové dotazy patří doklady prokazující evidování identifikačních údajů účastníků a předmětu smluvního vztahu při nákupu použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu či přijetí do zástavy, doklady o pracovně právních vztazích mezi podnikatelem a jeho pracovníky, doklady prokazující způsobilost případných provozoven aj.

V průběhu kontroly se jako problém jeví **dokládání průkazů živnostenského oprávnění včetně jejich změn**, kdy kontrolním pracovníkům předkládají podnikatelé živnostenské listy již neplatné. To je v případě, kdy je podnikateli již vydán změnový živnostenský list, který nahrazuje původní, ale podnikatel se prokazuje právě původním dokumentem, nebo pokud je podnikateli vystaven již výpis z živnostenského rejstříku, který nahrazuje doposud všechna oprávnění, které podnikatel vlastní, ale ten se opět prokazuje původními živnostenskými listinami. Velmi často kontrolované osoby nevědí, co je to doklad **osvědčení o registraci podnikatele, který úřad jej vydává a jak tento doklad vypadá**. Mezi další problémové oblasti patří bezesporu **identifikace účastníků smluvních vztahů, značení provozoven, náležitostí dokladů o prodeji zboží včetně ochrany spotřebitele**.

V případech, kdy podnikateli účetnictví vede daňový poradce či účetní, jsou takovými osobami při kontrolách podnikatelé zastupováni s tím, že samotným jim nejsou požadavky uvedené v oznámení o zahájení živnostenské kontroly srozumitelné.

Malou informovanost podnikatele o problematice živnostenské kontroly považují za hlavní důvod zjištěných nedostatků při živnostenské kontrole. Podnikatelé

si na registračním oddělení živnostenského úřadu ohlásí živnosti za splnění určitých podmínek, ohlásí provozovny, ustanoví nové odpovědné zástupce u živnostenských oprávnění aj., ale již nejsou informováni, co vše by měli dodržovat, aby se vyvarovali případným sankcím u následných kontrol.

Jako příklad uvedu ohlášení provozovny. Podnikatel přijde na živnostenský úřad a jen na základě občanského průkazu, dle kterého zkontroluje pracovnice registrace totožnost žadatele, ohlásí zahájení provozovny. Znat potřebuje jen přesnou adresu provozovny. Pracovnice tento fakt zaeviduje do živnostenského rejstříku a podnikateli zašle dokument o zápisu provozovny do tohoto rejstříku. Toto je celý registrační proces. Většinou ale podnikatel neví, jaké další **povinnosti má ve vztahu k provozovně**. Po určité době je

s podnikatelem zahájena živnostenská kontrola a je zjištěno, že podnikatel nemá správně provozovnu **označenu povinnými údaji** dle § 17/7 živnostenského zákona (**trvale a zvenčí viditelné označení obchodní firmou nebo názvem, jménem a příjmením podnikatele a jeho identifikačním číslem. Mobilní provozovny a automaty dále ještě údajem o sídle nebo místě podnikání nebo adrese, na které je umístěna organizační složka zahraniční osoby a od 1.7.2010 dále navíc identifikačním číslem provozovny**) a pokud je provozovna určená pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům musí být trvale a zvenčí viditelně označena dle § 17/8 a) a b) živnostenského zákona (**jménem a příjmením osoby odpovědné za činnost provozovny, s výjimkou automatů a dále prodejní či provozní dobou určenou pro styk se spotřebiteli opět s výjimkou mobilní provozovny a automatu**).

Mezi další problematiku, která je podnikatelům nejasná je **dokládání dokumentu o užívání provozovny**, tj. pokud má podnikatel provozovnu ve vlastnictví jedná se o List vlastnictví vydaný Katastrálním úřadem, v případě nájmu se jedná o nájemní smlouvu, popř. souhlas s umístěním provozovny od vlastníka. Tento doklad si podnikatel opatřuje při zřízení provozovny, ale dále již smlouvu nekontroluje a po vyžádání dokladu kontrolními pracovníky je doklad již po době platnosti, jelikož jsou smlouvy často sjednávány na kratší časové doby a následně prodlužovány nebo již nejsou na dokladu aktuální údaje aj. Dalším nezbytným dokladem je **doklad o způsobilosti provozovny** tj. nejčastěji kolaudační rozhodnutí, které živnostenský úřad požaduje jako doklad od Stavebního úřadu ve věci kolaudace či změny užívání **za účelem podnikání**.

Další problémovou oblastí ze strany podnikatele je **označení místa podnikání, pokud je na adrese odlišné od bydliště**, je podnikatel také povinen viditelně označit jménem, příjmením popř. názvem společnosti a identifikačním číslem. Na žádost živnostenského úřadu je podnikatel povinen **prokázat vlastnické nebo užívací právo k objektům nebo prostorám, v nichž má na území České republiky místo podnikání či sídlo** (s výjimkou mobilních provozoven a automatů). U podnikatelů, kteří mají živnostenské oprávnění od počátku vzniku živnostenských úřadů, tj. již od roku 1992, nebyl souhlas s umístěním místa podnikání nutný doložit. Nyní se však velmi často vyskytují případy stížností právě na umístění místa podnikání právě od stěžovatelů, které nemusel podnikatel o souhlas žádat, a kteří se nyní dostali do situace, že se podnikatelé na tomto místě podnikání nezdržují, ale místo podnikání mají stále na původní adrese, kde ani nepřebírají písemnosti. Tento stav stěžovatele obtěžuje, a proto se obracejí na živnostenské úřady. Takové podněty jsou přidělovány kontrolním pracovníkům, kteří situaci řeší, ať již prostřednictvím provedení státních kontrol nebo v krajním případě při nesoučinnosti podnikatele pozastavením či úplným zrušením živnostenského oprávnění. Zřídka se vyskytuje i písemný souhlas s místem podnikání, jenž je opatřen nepravým podpisem vlastníka. Všechny tyto skutečnosti jsou důvodem pro výše uvedenou povinnost, tj. dokládání souhlasu s umístěním místa podnikání, liší-li se toto místo od bydliště podnikatele a následnou kontrolu tohoto dokladu. **Usnadněním ze strany kontrolních pracovníků bylo mé vlastní vypracování formuláře pro podnikatele ve vztahu k písemnému souhlasu s místem podnikání od vlastníka. Tento formulář je přílohou diplomové práce č. III.**

Jako velmi pozitivní vidím informovanost podnikatelů v oblasti obsahových náplní živností. Svědčí o tom počet zjištěných neoprávněných podnikání ze statistik k výkonu provádění živnostenských kontrol, kde v roce 2009 bylo z celkem 448 provedených kontrol zjištěno pouze 8 případů, u kterých byla vyvíjena podnikatelská činnost bez příslušného živnostenského oprávnění.

Analýza kontrolního řádu mi sloužila jako tzv. předvýzkum dotazníkového šetření.

6.19 SWOT analýza ve vztahu ke kontrolní činnosti vyplývající z analýzy kontrolního řádu

Tab. 9: Swot analýza – silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby kontrolní činnosti vyplývající z analýzy kontrolního řádu

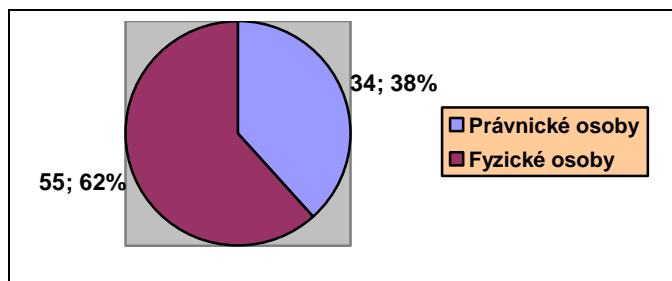
Silné stránky kontrolní činnosti	Slabé stránky kontrolní činnosti
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Informovanost podnikatelů v registračních povinnostech, především v obsahových náplních živnostenských oprávnění ➤ Odstranění nedostatků, kterých se podnikatel někdy i nevědomě dopouštěl při podnikatelské činnosti a získání všech dostupných informací od pracovníků kontrolního oddělení, včetně upozornění na nové povinnosti, které ukládají novely právních předpisů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Malá informovanost podnikatele o problematice živnostenské kontroly ➤ Identifikace dokladů požadovaných od kontrolního orgánu ➤ Dokládání průkazů živnostenského oprávnění včetně jejich změn ➤ Identifikace účastníků smluvních vztahů, značení provozoven ➤ Znalost povinných náležitostí dokladů o prodeji zboží včetně ochrany spotřebitele ➤ Dokládání dokumentu o užívání provozovny ➤ Povinností ve vztahu k označení místa podnikání, pokud je na adrese odlišné od bydliště ➤ Prokazování vlastnického nebo užívacího práva k objektům nebo prostorám, v nichž má podnikatel na území České republiky místo podnikání či sídlo
Příležitosti kontrolní činnosti	Hrozby kontrolní činnosti
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Návrh zákona, kterým se mění některé zákony ke zkvalitnění jejich aplikace a ke snížení administrativní zátěže podnikatelů – změna živnostenského zákona, zákona o ochraně spotřebitele a změna obchodního zákoníku (návrh zákona schválen poslaneckou sněmovnou 3. čtením 19.3.2010, doručeno do Senátu 29.3.2010 – lhůta pro jednání do 28.4.2010) ➤ Příprava a zpracování materiálu pro podnikatele, ve vztahu k usnadnění a zefektivnění průběhu živnostenské kontroly 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedořešená problematika s umístěním místa podnikání ➤ Nedořešená problematika osob, které se na trvalém pobytu ani místě podnikání nezdržují a jsou nekontaktní

Pramen: Vlastní zpracování

Z výše uvedené swot analýzy kontrolní činnosti je zřejmá nutnost podnikatele o těchto oblastech mnohem lépe informovat, podat mu ucelený přehled k problematice a co nejlépe a především srozumitelně předat informace k průběhu a povinnostem kontrolní činnosti s cílem především snížení nejen administrativní zátěže podnikatelům.

7 APLIKACE VÝZKUMNÝCH A ANALYTICKÝCH NÁSTROJŮ

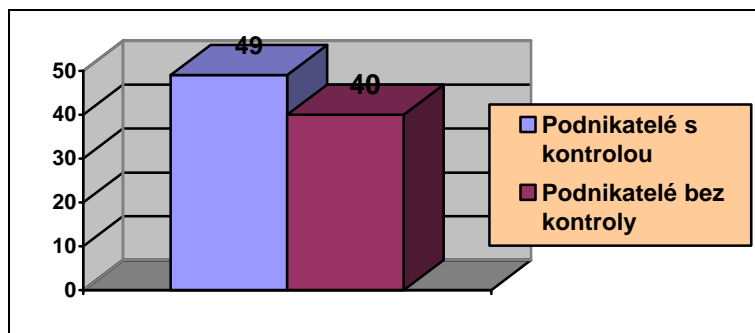
7.1 Dotazníkové šetření a jeho výsledky

Graf č. 1 – Otázka: „Podnikáte jako fyzická či právnická osoba? (označte jen jednu možnost)“

Pramen: Vlastní zpracování

Dotazníkového výzkumu se zúčastnilo 89 podnikatelských subjektů, z toho 34 právnických osob a 55 fyzických osob.

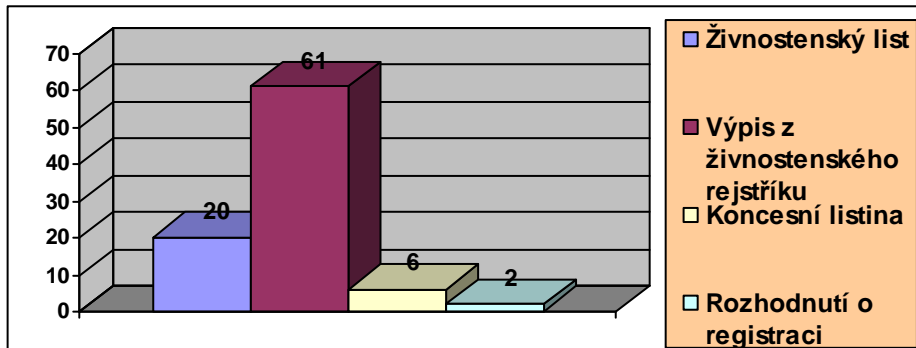

Graf č. 2 – Otázka: „Byla s Vámi již někdy v minulosti zahájena živnostenská kontrola? (označte jen jednu možnost)“

Pramen: Vlastní zpracování

Ze vzorku 89 podnikatelských subjektů mělo již někdy v minulosti **živnostenskou kontrolu 49 podnikatelů. (tj. 55%)**. Výsledné číslo mohlo nabýt ve skutečnosti jakékoli hodnoty. Výsledek je závislý od náhodně vybraného vzorku oslovených podnikatelů. Jelikož jsou kontroly jak plánované, tak namátkové a náhodně vybírané, stává se ve skutečnosti, že určitý podnikatel absolvoval již tři živnostenské kontroly a jiný

za stejnou dobu působení v podnikatelském prostředí neměl ještě ani jednu. Při plánovaných kontrolách je na tento stav ze strany kontrolních pracovníků brán ohled.

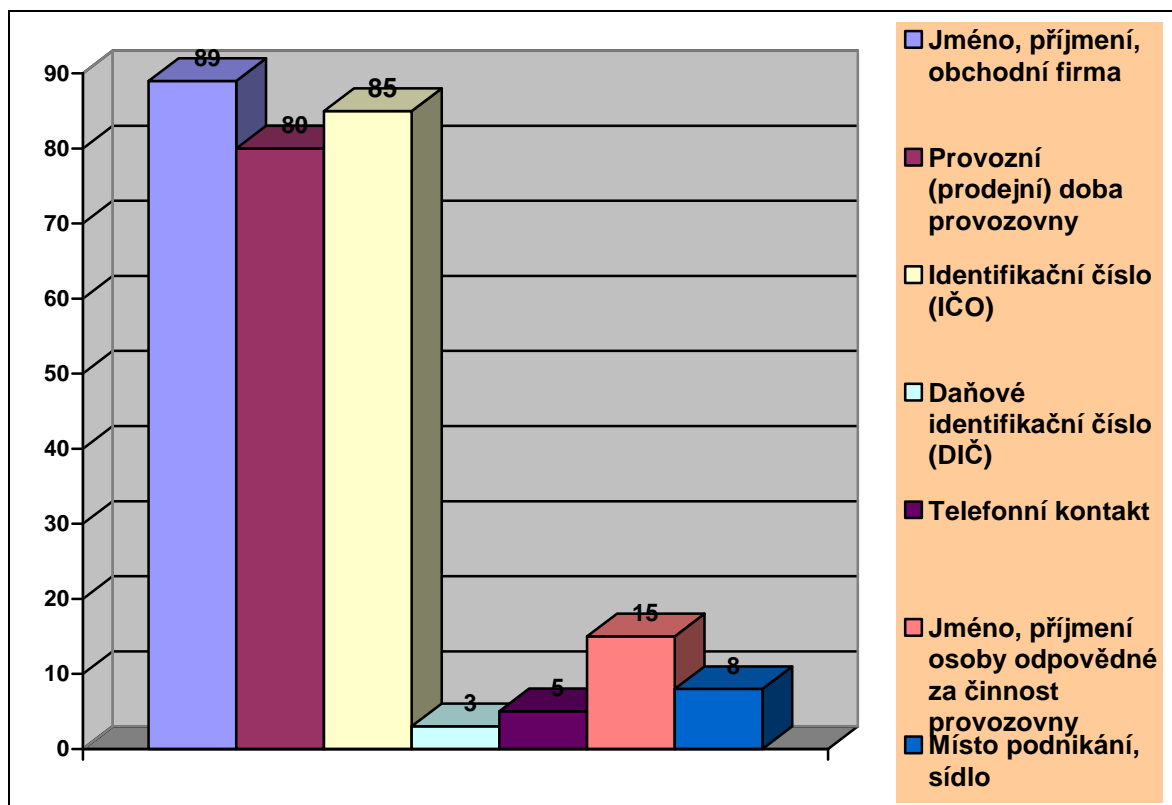
Graf č. 3 – Otázka: „Víte, jakým dokladem prokazuje podnikatel oprávnění provozovat živnost, která mu vznikla po 1.7.2008? (jedna možnost je správně)“

Pramen: Vlastní zpracování

Doklad, kterým prokazuje podnikatel své živnostenské oprávnění k provozování živnosti po 1.7.2008 je výpis z živnostenského rejstříku, což bylo správnou odpovědí u této otázky v dotazníku. Objevovali se ale i odpovědi jako živnostenské či koncesní listy. Chybovost nebyla až tak velká, jelikož je ve vzorku zastoupena velká část i právnických osob.

Správně na otázku odpovědělo celkem 61 z 89 podnikatelů (tj. 69 %), z toho tedy 28 chybovalo (tj. 31 %). Chybné odpovědi předpokládám u osob, kteří živnostenskou kontrolu doposud neměly a neměly od 1.7.2008 žádné změny v živnostenském rejstříku.

Podnikatelům po datu 1.7.2008 je již při vzniku nových živností vydáván výpis z živnostenského rejstříku. Taktéž osoby ohlašující změnu v živnostenském rejstříku po datu 1.7.2008 obdrží od pracovníků registračního oddělení místo změnového živnostenského listu či změnové koncesní listiny výpis z živnostenského rejstříku.

Graf č. 4 – Otázka: „Jaké údaje jsou součástí řádného označení kamenné provozovny určené pro prodej zboží či poskytování služeb? Označte je (správně je více možností)“

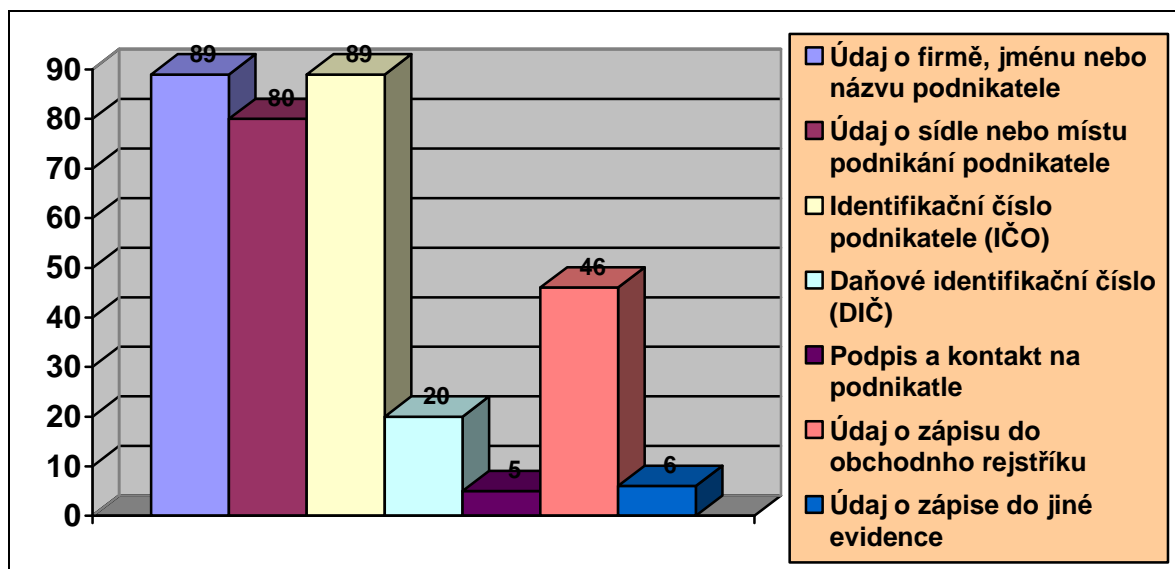
Pramen: Vlastní zpracování

U problematiky řádného označení kamenné provozovny, určené pro prodej zboží či poskytování služby, se u většiny získaných odpovědí objevovala chyba v neoznačení provozovny osobou odpovědnou za činnost provozovny – 15 podnikatelů z 89 (17 %) toto označila jako povinnost tj. 83 % chybovosti. O ostatním označení provozoven podnikatelé jsou informováni.

Řádným označením provozovny se dle živnostenského zákona rozumí, že „provozovna musí být trvale a zvenčí viditelně označena **obchodní firmou nebo názvem nebo jménem a příjmením podnikatele** a jeho **identifikačním číslem**, bylo-li přiděleno“. [2, § 1 odst. 7]

Pokud provozovna slouží ke kontaktu se zákazníky, je tedy „určená pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům, musí být trvale a zvenčí viditelně označena také **jménem a příjmením osoby odpovědné za činnost provozovny**, s výjimkou automatů a **prodejní nebo provozní dobou** určenou pro styk se spotřebiteli, nejedná-li se o mobilní provozovnu nebo automat“ [2, § 17 odst. 8]

Označení osoby odpovědné za činnost provozovny musí mít provozovna i v případě, že je osoba totožná s podnikatelem. Uvedená skutečnost je v praxi u podnikatelů často opomíjena, a proto je tato problematika velmi častým předmětem jednání při živnostenské kontrole provozovny podnikatele.

Graf č. 5 – Otázka: „*Jaké náležitosti obchodních listin je podnikatel povinen uvádět na všech objednávkách, obchodních dopisech a fakturách (dle § 13a zákona č. 513/1991 Sb.)? Označte je (správně je více možností)*“

Pramen: Vlastní zpracování

Při vyplňování náležitostí, které je podnikatel povinen v obchodních listinách uvádět se řídili dotazovatelé skutečně praxí, jelikož výsledky ve věci uvádění údajů o zápisu evidence, v níž je podnikatel evidován, odpovídají zjištění při živnostenských kontrolách. U právnických osob není v tomto směru shledáván nedostatek, ty na svých obchodních listinách (fakturách, objednávkách aj.) uvádějí údaj o tom, že jsou zapsané v obchodním rejstříku včetně spisové značky.

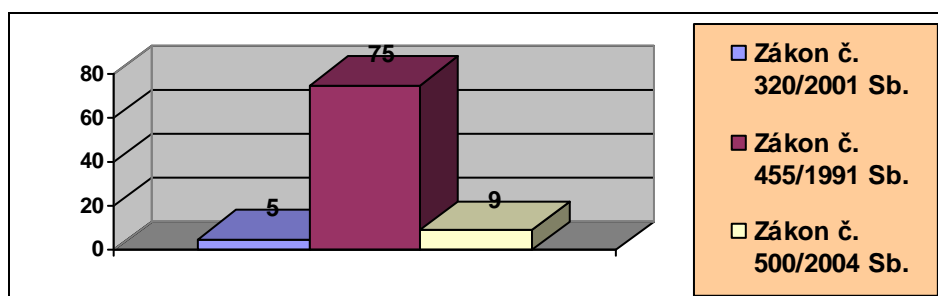
Problém ale nastává u fyzických osob, které na obchodních listinách neuvádějí údaj o zápisu do evidence, v níž jsou zapsáni nebo uvádějí čísla živnostenských oprávnění mnohdy již neplatných.

Povinnost u fyzických osob nezapsaných do obchodního rejstříku je uvádět na svých obchodních listinách údaj o zápisu do živnostenského rejstříku, např. v podobě věty

uváděné na faktuře „Jsem zapsán v živnostenském rejstříku u Městského úřadu Kyjov, odboru obecní živnostenský úřad Kyjov“.

Základní údaje podnikatelé označili, přičemž jim bylo zřejmé, že telefonní či jiný kontakt na podnikatele či daňové identifikační číslo není nutnou podmínkou dle obchodního zákoníku. Mezi povinné náležitosti obchodních listin dle § 13a zákona č. 513/1991 Sb. obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů patří: **údaj o své firmě, jménu nebo názvu, sídle nebo místu podnikání a identifikačním čísle osoby, podnikatelé zapsaní v obchodním rejstříku též údaj o tomto zápisu, včetně spisové značky, a podnikatelé nezapsaní v obchodním rejstříku též údaj o zápisu do jiné evidence, v níž jsou zapsáni.**

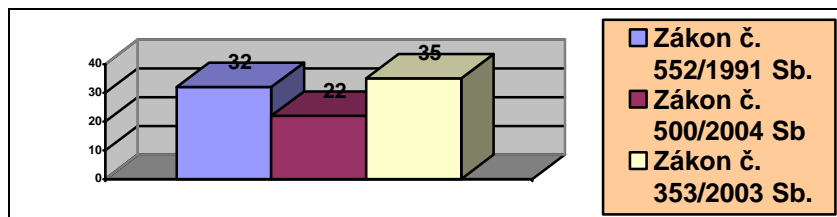
Graf č. 6 – Otázka: „Označte právní předpis, dle kterého podnikáte v režimu živnostenského zákona? (správně je jedna možnost)“

Pramen: Vlastní zpracování

Otázku označení právního předpisu, dle kterého podnikatel provádí svoji činnost v režimu živnostenského zákona, považuji za velmi důležitou, zajímala mě vzdělanost dotazovaného vzorku v tomto směru.

Dle mého je prioritní znát nejdůležitější právní předpis při podnikatelské činnosti. Jistě v průběhu podnikání podnikatel nahlédne do platného znění zákona o podnikání, například z důvodu záměru rozšíření podnikatelské činnosti či zjištění obsahové náplně konkrétní živnosti aj.

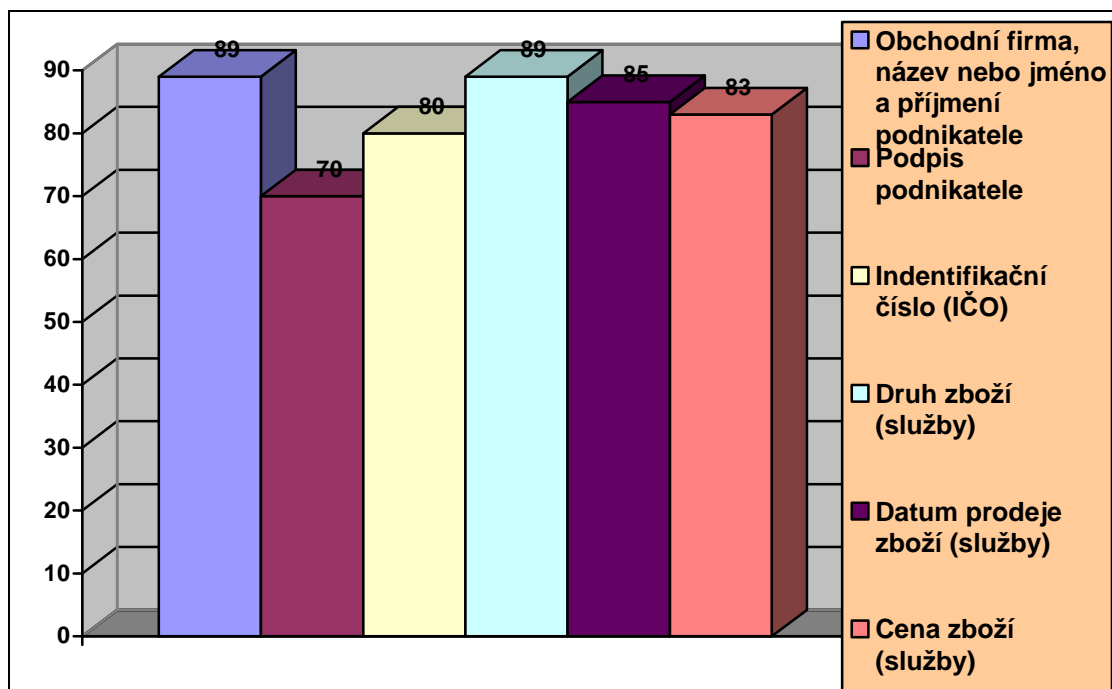
Znalost předpisu živnostenského zákona mě velmi potěšila, správnou odpověď (zákon č. 455/1991 Sb.) odpovědělo 75 z 89 dotazovaných podnikatelů (tj. 84 %). Jiné to naopak bylo při další níže analyzované otázce zjišťování znalosti právního předpisu týkajícího se provádění živnostenské kontroly.

Graf č. 7 – Otázka: „Dle jakého právního předpisu se řídí provádění živnostenské kontroly? (správně je jedna možnost)“

Pramen: Vlastní zpracování

Při této otázce podnikatelé nevěděli správnou variantu a z výsledku vyplývá, že ani podnikatelé, kteří již měli živnostenskou kontrolu někdy v minulosti, tento právní předpis nedokázali správně určit, jelikož tento součet správných odpovědí nedává ani součet podnikatelů z grafu č. 2, kde bylo zjištěno, že živnostenskou kontrolu mělo již 49 podnikatelů. Znalost tohoto předpisu považují také za velmi přínosné, protože jsou zde uvedena jak práva, tak také povinnosti kontrolovaných osob a správního orgánu, nezbytných k výkonu kontroly. **Z dotazovaných 89 podnikatelů odpovědělo správně, že předpis, který řídí provádění živnostenské kontroly je zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, pouze 32 podnikatelů (tj. 36 %).**

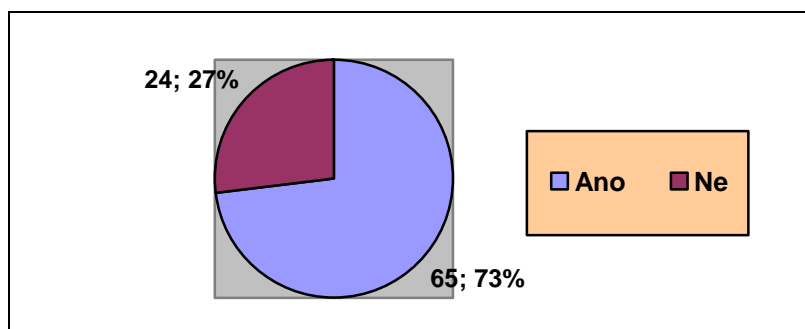
Graf č. 8 Otázka: „Znáte povinné náležitosti dokladu o prodeji zboží či poskytnutí služby? Označte je (správně je více možností)“

Pramen: Vlastní zpracování

Při vybírání náležitostí dokladu o prodeji zboží či poskytnutí služby podnikatelé **označovali téměř všechny možnosti**, přičemž podpis podnikatele nepatří mezi povinný údaj dokladu o prodeji zboží či poskytnutí služby.

„Na dokladu musí být uvedeno označení podnikatele obchodní firmou, popřípadě názvem nebo jménem a příjmením, identifikační číslo podnikatele, datum prodeje zboží nebo poskytnutí služby, druh zboží nebo služby a cena, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak“. [2, § 17 odst. 814]

Doklad o prodeji zboží či poskytnutí služby je podnikatel **povinen vydat jen na žádost zákazníka**. Někdy bývá podvědomí občanů, že doklad se musí vydávat nad určitou částku dokladu, což dnes již zákon nestanoví.

Graf č. 9 – Otázka: „Znáte význam a rozdíl mezi pojmy **MÍSTO PODNIKÁNÍ x SÍDLO x PROVOZOVNA?**“

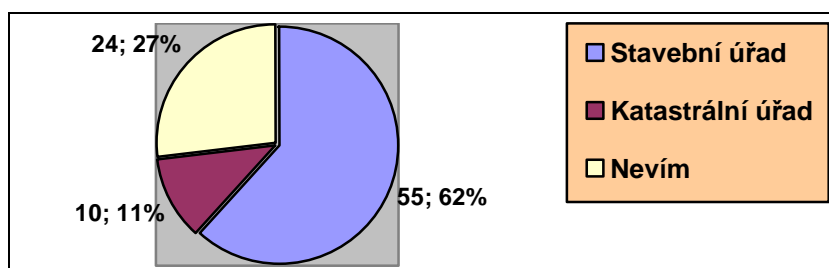
Pramen: Vlastní zpracování

Podnikatelé si často pletou význam těchto slov. Přijednání ve věci živnostenské kontroly bývají často tyto pojmy podnikatelům vysvětlovány. Mnohdy používají jako fyzické osoby pojem sídlo atd.

Výsledkem dotazníkového šetření je číslo 65 osob (tj. 73 %) odpovědělo, že zná rozdíl, ale při rozepsání pojmů se již tento jejich názor nepotvrdil. Odpověď byla často špatně. Z toho vyplývá, že 24 osob z 89 (tj. 30 %) odpovědělo, že rozdíl mezi pojmy nezná.

Místo podnikání je adresa zapsána jako místo podnikání fyzické osoby v živnostenském rejstříku, popř. v obchodním rejstříku, centrum, ze kterého podnikatel skutečně realizuje svoji podnikatelskou činnost, přičemž může mít nahlášeny také provozovny po celé České republice.

Sídlo společnosti je adresa zapsaná jako sídlo právnické osoby v živnostenském rejstříku a obchodním rejstříku, a také centrum, ze kterého podnikatel skutečně realizuje a řídí svoji podnikatelskou činnost, přičemž může mít nahlášeny také provozovny po celé České republice. **Provozovna** je prostor, v němž je živnost (podnikatelská činnost) provozována.

Graf č. 10 – Otázka: „Jaký úřad dle Vás vydává doklad, předkládaný při živnostenské kontrole, prokazující způsobilost v provozovně pro provozování živnosti?“

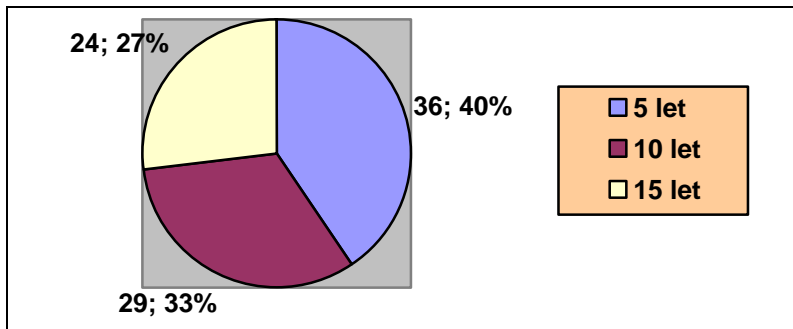
Pramen: Vlastní zpracování

V oznámení o zahájení živnostenské kontroly je jeden z požadavků k doložení ke kontrole také doklad prokazující způsobilost případných provozoven včetně dokladu prokazující vlastnické nebo užívací právo k objektům nebo místnostem případných provozoven v územním obvodu příslušného živnostenského úřadu.

U první části požadavku nastává často ze strany podnikatelů problém, že nevědí, kdo vůbec tento doklad vydává, na koho se obrátit nebo vůbec co je způsobilostí provozovny myšleno.

Otázkou v dotazníku jsem skutečně zjistila, že způsobilost provozoven je podnikatelům nejasný pojem. V odpovědích objevovala i odpověď, že tento doklad vydává Katastrální úřad.

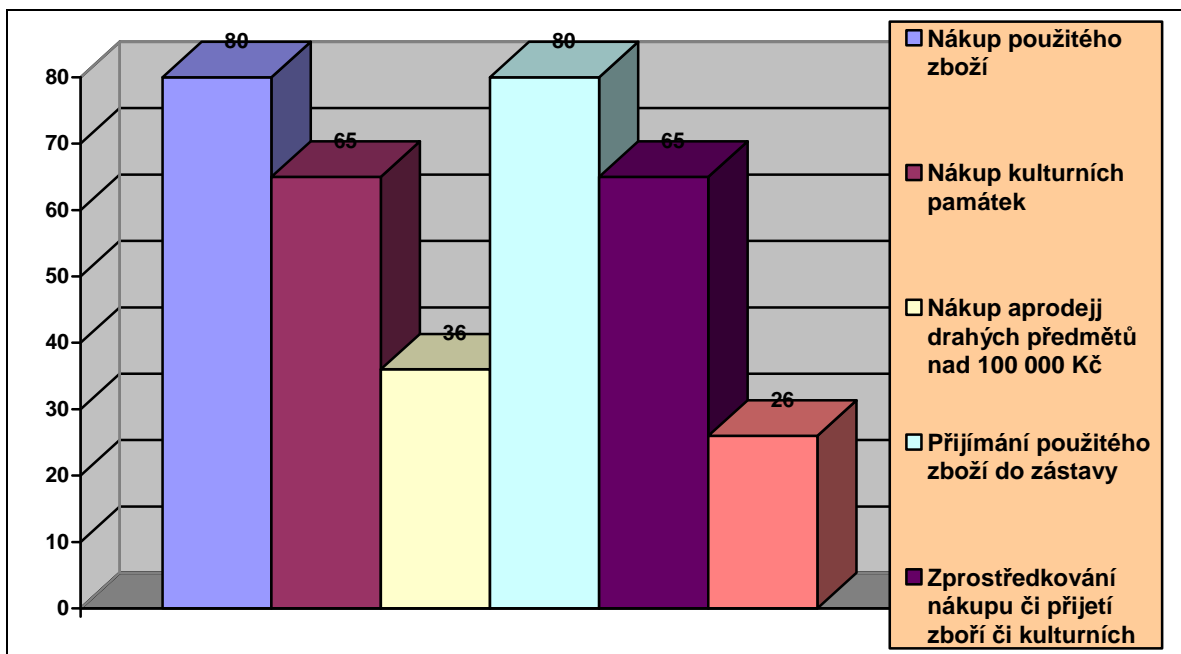
Velmi často tuto povinnost podnikatelé pochopí také tak, že při samotné živnostenské kontrole předkládají kolaudační rozhodnutí prvotní o stavbě domu, přičemž **způsobilost provozoven dle živnostenského zákona je nutné doložit dokladem prokazující způsobilost za účelem podnikání vydaným Stavebním úřadem.** To znamená, že pokud je provozovna umístěná v rodinném domě, je nutná kolaudace, změna povolení užívání stavby přímo za účelem podnikatelské činnosti.

Graf č. 11 – Otázka: „Evidence účastníků smluvních vztahů musí být přístupná v provozovně a identifikační údaje musí podnikatel uchovávat ode dne uzavření smlouvy po dobu? (správně je jedna možnost)“

Pramen: Vlastní zpracování

U otázky délky uchování identifikačních údajů o účastnících smluvního vztahu **odpovídali podnikatelé také na všechny tři odpovědi přibližně stejně, z čehož usuzují, že správnou odpověď věděla jen malá část podnikatelů. Správná odpověď je 5 let ode dne uzavření smlouvy.**

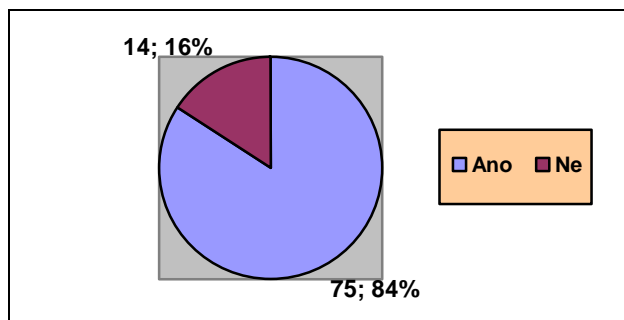

Graf č. 12 – Otázka: „Při jakých činnostech je povinen podnikatel před uzavřením smluvního vztahu identifikovat jeho účastníky a vést evidenci o těchto skutečnostech, včetně data uzavření tohoto aktu? (správně je více možností)“

Pramen: Vlastní zpracování

Výsledkem otázky identifikace účastníků při uzavírání smluvního vztahu a vedení o této skutečnosti evidenci byla **jen velmi malá informovanost podnikatelů** o této povinnosti. Předpokládám, že je to z důvodu, že jen část dotazovaného vzorku podnikatelů je zaměřována na **nákup použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, na nákup kulturních památek nebo předmětů kulturní hodnoty, přijímání použitého zboží do zástavy či zprostředkování nákupu či přijetí použitého zboží či kulturních předmětů do zástavy**, což je právě předmětem identifikace účastníku a její evidence.

V odpovědích se objevovaly všechny zmíněné varianty. Lze usuzovat, že správně odpovídali pouze podnikatelé zabývající se ve své podnikatelské činnosti výše uvedeným tj. prodejny ojetých motorových vozidel, sekenhendy, antikvariáty, prodejny s použitým zbožím – zastavárny, aj.).

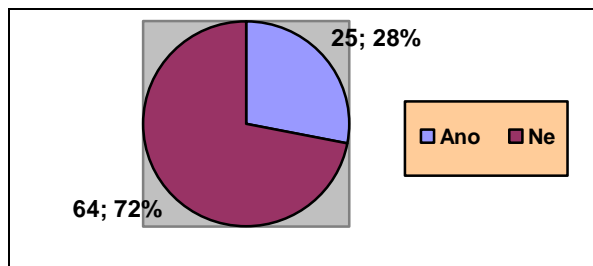

Graf č. 13 – Otázka: “ Navštívil jste alespoň jednou v minulosti elektronické webové stránky Městského úřadu Kyjov, odboru obecní živnostenský úřad? (označte jen jednu možnost)“

Pramen: Vlastní zpracování

Velmi mě zajímalo, jestli vůbec podnikatelé navštívili elektronické webové stránky živnostenského úřadu alespoň jednou, zda o její existenci vědí, využívají stránky bez ohledu na důvod nahlížení na webové stránky.

Z analýzy této odpovědi vyšlo najevo, že podnikatelé jsou o těchto stránkách informováni z velké většiny. **Na stánky živnostenského úřadu Kyjov nahlíželo 75 podnikatelů z 89 (tj. 84 %).**

Graf č. 14 – Otázka: „*Používáte jako podnikatel webové stránky živnostenského úřadu ke zjištění Vámi požadovaných informací? (označte jen jednu možnost)*“

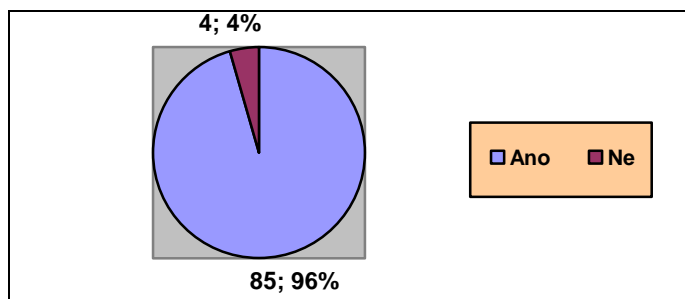
Pramen: Vlastní zpracování

Otázku, zda podnikatel používá webové stránky živnostenského úřadu ke zjištění požadovaných informací, jsem uvedla cíleně se záměrem se o této skutečnosti podrobněji informovat včetně důvodu takového jednání ze strany podnikatelských subjektů, jelikož i v současné době jsou na něm umístěny informace k živnostenskému podnikání obecně, související formuláře, užitečné odkazy či kontakty na pracovníky odboru obecní živnostenský úřad, avšak s výjimkou informací k živnostenské kontrole a potřebných formulářů vztahující se k výkonu živnostenské kontroly včetně základních povinností, které by podnikatel splnil a vyvaroval se nejčastějším chybám zjištěných při živnostenských kontrolách.

Z výše uvedené analýzy vyplynulo, že o těchto stránkách podnikatelé vědí. Díky odpovědím, vyplývajícím z dotazníkového šetření, se však ukázalo, že podnikatelé zveřejněné informace z webu nevyhledávají za účelem zjištění požadovaných informací z důvodů přílišného množství informací, nenacházejícího se materiálu ke konkrétní věci, k určité problematice, málo časového prostoru pro složité vyhledávání informací ze souvislého textu, aj. Stránky využívá pouze 25 z 89 podnikatelů (tj. 28 %).

Z odpovědí vyplývá absence přehledného a srozumitelného materiálu pro podnikatele, vztahujícího se ke konkrétním oblastem, tedy i k oblasti výkonu živnostenské kontroly.

Ve skutečnosti je v současné době situace, že konkrétně k problematice živnostenské kontroly není na stránkách umístěn žádný komplexní materiál, informace směřují dosud z velké části do registrační oblasti.

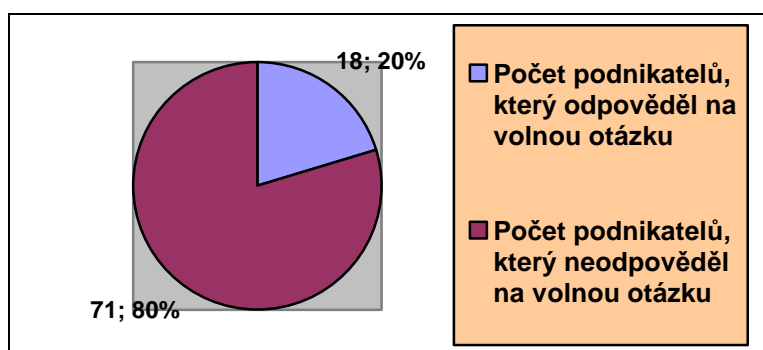

Graf č. 15 – Otázka: „Máte zájem o vznik metodického materiálu k průběhu živnostenské kontroly? (označte jen jednu možnost)“

Pramen: Vlastní zpracování

Na výše uvedenou problematiku navazuje otázka, zda tedy podnikatelé mají zájem o vznik metodického materiálu konkrétně k průběhu živnostenské kontroly. **Velká většina dotazovaných vyjádřila souhlas – celkem 85 podnikatelů z 89 se vznikem metodického materiálu souhlasilo (tj. 95,5 %).**

V případě kladné odpovědi mě zajímala forma, v jaké by měl být materiál zpracován, čímž jednoznačně zvítězila elektronická forma – 75 ze zájemců o metodiky volilo elektronickou verzi.

Graf č. 16 – Otázka: „Která problematika Vám při živnostenské kontrole činila potíže, nebyla zcela jasná nebo, o které byste se chtěli dovědět více?“

Pramen: Vlastní zpracování

Poslední otázkou v dotazníkovém šetření jsem zjišťovala, která problematika podnikatelům při živnostenské kontrole činila potíže, či jim nebyla zcela jasná, nebo o které by se chtěli dozvědět více. **Celkem na tuto otevřenou otázku odpovědělo 18 podnikatelů z 89, což je jedna pětina tj. 20 %. Z toho usuzuji, že jsou stále oblasti, kterým je třeba věnovat více pozornosti a podnikatelům se je snažit více přiblížit. K odpovědím patřily témata pořádková pokuta, nesoučinnost, problematika zaměstnanců či povinnosti plynoucí ze zákona o ochraně spotřebitele či tabákových výrobků.**

7.2 SWOT analýza ve vztahu ke kontrolní činnosti vyplývající z dotazníkového šetření

Tab. 10: Swot analýza – silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby kontrolní činnosti vyplývající z dotazníkového šetření

Silné stránky – z dotazníkového šetření	Slabé stránky – z dotazníkového šetření
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Znalost dokladu prokazujícího oprávnění provozovat živnost ➤ Znalost náležitostí obchodních listin (s výjimkou uvádění údaje o zápisu do jiné evidence, tj. evidence podnikatelů fyzických osob nezapsaných do obchodního rejstříku) ➤ Znalost označení hlavního živnostenskoprávního předpisu, tj. živnostenského zákona č. 455/1991 Sb. ➤ Obecná znalost termínů: místo podnikání, sídlo a provozovny – pojmy existují v podvědomí podnikatelů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Malá informovanost podnikatele o problematice živnostenské kontroly ➤ Informovanost o značení místa podnikání, pokud je na adrese odlišné od bydliště ➤ Informovanost ve vztahu k označení provozoven ➤ Neznalost označení právního předpisu vztahujícího se k provádění, povinnostem a právům ve vztahu k živnostenské kontrole ➤ Neznalost povinných náležitostí uváděných v dokladu o prodeji zboží či poskytnutí služby ➤ Neznalost samotných významů termínů: místo podnikání a sídlo ➤ Nejasný pojem „doklad prokazující způsobilost pro provozování živnosti v provozovně“, následné dokládání tohoto dokumentu činí podnikatelům velký problém ➤ Neznalost povinné lhůty uchování evidence účastníků smluvních vztahů a jejich identifikačních údajů ode dne uzavření smlouvy, (5 let) včetně činností, při kterých je potřeba evidenci vést evidenci

Příležitosti – z dotazníkového šetření	Hrozby – z dotazníkového šetření
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Součinnost právnických osob, komunikativnost ➤ Zájem o webové stránky živnostenského úřadu ➤ Návštěvnost elektronických stránek ➤ Upřednostňování elektronických materiálů pro získávání informací a komunikaci s úřadem 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Malá součinnost fyzických osob, chybějící komunikace ➤ Nedostačující obsahové naplnění webových stránek živnostenského úřadu ve vztahu k materiálům použitelných pro praxi ➤ Chybějící materiál, jenž by byl přehledný a srozumitelný ve vztahu k povinnostem, právům a výkonu živnostenské kontroly ➤ Podnikatelům nejasná problematika (otevřená otázka v dotazníku) pořádková pokuta, nesoučinnost, problematika zaměstnanců či povinnosti plynoucí ze zákona o ochraně spotřebitele či tabákových výrobků

Pramen: Vlastní zpracování

Ve swot analýze jsou zapracovány výsledky dotazníkového šetření. Slabými stránkami kontrolní činnosti při Obecním živnostenském úřadě se ukázala skutečně být problematika, která z převážné části také vzešla z analýzy kontrolního řádu. **To znamená, že zvýrazněné jsou části, které se shodují se závěry z analýzy kontrolního řádu.**

7.3 Snižování administrativní zátěže podnikatelů – chystané změny

Nejen orgán státní správy se snaží o efektivnější průběh vlastních výkonů činnosti. Důkazem je zpráva tiskového mluvčího Ministerstva průmyslu a obchodu Mgr. Pavla Vlčka o plnění plánu a snižování administrativní zátěže podnikatelů do roku 2010 (bod 12 programu schůze vlády dne 29.3.2010 –č.j. 282/10).

„Ministr průmyslu a obchodu předkládá vládě k projednání s rozpravou průběžnou zprávu o plnění Plánu snižování administrativní zátěže podnikatelů (dále jen "Plán"), obsahující taktéž nové náměty a doporučení pro další práci v tomto projektu. Celkově dosud realizované změny účinné k 31. prosinci 2009 odpovídají roční úspoře podnikatelů ve výši 9 626 mil. Kč, tj. 13,05 % z celkové zátěže naměřené v roce 2005. Administrativní zátěž tak ke sledovanému datu poklesla na 64 130 mil. Kč.

Cílem vlády je dosažení snížení administrativní zátěže o 20 % do roku 2010 a nadále pokračovat ve snižování administrativní zátěže i v dalších letech. Východiskem jsou získané

dosavadní zkušenosti, které otevírají prostor pro nacházení nových postupů ke snížení administrativní zátěže.

Příkladem snížení administrativní zátěže v letošním roce za resort průmyslu a obchodu je **návrh zákona**, kterým se mění některé zákony ke zkvalitnění jejich aplikace a ke snížení administrativní zátěže podnikatelů. Novela zákona, kterým se mění osm právních předpisů, předpokládá úsporu administrativní zátěže podnikatelů o 524 mil. Kč ročně. **Ruší se například povinnosti vůči živnostenskému úřadu, například povinnost předkládat výpis z obchodního rejstříku, ohlašovat změny údajů vedených v evidenci obyvatel, nebo oznamovat přerušování provozování živnosti na dobu delší 6 měsíců.** Obchod s elektřinou a plynem bude nadále podléhat pouze licenci podle energetického zákona a nebude vyžadováno zároveň živnostenské oprávnění. Zpřesňují se náležitosti označení prodávaných výrobků. Kontrolu dodržování hygienických předpisů v obchodech a restauracích bude vykonávat pouze hygienická služba, tj. kontrola nebude duplicitně prováděna i Českou obchodní inspekcí, jako tomu bylo doposud.

Materiál obsahuje nově návrh pokračovat v plnění Plánu tak, aby byl sjednocen s cílem Evropské unie, tj. snížit administrativní zátěž o 25 % do konce roku 2012 a předložit vládě do 31. října 2010 návrh postupu, jakým bude provedeno přeměření administrativní zátěže. Předložený materiál neklade žádné nároky na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty. Navrhovaná opatření nemají rovněž přímý dopad na životní prostředí, rovnost žen a mužů a sociální vztahy. V těchto oblastech může mít dopad až realizace konkrétních opatření, která bude mít však při správné aplikaci spíše pozitivní vliv.“ [21]

Dle statistik Okresní správy sociálního zabezpečení bylo k 1.1.2010 o 10 000 podnikatelů více, než k 31.3.2010. Ze závěrů tedy vyplývá, že pokles podnikatelů za 1 čtvrtletí roku 2010 je o 10 000 podnikatelů, tedy právě tolik jich ukončilo zcela svoji podnikatelskou činnost. Nyní je registrováno v České republice 946 000 podnikatelských subjektů.

Efektem diplomové práce je pomoci podnikatelům při živnostenském podnikání, ulehčit a zpřehlednit jim problematiku živnostenských kontrol, čímž je současně motivovat k další podnikatelské činnosti, nikoli jim podnikání znepríjemňovat či stavět překážky.

8 PROJEKT - METODIKA KONTROLNÍ ČINNOSTI OBECNÍHO ŽIVNOSTENSKÉHO ÚŘADU PRO PODNIKATELE

8.1 Žadatel a zpracovatel projektu

Žadatel: Městský úřad Kyjov, odbor obecní živnostenský úřad.

Zpracovatel: Kompetentní pracovník odboru obecní živnostenský úřad.

8.2 Zhodnocení současného stavu

Živnostenské úřady provádějí živnostenskou kontrolu včetně dozorové činnosti upravené zvláštními zákony. Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, který upravuje v obecné poloze výkon státní kontroly a vymezuje orgány správy, které ji vykonávají, stanovuje jednoduchá pravidla kontrolní činnosti, která upravují práva a povinnosti kontrolních pracovníků a kontrolovaných osob, a dle kterého, v platném znění, postupujeme dodnes.

V současné době však neexistuje především pro podnikatele materiál, který by poskytoval ucelené informace k výkonu živnostenské kontroly, zprůhledňoval její průběh, odhaloval nejproblémovější oblasti, čímž by významně napomohl podnikatelským subjektům orientovat se při živnostenské kontrole a vyvarovat se případných nedostatků.

Z analýzy kontrolního řádu vyplynulo několik oblastí, které podnikatelům skutečně při živnostenské kontrole činí problémy, ke kterým směřují nejčastější dotazy, a které jim nejsou zcela jasny ve vztahu k dokladům, k orgánům, které tyto písemnosti vydávají. Mnohdy proto tyto doklady musí podnikatelé dodatečně dokládat, čímž se kontrola, často zbytečně, časově prodlužuje a stává neefektivní.

Analýza dotazníkového šetření také odhalila problémové okruhy ve vztahu ke kontrolní činnosti Obecního živnostenského úřadu a k informovanosti podnikatelů o této oblasti. Výsledky dotazníkového šetření tedy potvrdily skutečnost, že by bylo pro kontrolované subjekty velmi přínosné sestavit metodickou příručku týkající se právě problematiky kontrolní činnosti na úseku živnostenského podnikání.

Výsledky obou analýz (analýzy kontrolního řádu a analýzy dotazníkového výzkumu) byly vyhodnoceny v dílčích swot analýzách a přehledně zpracovány do tabulek.

Průnikem dílčích analýz je celková projektová SWOT analýza všech silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb kontrolní činnosti Obecního živnostenského úřadu při provádění živnostenské kontroly. Projektová analýza je základním pilířem pro zpracování metodiky.

8.3 Projektová SWOT analýza kontrolní činnosti Obecního živnostenského úřadu při provádění živnostenské kontroly

Tab. 11: Projektová SWOT analýza – silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby kontrolní činnosti

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Informovanost podnikatelů v registračních povinnostech, především v obsahových náplních živnostenských oprávnění ➤ Odstranění nedostatků, kterých se podnikatel někdy i nevědomě dopouštěl při podnikatelské činnosti a získání všech dostupných informací od pracovníků kontrolního oddělení, včetně upozornění na nové povinnosti, které ukládají novely právních předpisů ➤ Znalost dokladu prokazujícího oprávnění provozovat živnost ➤ Znalost náležitostí obchodních listin (s výjimkou uvádění údaje o zápisu do jiné evidence, tj. evidence podnikatelů fyzických osob nezapsaných do obchodního rejstříku) ➤ Znalost označení hlavního živnostenskoprávního předpisu, tj. živnostenského zákona č. 455/1991 Sb. ➤ Obecná znalost termínů: místo podnikání, sídlo a provozovny – pojmy existují v podvědomí podnikatelů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Malá informovanost podnikatele o problematice živnostenské kontroly ➤ Informovanost o značení místa podnikání, pokud je na adrese odlišné od bydliště ➤ Informovanost ve vztahu k označení provozoven ➤ Neznalost označení právního předpisu vztahujícího se k provádění, povinností a právům ve vztahu k živnostenské kontrole ➤ Neznalost povinných náležitostí uváděných v dokladu o prodeji zboží či poskytnutí služby ➤ Neznalost samotných významů termínů: místo podnikání a sídlo ➤ Nejasný pojem „doklad prokazující způsobilost pro provozování živnosti v provozovně“, následné dokládání tohoto dokumentu činí podnikatelům velký problém ➤ Neznalost povinné lhůty uchování evidence účastníků smluvních vztahů a jejich identifikačních údajů ode dne uzavření smlouvy, (5 let) včetně činností při kterých je potřeba vést evidenci ➤ Prokazování vlastnického nebo uživatelského práva k objektům nebo prostorám, v nichž má podnikatel na území České republiky místo podnikání či sídlo

Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Příprava a zpracování materiálu pro podnikatele, ve vztahu k usnadnění a zefektivnění průběhu živnostenské kontroly ➤ Součinnost právnických osob, komunikativnost ➤ Návrh zákona, kterým se mění některé zákony, ke zkvalitnění jejich aplikace a ke snížení administrativní zátěže podnikatelů – změna živnostenského zákona, zákona o ochraně spotřebitele a změna obchodního zákoníku (návrh zákona schválen poslaneckou sněmovnou ve 3. čtením 19.3.2010, doručeno do Senátu 29.3.2010 – lhůta pro jednání do 28.4.2010) ➤ Zájem o webové stránky živnostenského úřadu ➤ Návštěvnost elektronických stránek ➤ Upřednostňování elektronických materiálů pro získávání informací a komunikaci s úřadem 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedořešená problematika s umístěním místa podnikání ➤ Nedořešená problematika osob, které se na trvalém pobytu ani místě podnikání nezdržují a jsou nekontaktní ➤ Malá součinnost fyzických osob, chybějící komunikace ➤ Nedostačující obsahové naplnění webových stránek živnostenského úřadu ve vztahu k materiálům použitelných pro praxi ➤ Chybějící materiál, jenž by byl přehledný a srozumitelný ve vztahu k povinnostem, právům a výkonu živnostenské kontroly ➤ Podnikatelům nejasná problematika (otevřená otázka v dotazníku) pořádková pokuta, nesoučinnost, problematika zaměstnanců či povinnosti plynoucí ze zákona o ochraně spotřebitele či tabákových výrobků

Pramen: Vlastní zpracování

8.4 Žádoucí stav a varianty možného řešení, lidské a ostatní zdroje projektu

Z uvedených zhodnocení současného výkonu kontrolní činnosti, které jsou shrnuty v kapitole 8.2, vyplynulo řadu oblastí, na kterých by bylo potřeba zapracovat, aby bylo dosaženo efektivnějšího výsledku výkonu živnostenské kontroly. **Mým cílem v tomto okamžiku je nalezení optimální varianty zlepšení současného stavu kontrolní činnosti především slabých stránek a hrozeb vyplývajících z projektové SWOT analýzy za využití zjištěných silných stránek a příležitostí.**

1) **Jednou z možností řešení by mohlo být zavedení konzultačních hodin** v rámci například jednoho pracovního dne v týdnu, ve kterých by podnikatel mohl navštívit živnostenský úřad a nechat si nejasnou problematiku celého živnostenského podnikání vysvětlit, popř. se zeptat na konkrétní případy, které by ho zajímaly, které v rámci

živnostenského podnikání právě potřebuje vyřešit. Řešení má směřovat ke zvýšení kvality živnostenské kontroly, s čímž je ovšem spojeno:

- poradenská činnost, kterou by však měl poskytovat **pracovník či pracovnice se znalostmi jak registračního, tak kontrolního oddělení,**
- **navýšení pracovníka, čímž by došlo ke zvýšení nejen mzdových nákladů,**
- zaškolování, jenž je nepochybně spojeno s příchodem nového pracovníka – **získání osvědčení odborné způsobilosti, absolvování odborných školení ve věcech živnostenského podnikání, včetně získání potřebné praxe,** aby tento pracovník byl schopen bezprostředně odpovídat na každý dotaz podnikatele. Přidání této agendy některému z pracovníků je při tak malém počtu zaměstnanců (9 pracovníků na 9245 podnikatelů) také nereálné,
- dopad zefektivnění živnostenských kontrol **se projeví v tomto případě řešení v dlouhodobém horizontu** (výběrové řízení na nového pracovníka, jeho zaškolení, a získání potřebné kvalifikace by trvalo minimálně 1 rok).

V době zpracování diplomové práce jsme bohužel stále v **období dopadu hospodářské krize, s čímž je spojen negativní vliv na obecní rozpočty a neochotou přijímat nové zaměstnance.** Pro toto řešení jsem se tedy nerozhodla z důvodu právě finančního dopadu navýšením nového pracovníka.

2) Na základě výše uvedeného jsem tedy musela **hledat možnost pomoci podnikatelům, při zachování současného počtu pracovníků a pokud možno bez nákladů nebo alespoň při co nejnižších nákladech.** Lidský potenciál jsem tedy také do nové varianty nemohla zahrnout.

Reálnou možností, pro kterou jsem také při zpracování projektu rozhodla, je vytvoření metodického materiálu, který by vedl k:

- **přiblížení výkonu kontrolní činnosti** Obecního živnostenského úřadu podnikatelům podnikajících na základě živnostenských oprávnění **především z pohledu praxe,**
- **snížování administrativní zátěže podnikatelů,**
- **zjednodušení prokazování některých skutečností při výkonu kontrolní činnosti,**

- získání utříděných informací k problematice živnostenské kontroly,
- větší pružnost při samotné živnostenské kontrole a zpřehledněním kontrolního systému,
- řešení praktických problémů při samotné živnostenské kontrole, čímž se kontrolní akt stává mnohem více efektivní, jak ze strany podnikatele, tak ze strany správního orgánu.

Již jednotlivými rozhovory s podnikateli, jsem si z praxe ověřila nutnost předat kontrolovaným subjektům srozumitelným způsobem informace, které by mohli při zahájení živnostenské kontroly získat, nastudovat nebo alespoň přečíst, a nebo podnikatelům poskytnout materiál, který by jim sloužil jako praktický manuál při živnostenské kontrole, ze kterého by vyplývaly povinnosti podnikatele, které jsou následně při kontrole kontrolovány pracovníky živnostenského úřadu.

8.5 Odůvodnění hlavních principů navrhované metodiky

Navrhovaná metodika zjednodušuje průběh živnostenské kontroly, jak ze strany podnikatele, tak ze strany kontrolního orgánu, jelikož snižuje administrativní zátěž podnikatele při styku s kontrolním oddělením živnostenského úřadu a snižuje především pensum informačních povinností podnikatele vůči živnostenskému úřadu bez nutnosti studování rozsáhlého množství právních předpisů. Jsou v ní uvedeny varianty, jakými doklady je možné požadovanou skutečnost doložit, není tedy striktně od kontrolního orgánu požadován určitý doklad (v případě doložení osvědčení o registraci z Finančního úřadu je taktéž možná možnost doložit daňové přiznání potvrzené tímto úřadem aj.)

Účelnost zpracování metodiky vidím v mnohem lepší připravenosti podnikatele ke kontrole, jelikož mu jsou srozumitelně podány požadavky kontrolního orgánu. Komplexní připravenost by vedla ke zkrácení doby trvání kontrolního aktu, tedy v rámci možností k rychlosti jednání, zjištění všech dostupných skutečností k provedení živnostenské kontroly, zajištění jednotného přístupu ke všem krokům v průběhu prováděné kontroly, čímž by docházelo k eliminaci nejasností při výkonu kontroly a současně k minimalizaci nákladů, což by v důsledku vedlo k zefektivnění

živnostenské kontroly. Předkládaný návrh metodiky je sestaven jako praktický manuál průvodce živnostenskou kontrolou.

8.6 Návrh, forma, podoba a zpracování metodiky

Nejen z důvodu vyspělé společnosti a dle osobních zkušeností při výkonu svého povolání, ale především v souladu s výsledkem dotazníkového šetření jsem jako způsob zpracování volila **elektronickou formu**, v níž jsem zpracovala návrh metodiky kontrolní činnosti s názvem „Živnostenská kontrola krok za krokem“, která je přílohou č. V. této diplomové práce.

Hlavním podkladem k této metodice jsou jednotlivé body z oznámení o zahájení živnostenské kontroly, tedy požadavky kontrolního orgánu potřebné k provedení živnostenské kontroly:

- průkazy živnostenského oprávnění včetně jejich změn (živnostenské listy, výpisy z živnostenského rejstříku),
- účetní doklady, zejména dodavatelské a odběratelské faktury, dodací listy, výdajové a příjmové pokladní doklady,
- objednávky, smlouvy o dílo uzavřené mezi podnikatelem jako zhotovitelem nebo objednavatelem a jiným subjektem k provedení činnosti v rámci živnostenského podnikání, případně další smlouvy vztahující se k podnikatelské činnosti,
- doklady prokazující evidování identifikačních údajů účastníků a předmětu smluvního vztahu při nákupu použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu či přijetí do zástavy v rozsahu stanoveném ustanovením § 31 odst. 4,5,6,7 živnostenského zákona,
- doklady o pracovněprávních vztazích mezi podnikatelem a jeho pracovníky za kontrované období, včetně odkladů prokazujících přihlášení zaměstnanců k sociálnímu a zdravotnímu pojištění,
- případná povolení úřadu práce k zaměstnávání cizinců a povolení k pobytu cizinců,
- doklady prokazující přihlášení podnikatele k sociálnímu a zdravotnímu pojištění,

- doklady prokazující způsobilost případných provozoven, doklady prokazující vlastnické nebo užívací právo k objektům nebo místnostem případných provozoven v územním obvodu příslušného živnostenského úřadu,
- doklady prokazující vlastnické nebo užívací či jiné obdobné právo k objektu nebo prostorám, v nichž má podnikatel na území České republiky místo podnikání, liší-li se od bydliště,
- osvědčení o registraci podnikatele podle § 33 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů,
- platný výpis z obchodního rejstříku, pokud je fyzická osoba zapsaná do takového rejstříku,
- u právnických osob poslední platný výpis z obchodního rejstříku.

Právě převážnou většinu z nich jsem identifikovala jako problémové oblasti při výkonu kontrolní činnosti. Z analýzy kontrolního řádu a průběhu kontroly vychází tedy najevo, že ještě více než samotný průběh kontroly kontrolovaným osobám nejsou zcela jasné doklady nutné k doložení živnostenské kontroly.

Cílem metodiky je jejich vysvětlení, uvedení praktických příkladů včetně vytyčení základních povinností podnikatele zpracovaných do power-pointové prezentace v počtu 30 snímků.

Za důležité považuji na úvod seznámení s pojmem živnostenská kontrola a jejími subjekty. Dále jsou vysvětlovány jednotlivé body oznámení o zahájení kontroly včetně přehledného zapracování povinností oznámování, značení provozoven a praktických příkladů. **Kromě 12 bodů k dokladům nutným k předložení ke kontrole je prezentace doplněna snímků, na nichž je uvedena nejčastěji řešená problematika v praxi, včetně snímků, jejichž obsah je inspirován výsledky dotazníkového šetření.**

Současné zpracování návrhu **metodického manuálu je sestaveno dle požadavků, jak kontrolního orgánu, tak dle potřeby pro kontrolované osoby.**

Jelikož je předpoklad, že živnostenská kontrola se provádí většinou u podnikatelů, je **první kontakt těchto osob s registračním oddělením.** Zde by podnikatel **dostal prvotní informaci** o webových stránkách živnostenského úřadu, o dostupnosti různých formulářů

včetně metodického manuálu, kde se podnikatel dozví nejdůležitější informace **k živnostenské kontrole.**

8.7 Časový plán projektu

Dopad zefektivnění živnostenských kontrol **se projeví především v krátkodobém horizontu.** Podnikatelé budou moci prakticky **ihned po zveřejnění** metodického manuálu na stránkách živnostenského úřadu z tohoto materiálu **čerpat a mít jej neustále k dispozici.** Je předpokladem, že v průběhu prvotního zavedení se bude testovat úspěšnost metodiky, míra informovanosti o tomto materiálu v průběhu živnostenských kontrol s cílem co největšího rozšíření manuálu do podvědomí nejširší podnikatelské veřejnosti.

Časově se kontrolní akt zkrátí, jelikož podnikatel bude mnohem lépe připraven na kontrolu, což je také cílem metodiky. Současně s tím je spojen následný **nárůst provedených kontrol kontrolním orgánem** se stejným počtem pracovníků, čímž je opět naplněna podstata existence kontrolního pracoviště živnostenského úřadu.

8.8 Finanční dopad navrhované metodiky

Finanční dopad bude zajímavý především pro podnikatele. V případě informovanosti podnikatele o všech dokladech nutných k doložení ke kontrole nebude nutné, aby se podnikatel dostavoval na živnostenský úřad ve více termínech, a kontrola s ním může být ukončena i na prvním sezení. **Ušetří tedy náklady na dopravu a svůj čas,** který může využít dle svého uvážení. Podnikatel **v případě dodržování základních povinností uvedených v metodice také ušetří finanční prostředky,** o kterých často podnikatelé ani nevědí.

V roce 2009 bylo kontrolním oddělením vybráno na pokutách uložených v blokovém i správním řízení celkem 126 700 Kč. Nejčastěji se jednalo o nedostatky, za které museli pracovníci kontrolního oddělení pokuty udělit dle povinnosti ze zákona, a nebo se jednalo o drobná porušení avšak důležitých povinností ve vztahu k podnikatelské činnosti. V případě úspěšného zavedení metodiky a následně pozitivního zhodnocení získaných informací podnikateli, je potenciál, že by došlo ke snížení ukládání pokut.

V případě změn nečiní problém, díky elektronickému zpracování metodiky, **provádět obměny s minimálními popř. nulovými náklady**. Totéž platí v případě nových impulsů ve vztahu k rozšíření metodiky a její přizpůsobení aktuálnímu znění právních předpisů. Toto považuji za velmi důležité v současné době nízkých obecních rozpočtů.

V případě samotného elektronického zpracování metodiky včetně jejího zavedení na stránky živnostenského úřadu je nákladovost nulová. Živnostenský úřad je tedy v zásadě připraven na elektronickou komunikaci bez dalších nákladů nad rámec běžných provozních nákladů.

8.9 Udržitelnost projektu

Téměř nulový finanční dopad metodiky je také jedním z kritérií udržitelnosti projektu. Udržitelnost je minimální doba, po kterou se výsledky projektu udrží. Efektem projektu by mělo být udržení se v nezměněné podobě zpravidla po dobu pěti let od dne ukončení fyzické realizace projektu. V případě metodiky kontrolní činnosti by nemělo dojít k podstatné změně, která by ovlivnila povahu projektu nebo výsledky jeho provádění.

K udržitelnosti projektu přispívá také umístění metodického manuálu v elektronické podobě, jen je určeno přímo na **webové stránky Městského úřadu Kyjov, přímo na stránky Obecního živnostenského úřadu Kyjov**, kde by plně plnil svůj záměr a byl neustále přístupný podnikatelům v aktuálním a platném znění. Umístění: stránky Městského úřadu Kyjov (www.mestokyjov.cz), Organizační struktura úřadu – Odbor obecní živnostenský úřad, jako nový podnadpis: Metodika kontrolní činnosti, Živnostenská kontrola v praxi, krok za krokem.

8.10 Shrnutí pozitivních a potencionálně rizikových dopadů

navrhovaného materiálu včetně dopadu na podnikatelské prostředí

Vznik metodického manuálu s sebou přináší **reálné riziko ve vztahu ke snížení příjmu do obecního rozpočtu** a to v případě, kdy by byli podnikatelé skutečně svědomití, a řídili by se metodickým manuálem, který je seznamuje s povinnostmi, za které by byli v případě jejich nedodržování při kontrolách sankcionováni.

Předložený návrh bude mít **kladný dopad na podnikatelské prostředí**, lze předpokládat **kladný vliv na sociální prostředí**, neboť usnadňuje podnikatelům vlastní podnikání

a snižuje administrativní zátěž, je tedy předpoklad, že se nebude navyšovat počet nezaměstnaných. Nepřímý, ale **kladný vliv může mít návrh i na životní prostředí**, protože staví na elektronickém zpracování.

8.11 Vyhodnocení projektu

V současné době není však materiál především pro podnikatele, který by poskytoval ucelené informace k výkonu živnostenské kontroly, zprůhledňoval její průběh, odhaloval nejproblémovější oblasti, čímž by významně napomohl podnikatelským subjektům orientovat se při živnostenské kontrole a vyvarovat se případných nedostatků.

Zavedení výsledního produktu vycházejícího z projektu diplomové práce má velký potenciál tento nedostatek odstranit.

V elektronické formě v power-pointové prezentaci je na 30 snímcích zpracován návrh metodického materiálu kontrolní činnosti Obecního živnostenského úřadu **s názvem** „Živnostenská kontrola v praxi - krok za krokem“.

Velký význam zpracování metodiky vidím ve využitelnosti v praxi. Podnikatelé by po přečtení přehledné metodiky, místo studování rozsáhlých právních předpisů, byli schopni se vyvarovat nejčastějším chybám a nedostatkům doposud zjišťovaných při živnostenských kontrolách, byli by informováni o nejzákladnějších povinnostech důležitých při své podnikatelské činnosti.

Celkově má návrh metodiky pozitivní dopady zejména v oblasti snižování administrativní zátěže podnikatelů, pozitivního finančního dopadu na podnikatele, kladný dopad na podnikatelské prostředí, zefektivňování výkonu živnostenské kontroly, zjednodušení prokazování některých skutečností v jednání ve věci kontroly, větší pružnost při samotné živnostenské kontrole a zprůhlednění kontrolního systému.

ZÁVĚR

Živnostenský zákon je právní předpis vymezující podmínky pro vstup do podnikání v režimu tohoto zákona, stanoví některé povinnosti podnikatelů vůči orgánům veřejné správy a **vymezuje kontrolní pravomoci těchto orgánů zaměřené na podnikatele** včetně oprávnění uložit podnikatelům za stanovených podmínek pokutu resp. jim pozastavit nebo zrušit živnostenské oprávnění.

Dílčím záměrem diplomové práce **byla důsledná a komplexní analýza kontrolního řádu**, kterým se řídí postup při výkonu kontroly a vztahy mezi kontrolním orgánem a kontrolovanou osobou, řešení tematiky z pohledu praxe v problémových oblastech včetně modelových situací zpracovaných do několikastránkového popisu výkonu živnostenské kontroly. Tento cíl je v diplomové práci naplněn zpracovaným kontrolním řádem ve vztahu k seznámení s vlastním průběhem živnostenské kontroly, od jejího oznámení kontrolované osoby až po námitkové řízení, jenž **poskytuje ucelený přehled o průběhu živnostenské kontroly, jejich důsledcích, čímž záměrně odhaluje postup provádění živnostenské kontroly**. Praktické části předchází teoretická část, kde jsem vymezila podstatu a specifika výkonu kontrolní činnosti, což mi bylo jako výchozím pilířem pro analýzu právě kontrolního řádu.

Na základě této analýzy jsem následně identifikovala problémy vztahující se k průběhu živnostenské kontroly, jak ze strany kontrolního orgánu, tak především ze strany kontrolovaných subjektů. Z analýzy kontrolního řádu vyplynulo několik oblastí, které podnikatelům skutečně při živnostenské kontrole činí problémy, ke kterým směřují nejčastější dotazy, a které jim nejsou zcela jasné ve vztahu k dokladům, což je důvodem prodlužování a neefektivnosti celé živnostenské kontroly. Ze zhodnocení současného stavu postupu a výkonu při živnostenské kontrole se jako nejvíce problémové oblasti ukázala být **identifikace dokladů požadovaných od kontrolního orgánu, dokládání průkazů živnostenského oprávnění včetně jejich změn, identifikace účastníků smluvních vztahů, značení provozoven, náležitostí dokladů o prodeji zboží včetně ochrany spotřebitele, dokládání dokumentu o užívání provozovny a dokladu o způsobilosti provozovny, prokazování povinností ve vztahu k označení místa podnikání, pokud je na adrese odlišné od bydliště, prokazování vlastnického nebo užívacího právo k objektům nebo prostorám, v nichž má podnikatel na území České republiky místo**

podnikání či sídlo. Obecně se projevila se velmi malá informovanost podnikatele o problematice živnostenské kontroly.

Na tyto nedostatky při provádění živnostenské kontroly byly následně aplikovány vybrané výzkumné a analytické nástroje. Byl proveden dotazníkový výzkum **mezi podnikatelskými subjekty s cílem zjištění názoru informovanosti podnikatelů o živnostenské kontrole ve vztahu k problémovým konkrétním oblastem** vyplývajícím z podrobné analýzy a následně ve vztahu **k nalezení optimálního řešení, který by přiblížil výkon kontrolní činnosti Obecního živnostenského úřadu podnikatelům, podnikajících na základě živnostenských oprávnění, především z pohledu praxe a k řešení těchto praktických problémů při samotné živnostenské kontrole, čímž by se kontrolní akt stal mnohem více efektivní, jak ze strany podnikatele, tak ze strany správního orgánu.**

Abych získala ještě podrobnější a přesnější názory podnikatelského segmentu, uskutečnila jsem i přímo na Obecním živnostenském úřadě 30 hloubkových rozhovorů s těmito podnikateli. Jednalo se krátké rozhovory v duchu otázek z dotazníkového šetření včetně pozorování bezprostředních reakcí dotazovatelů. Opět se potvrdila elektronická komunikace jako nejjednodušší způsob kontaktu s úřadem. I mnohým z nich jsem potřebné formuláře přes emaily zasílala - plné moci, souhlasy s místem podnikání aj., které nejsou doposud zveřejněny na webových stránkách Obecního živnostenského úřadu. Sama jsem tyto formuláře v průběhu působení na Obecním živnostenském úřadě tvořila a velmi usnadňují podnikatelům průběh živnostenské kontroly.

Závěrem tedy vyplývá a současně doporučuji zavedení praktického manuál - průvodce živnostenskou kontrolou, který by podnikatel nejen v případě zahájené živnostenské kontroly, mohl nastudovat a dovědět se o důležitých stěžejních bodech týkající se vlastní živnostenské kontroly, elektronicky zpracovaného s názvem „Metodika kontrolní činnosti Obecního živnostenského úřadu „Živnostenská kontrola v praxi, krok za krokem“.

Metodika je sestavena dle požadavků, jak kontrolního orgánu, tak dle potřeb kontrolovaných osob bez nutnosti studování právních předpisů, snižuje administrativní zátěž podnikatele při styku s kontrolním oddělením živnostenského

úřadu a snižuje pensum informačních povinností podnikatele vůči živnostenskému úřadu.

Výsledný efekt metodiky je koncipován v souladu s pozitivními dopady zejména v oblasti snižování administrativní zátěže podnikatelů, zefektivňováním výkonu živnostenské kontroly, zjednodušením prokazování některých skutečností v jednání ve věci kontroly, získáním utříděných informací k problematice živnostenské kontroly, větší pružností při samotné živnostenské kontrole a zpřehledněním kontrolního systému.

Účelem živnostenských kontrol je zjistit nedostatek a snažit se jej co nejrychleji odstranit. V případech, kdy se nejedná o vážné porušení zákona nebo opakované dřívější drobné porušení zákona, nejsou používány ani blokové pokuty a nedostatky se odstraňují na místě, s domluvou. Přece jen jako je v obchodní oblasti cílem spokojený zákazník, je důležité při živnostenské kontrole mít spokojného občana – podnikatele. Cílem kontroly není za každou cenu trestat, ale budovat stav maximálně blízký dokonalosti, samozřejmě za součinnosti kontrolované osoby.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Česká republika. Zákon č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů Česká republika*. 1991, 109, 570, s. 3-5.
- [2] Česká republika. Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů Česká republika*. 1991, 87, 455, s. 2-40.
- [3] Česká republika. Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů Česká republika*. 1991, 104, 552, s. 28-31.
- [4] *Centrální registrační místa projektu ZAP: Praktická příručka*. Červenec 2009 . Krajský úřad Jihomoravského kraje, Krajský živnostenský úřad : [s.n.], 2009. 16 s.
- [5] Česká republika. Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů Česká republika*. 2005, 133, 379, s. 9-18.
- [6] Česká republika. Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů Česká republika*. 1992, 130, 634, s. 4-8.
- [7] Česká republika. Zákon č. 247/2006 Sb., o omezení provozu zastaváren a některých jiných provozoven v noční době, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů Česká republika*. 2006, 79, 247, s. 36-37.
- [8] *Vybrané kontrolní orgány ve vazbě na dozorované oblasti zákony: Praktická příručka*. Březen 2010. Krajský úřad Jihomoravského kraje, Krajský živnostenský úřad : [s.n.], 2010. 19 s.
- [9] Česká republika. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů Česká republika*. 2004, 174, 500, s. 1-46.
- [10] Česká republika. Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů Česká republika*. 2003, 118, 353, s. 1-59.
- [12] Česká republika. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů Česká republika*. 1991, 98, 513, s. 1-93.

- [13] Česká republika. Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů Česká republika*. 2000, 74, 258, s. 46-88.
- [15] Česká republika. Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů Česká republika*. 1990, 35, 200, s. 2-19.
- [15] Česká republika. Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů Česká republika*., 1964, 19, 40, s. 1-48.
- [16] HORZINKOVÁ, E.; URBAN, V. *Živnostenský zákon s komentářem a příklady k 1.7.2008*. 12. vydání. Praha 1 : Linde Praha, a.s., 2008. 319 s. ISBN 978-80-7201-720-1.
- [17] PRŮCHA, P. *Správní právo*. 7. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007. 418 s. ISBN 978-80-210-4276-6.
- [18] SEDLÁČKOVÁ, M. *Kontrolní činnost obecních živnostenských úřadů*. Brno, 2008. 63 s. Bakalářská práce. Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně.

Internetové zdroje:

- [19] *Podpora podnikání* [online]. 2005 [cit. 2010-03-21]. Ministerstvo průmyslu a obchodu. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/>>.
- [20] *Živnosti* [online]. 2007-2010 [cit. 2010-03-10]. Podnikatel.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/zivnosti/>>. ISSN 1802-8012.
- [21] *Podpora podnikání: Tiskové informace - Materiály na schůzy vlády* [online]. 29.3.2010 [cit. 2010-04-27]. Ministerstvo průmyslu a obchodu. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument72235.html>>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

FO	Fyzická osoba.
PO	Právnícká osoba.
OŽÚ	Obecní živnostenský úřad.
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu.
ZAP	Zjednodušení administrativních postupů.
ZŽ	Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon).
ŽO	Živnostenské oprávnění.
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1	Schéma struktury živnostenských úřadů v České republice.....	16
Obr. 2	Schéma postupu provádění živnostenské kontroly dle právních předpisů.....	24
Obr. 3	Schéma postupu provádění živnostenské kontroly dle právních předpisů.....	38
Obr. 4	Postup obecního živnostenského úřadu při nesoučinnosti podnikatele.....	61
Obr. 5	Model živnostenské kontroly znázorněn ve vývojovém grafu.....	74

SEZNAM GRAFŮ

- Graf č. 1 Otázka: „Podnikáte jako fyzická či právnická osoba? (označte jen jednu možnost)“.....81
- Graf č. 2 Otázka: „Byla s Vámi již někdy v minulosti zahájena živnostenská kontrola? (označte jen jednu možnost)“.....81
- Graf č. 3 Otázka: „Víte, jakým dokladem prokazuje podnikatel oprávnění provozovat živnost, která mu vznikla po 1.7.2008? (jedna možnost je správně)“.....82
- Graf č. 4 Otázka: „Jaké údaje jsou součástí řádného označení kamenné provozovny určené pro prodej zboží či poskytování služeb? Označte je (správně je více možností)“.....83
- Graf č. 5 Otázka: „Jaké náležitosti obchodních listin je podnikatel povinen uvádět na všech objednávkách, obchodních dopisech a fakturách (dle § 13a zákona č. 513/1991 Sb.)? Označte je (správně je více možností)“.....84
- Graf č. 6 Otázka: „Označte právní předpis, dle kterého podnikáte v režimu živnostenského zákona? (správně je jedna možnost)“.....85
- Graf č. 7 Otázka: „Dle jakého právního předpisu se řídí provádění živnostenské kontroly? (správně je jedna možnost)“.....86
- Graf č. 8 Otázka: „Znáte povinné náležitosti dokladu o prodeji zboží či poskytnutí služby? Označte je (správně je více možností)“.....87
- Graf č. 9 Otázka: „Znáte význam a rozdíl mezi pojmy MÍSTO PODNIKÁNÍ x SÍDLO x PROVOZOVNA?“.....87
- Graf č. 10 Otázka: „Jaký úřad dle Vás vydává doklad, předkládaný při živnostenské kontrole, prokazující způsobilost v provozovně pro provozování živnosti?....88
- Graf č. 11 Otázka: „Evidence účastníků smluvních vztahů musí být přístupná v provozovně a identifikační údaje musí podnikatel uchovávat ode dne uzavření smlouvy po dobu? (správně je jedna možnost)“.....89
- Graf č. 12 Otázka: „Při jakých činnostech je povinen podnikatel před uzavřením smluvního vztahu identifikovat jeho účastníky a vést evidenci o těchto

- skutečnostech, včetně data uzavření tohoto aktu? (správně je více možností)“ 89
- Graf č. 13 Otázka:“ Navštívil jste alespoň jednou v minulosti elektronické webové stránky Městského úřadu Kyjov, odboru obecní živnostenský úřad? (označte jen jednu možnost)“ 90
- Graf č. 14 Otázka: „Používáte jako podnikatel webové stránky živnostenského úřadu ke zjištění Vámi požadovaných informací? (označte jen jednu možnost)“ 91
- Graf č. 15 Otázka: „Máte zájem o vznik metodického materiálu k průběhu živnostenské kontroly? (označte jen jednu možnost)“ 92
- Graf č. 16 Otázka: „Která problematika Vám při živnostenské kontrole činila potíže, nebyla zcela jasná nebo, o které byste se chtěli dovědět více?“ 92

SEZNAM TABULEK

Tab. 1	Podnikatelé ve správním obvodu OŽÚ Kyjov k 9.4.2010.....	40
Tab. 2	Živnostenské oprávnění (v ks) ve správním obvodu OŽÚ Kyjov k 9.4.2010...	41
Tab. 3	Provozovny ve správním obvodu OŽÚ Kyjov k 9.4.2010.....	42
Tab. 4	Provozovny ve správním obvodu OŽÚ Kyjov za rok 2009.....	42
Tab. 5	Provedené kontroly OŽÚ Kyjov za rok 2009.....	42
Tab. 6	Pokuty uložené OŽÚ Kyjov při výkonu živnostenské kontroly rok 2009.....	43
Tab. 7	Pokuty uložené OŽÚ Kyjov na podnět registračního oddělení za rok 2009....	43
Tab. 8	Rozsah činnosti kontrolního orgánu Obecního živnostenského úřadu ve vazbě na dozorové oblasti a zákony	55
Tab. 9	Swot analýza - silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby kontrolní činnosti vyplývající z analýzy kontrolního řádu.....	79
Tab. 10	Swot analýza - silné, slabé stránky, příležitosti a hrozby vyplývající z dotazníkového šetření.....	93
Tab. 11	Projektová SWOT analýza – silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby kontrolní činnosti	97

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Vzor oznámení o zahájení kontroly na živnostenském úřadě předem písemně
oznámené podnikateli
- P II Vzor oznámení o zahájení kontroly přímo v místě provozovny / místa podnikání /
sídla
- P III Formulář souhlasu s umístěním místa podnikání / sídla
- P IV Dotazníkové šetření
- P V Metodika kontrolní činnosti Obecního živnostenského úřadu – živnostenská
kontrola v praxi – krok za krokem (v programu PowerPoint), snímky 1 – 30

PŘÍLOHA P I: VZOR OZNÁMENÍ O ZAHÁJENÍ KONTROLY NA ŽIVNOSTENSKÉM ÚŘADĚ PŘEDEM PÍSEMNĚ OZNÁMENÉ PODNIKATELI

Městský úřad Kyjov
odbor obecní živnostenský úřad
adresa úřadu

Jméno a příjmení podnikatele
adresa podnikatele

Č.j. ....

Vyřizuje: .....

Telefon: .....

Fax: .....

Oznámení o zahájení kontroly

Městský úřad Kyjov, odbor obecní živnostenský úřad, příslušný podle § 2 odst. 1 zákona č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů, Vám podle § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů,

o z n a m u j e,

že podle § 60a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zahajuje kontrolu Vaší podnikatelské činnosti.

V souvislosti s oznámením o zahájení kontroly Vás zároveň vyzýváme, abyste poskytl(a) kontrolnímu orgánu k výkonu kontroly potřebnou součinnost podle § 14 a § 11 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

Na základě výše uvedeného Vás žádáme, abyste dne .....v ..... h v kanceláři č. 25 Městského úřadu Kyjov, odboru obecní živnostenský úřad na adrese Kyjov, Masarykovo nám. 1 předložil živnostenskému úřadu následující doklady za období od ..... doposud:

1. Průkazy živnostenského oprávnění včetně jejich změn
2. Účetní doklady (zejména dodavatelské faktury, odběratelské faktury, dodací listy, příjmové a výdajové pokladní doklady)
3. Objednávky, smlouvy o dílo uzavřené mezi podnikatelem jako zhotovitelem nebo objednatelem a jiným subjektem k provedení činnosti v rámci živnostenského podnikání, případně další smlouvy vztahující se k podnikatelské činnosti
4. Doklady prokazující evidování identifikačních údajů účastníků a předmětu smluvního vztahu při nákupu použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, přijímání tohoto

- zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu či přijetí do zástavy v rozsahu stanoveném ustanovením § 31 odst. 4,5,6,7 živnostenského zákona
5. Doklady o pracovněprávních vztazích mezi podnikatelem a jeho pracovníky ve výše uvedeném období, včetně dokladů prokazujících přihlášení zaměstnanců k sociálnímu a zdravotnímu pojištění
  6. Případné povolení úřadu práce k zaměstnání cizinců
  7. Průkaz o povolení k pobytu pro cizince
  8. Doklady prokazující přihlášení podnikatele k sociálnímu a zdravotnímu pojištění
  9. Doklad prokazující způsobilost případných provozoven v územním obvodu Městského úřadu Kyjov, odboru obecní živnostenský úřad
  10. Doklad prokazující vlastnické nebo užívací právo k objektům nebo místnostem případných provozoven v územním obvodu Městského úřadu Kyjov, odboru obecní živnostenský úřad
  11. Doklad prokazující vlastnické nebo užívací či jiné obdobné právo k objektu nebo prostorám, v nichž má podnikatel na území České republiky místo podnikání, liší-li se od bydliště
  12. V případě, že podnikatel zajišťuje výkon činností, které jsou obsahem živností uvedených v příloze č. 5 k zákonu č. 455/1991 Sb., pouze fyzickými osobami splňujícími požadavky odborné způsobilosti, které jsou v této příloze stanoveny, doklady o této skutečnosti
  13. Osvědčení o registraci podnikatele podle § 33 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů
  14. Platný výpis z obchodního rejstříku, pokud je fyzická osoba zapsaná do takového rejstříku,
  15. U právnických osob poslední platný výpis z obchodního rejstříku

a poskytl pravdivé a úplné informace o zjišťovaných a souvisejících skutečnostech.

Jednání se zúčastní podnikatel nebo osoba pověřená písemnou plnou mocí za podnikatele jednat ve věci a prokáže se předložením občanského průkazu.

Fyzické osobě, která způsobilá, že kontrolovaná osoba nesplnila povinnost podle § 14 z.č. 552/1991 Sb., zejména tím, že neposkytla součinnost k provedení kontroly, může živnostenský úřad uložit pořádkovou pokutu dle § 19 odst. 1 zák.č. 552/1991 Sb., o státní kontrole až do výše 50 000,-Kč. Pořádkovou pokutu lze v souladu s ustanovením § 19 odst. 2 z.č. 552/1991 Sb. uložit i opakovaně, nebyla-li povinnost splněna ani ve lhůtě nově stanovené kontrolními pracovníky.

V Kyjově, dne .....

razítko kontrolního orgánu

Jméno a příjmení vedoucího
kontrolního orgánu včetně podpisu

PŘÍLOHA P II: VZOR OZNÁMENÍ O ZAHÁJENÍ KONTROLY PŘÍMO V MÍSTĚ PROVOZOVNY / MÍSTA PODNIKÁNÍ / SÍDLA

Městský úřad Kyjov
odbor obecní živnostenský úřad
adresa úřadu

Městský úřad Kyjov, odbor obecní živnostenský úřad jako správní orgán dle § 2 odst. 1 z.č. 570/1991 Sb., o živnostenských úřadech, ve znění pozdějších předpisů a § 60a z.č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

zahájil

dle § 12 odst. 2 písm. a) z.č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, v provozovně - místě podnikání/sídle na adrese

.....
dnešního dne, tj. ....

kontrolu živnostenského podnikání

fyzické osoby/právnícké osoby ....., IČO.....
zastoupené

.....

Na základě zahájené živnostenské kontroly stanovuje Městský úřad Kyjov, odbor obecní živnostenský úřad termín k předložení níže uvedených dokladů na den

..... v .....h

v kanceláři č.....Městského úřadu Kyjov, odbor obecní živnostenský úřad na adrese
.....

V souladu s § 11 písm. b) a § 14 odst. 1 zák.č. 552/1991 Sb. předložte při kontrole následující doklady:

1. Průkazy živnostenského oprávnění včetně jejich změn
2. Účetní doklady (zejména dodavatelské faktury, odběratelské faktury, dodací listy, příjmové a výdajové pokladní doklady)
3. Objednávky, smlouvy o dílo uzavřené mezi podnikatelem jako zhotovitelem nebo objednatelům a jiným subjektem k provedení činnosti v rámci živnostenského podnikání, případně další smlouvy vztahující se k podnikatelské činnosti
4. Doklady prokazující evidování identifikačních údajů účastníků a předmětu smluvního vztahu při nákupu použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu či přijetí do zástavy v rozsahu stanoveném ustanovením § 31 odst. 4,5,6,7 živnostenského zákona
5. Doklady o pracovněprávních vztazích mezi podnikatelem a jeho pracovníky ve výše uvedeném období, včetně dokladů prokazujících přihlášení zaměstnanců k sociálnímu

- a zdravotnímu pojištění
6. Případné povolení úřadu práce k zaměstnání cizinců
  7. Průkaz o povolení k pobytu pro cizince
  8. Doklady prokazující přihlášení podnikatele k sociálnímu a zdravotnímu pojištění
  9. Doklad prokazující způsobilost případných provozoven v územním obvodu Městského úřadu Kyjov, odboru obecní živnostenský úřad
  10. Doklad prokazující vlastnické nebo užívací právo k objektům nebo místnostem případných provozoven v územním obvodu Městského úřadu Kyjov, odboru obecní živnostenský úřad
  11. Doklad prokazující vlastnické nebo užívací či jiné obdobné právo k objektu nebo prostorám, v nichž má podnikatel na území České republiky místo podnikání, liší-li se od bydliště
  12. V případě, že podnikatel zajišťuje výkon činností, které jsou obsahem živností uvedených v příloze č. 5 k zákonu č. 455/1991 Sb., pouze fyzickými osobami splňujícími požadavky odborné způsobilosti, které jsou v této příloze stanoveny, doklady o této skutečnosti
  13. Osvědčení o registraci podnikatele podle § 33 z.č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů
  14. Platný výpis z obchodního rejstříku, pokud je fyzická osoba zapsaná do takového rejstříku,
  15. U právnických osob poslední platný výpis z obchodního rejstříku

Všechny požadované doklady předložíte za období od .....doposud.

V souladu s § 11 písm. d) z.č. 552/1991 Sb. požaduje kontrolní orgán, abyste při kontrole a poskytl pravdivé a úplné informace o zjišťovaných a souvisejících skutečnostech.

Jednání se zúčastní podnikatel nebo osoba pověřená písemnou plnou mocí za podnikatele jednat ve věci a prokáže se předložením občanského průkazu.

Fyzické osobě, která způsobilá, že kontrolovaná osoba nesplnila povinnost podle § 14 z.č. 552/1991 Sb., zejména tím, že neposkytla součinnost k provedení kontroly, může živnostenský úřad uložit pořádkovou pokutu dle § 19 odst. 1 zák.č. 552/1991 Sb., o státní kontrole až do výše 50 000,-Kč. Pořádkovou pokutu lze v souladu s ustanovením § 19 odst. 2 z.č. 552/1991 Sb. uložit i opakovaně, nebyla-li povinnost splněna ani ve lhůtě nově stanovené kontrolními pracovníky.

Za Městský úřad Kyjov, odbor obecní živnostenský úřad:

Jméno, příjmení a podpis: .....

Jméno, příjmení a podpis: .....

Dne .....převzal/a:

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

PŘÍLOHA P III: FORMULÁŘ - SOUHLAS S UMÍSTĚNÍM MÍSTA PODNIKÁNÍ / SÍDLA

Souhlas s umístěním místa podnikání / sídla

Vlastník(ci) nemovitosti:

Jméno a příjmení/ obchodní firma.....

Datum narození / IČO.....

*Souhlasím(e) jako vlastník(ci) nemovitosti s umístěním
místa podnikání fyzické osoby / sídla společnosti pro:*

Podnikatel(ka):

Jméno a příjmení/ obchodní firma.....

Datum narození / IČO.....

na adrese:

.....

V.....dne.....

.....

(podpis vlastníka/ podpisy vlastníků)

PŘÍLOHA P IV: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Dotazník - Živnostenská kontrola a její průběh

Vážení podnikatelé, živnostníci,

jistě Vám není pojem živnostenská kontrola neznámý. Víte však, jak se po obdržení oznámení o zahájení takové kontroly řádně připravit a předejít tak zbytečným problémům? Myslíte si, že byste chtěli znát základní strukturu průběhu živnostenské kontroly? Vyplněním dotazníku mi pomůžete zjistit skutečné problémy, které Vás nejvíce při provádění živnostenské kontroly trápí. Zjištěné informace mi budou sloužit jako podklad pro tvorbu materiálu pomáhající podnikatelům při oznámené živnostenské kontrole či předcházení problémům při samotné kontrolní činnosti. Vyplnění dotazníku Vám zabere cca 10 minut. Výsledky dotazníku využiji při své diplomové práci, s cílem ověření potřebnosti vzniku metodického materiálu, který by měl vést ke zkvalitnění a především jednoduššímu průběhu živnostenské kontroly ze strany podnikatele.

1) Podnikáte jako fyzická či právnická osoba? (označte jen jednu možnost)

- Fyzická osoba (FO)
- Právnická osoba (PO)

2) Byla s Vámi již někdy v minulosti zahájena živnostenská kontrola? (označte jen jednu možnost)

- Ano
- Ne

3) Víte jakým dokladem prokazuje podnikatel oprávnění provozovat živnost, která mu vznikla po 1.7.2008? (jedna možnost je správně)

- Živnostenským listem, včetně jeho změn
- Výpisem z živnostenského rejstříku
- Koncesní listinou, včetně její změny
- Rozhodnutí o registraci vydané živnostenským úřadem

4) Jaké údaje jsou součástí řádného označení kamenné provozovny určené pro prodej zboží či poskytování služeb? Označte je (správně je více možností)

- Jméno, příjmení podnikatele (obchodní firma)
- Provozní (prodejní) doba provozovny
- Identifikační číslo (IČO)
- Daňové identifikační číslo (DIČ)
- Telefonní či jiný kontakt na podnikatele
- Jméno, příjmení osoby odpovědné za činnost provozovny
- Místo podnikání, sídlo

5) Jaké náležitosti obchodních listin je podnikatel povinen uvádět na všech objednávkách, obchodních dopisech a fakturách (dle § 13a zákona č. 513/1991 Sb.)?

Označte je (správně je více možností)

- Údaj o své firmě, jménu nebo názvu podnikatele
- Údaj o sídle nebo místu podnikání podnikatele
- Identifikační číslo podnikatele (IČO)
- Daňové identifikační číslo (DIČ)
- Podpis a kontakt na podnikatele
- Pokud je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku, údaj o tomto zápise, včetně spisové značky
- Pokud není podnikatel zapsán do obchodního rejstříku, údaj o zápisu do jiné evidence, v níž je podnikatel zapsán

6) Označte právní předpis, dle kterého podnikáte v režimu živnostenského zákona? (správně je jedna možnost)

- Zákon č. 320/2001 Sb.
- Zákon č. 455/1991 Sb.
- Zákon č. 500/2004 Sb.

7) Dle jakého právního předpisu se řídí provádění živnostenské kontroly? (správně je jedna možnost)

Zákon č.552/1991 Sb.

Zákon č. 500/2004 Sb.

Zákon č. 353/2003 Sb.

8) Znáte povinné náležitosti dokladu o prodeji zboží či poskytnutí služby? Označte je (správně je více možností)

Obchodní firma, popř. název nebo jméno a příjmení podnikatele

Podpis podnikatele

Identifikační číslo podnikatele (IČO)

Druh zboží (služby)

Datum prodeje zboží (služby)

Cena zboží (služby)

9) Znáte význam a rozdíl mezi pojmy MÍSTO PODNIKÁNÍ x SÍDLO x PROVOZOVNA?

Ano

Ne

V případě kladné odpovědi, napište prosím význam slov:

Místo podnikání: .....

Sídlo:.....

Provozovna:.....

10) Jaký úřad dle Vás vydává doklad, předkládaný při živnostenské kontrole, prokazující způsobilost v provozovně pro provozování živnosti?

.....

11) Při jakých činnostech je povinen podnikatel před uzavřením smluvního vztahu identifikovat jeho účastníky a vést evidenci o těchto skutečnostech, včetně data uzavření tohoto aktu? (správně je více možností)

- Nákup použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí
- Nákup kulturních památek nebo předmětů kulturní hodnoty
- Nákup a prodej drahých předmětů či movitých věcí nad 100 000 Kč
- Přijímání použitého zboží do zástavy
- Zprostředkování nákupu či přijetí použitého zboží či kulturních předmětů do zástavy
- Nákup a prodej živých zvířat

12) Evidence účastníků smluvních vztahů musí být přístupná v provozovně a identifikační údaje musí podnikatel uchovávat ode dne uzavření smlouvy po dobu? (správně je jedna možnost)

- 5 let
- 10 let
- 15 let

13) Navštívil jste alespoň jednou v minulosti elektronické webové stránky Městského úřadu Kyjov, odboru obecní živnostenský úřad? (označte jen jednu možnost)

- Ano
- Ne

14) Používáte jako podnikatel webové stránky živnostenského úřadu ke zjištění Vámi požadovaných informací? (označte jen jednu možnost)

- Ano
- Ne

Důvod:.....

15) Máte zájem o vznik metodického materiálu k průběhu živnostenské kontroly?

(označte jen jednu možnost)

Ano

Ne

V případě kladné odpovědi, označte, v jaké formě by měl být materiál zpracován:

Elektronické (zpracování v srozumitelných a přehledných snímcích)
v programu PowerPoint, umístěné na stránkách živnostenského úřadu

Papírové formě

16) Která problematika Vám při živnostenské kontrole činila potíže, nebyla zcela jasná nebo, o které byste se chtěli dovědět více?

.....

.....

.....

Děkuji Vám za ochotu a čas strávený vyplňováním dotazníku

PŘÍLOHA P V: METODIKA KONTROLNÍ ČINNOSTI OBECNÍHO ŽIVNOSTNĚSKÉHO ÚŘADU – ŽIVNOSTENSKÁ KONTROLA V PRAXI – KROK ZA KROKEM (ZPRACOVÁNO V PROGRAMU POWERPOINT), SNÍMKY 1 - 30

Metodika kontrolní činnosti obecního živnostenského úřadu

Živnostenská kontrola v praxi
krok za krokem

1

Živnostenská kontrola

Postup živnostenského úřadu, při kterém provádí výkon kontrolní činnosti na úseku živnostenského podnikání vůči subjektu kontroly - kontrolované osobě.

2

Kontrolovaná osoba (subjekt kontroly)

- podnikatel (podnikající na základě živnostenského oprávnění)
- osoby vykonávající činnosti, které jsou předmětem živnosti bez živnostenského oprávnění
- osoby z Evropské unie dočasně poskytující služby (§ 69a živnostenského zákona) – (osoba poskytující služby je usazena v členském státě původu a v souladu s jeho právními předpisy vykonává předmětnou činnost)

3

Právní předpisy při provádění živnostenské kontroly

- zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen živnostenský zákon)
- zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o státní kontrole)
- zákon č. 500/2004, správní řád, ve znění pozdějších předpisů

4

Předmětem kontroly

- plnění povinností stanovených živnostenským zákonem
- plnění ustanovení zvláštních právních předpisů vztahující se k živnostenskému podnikání
- poskytování služeb podle § 69a živnostenského zákona
- plnění podmínek provozování živnosti uložených v rozhodnutí o udělení koncese

5

Místo podnikání, sídlo

- Místo podnikání
  - adresa zapsána jako místo podnikání fyzické osoby v živnostenském rejstříku, popř. v obchodním rejstříku
  - centrum, ze kterého podnikatel skutečně realizuje svoji podnikatelskou činnost
- Sídlo
  - Adresa zapsána jako sídlo právnické osoby v živnostenském rejstříku a obchodním rejstříku
  - centrum, ze kterého podnikatel skutečně realizuje a řídí svoji podnikatelskou činnost

6

Zahájení živnostenské kontroly

- faktickým prokázáním se průkazy pracovníků živnostenských úřadů - kontrola zahajovaná „na místě“ (v provozovně, v místě podnikání, sídle)
- doručením písemného oznámení o zahájení kontroly živnostenského úřadu zasláno kontrolované osobě - den doručení = den zahájení kontroly

7

Doklady ke kontrole uvedené v oznámení o zahájení kontroly

- Průkazy živnostenského oprávnění včetně jejich změn (živnostenské listy, výpisy z živnostenského rejstříku),
  - do 30.6.2008 prokazoval podnikatel oprávnění provozovat živnost živnostenskými listy a koncesními listinami
  - od 1.7.2008 tyto listiny (průkazy) nahrazuje jediný dokument tj. výpis z živnostenského rejstříku, kterým podnikatel prokazuje své právo i k více živnostem, jsou v něm uvedena všechna živnostenská oprávnění, které má podnikatel zapsané v živnostenském rejstříku
  - do vydání výpisu podnikatel prokazuje živnostenské oprávnění stejnopisem ohlášení s prokázaným doručením živnostenskému úřadu, a to i prostřednictvím kontaktního místa veřejné správy nebo pravomocným rozhodnutím o udělení koncese

8

● **účetní doklady, zejména dodavatelské a odběratelské faktury, dodací listy, výdajové a příjmové pokladní doklady,**

- za celé kontrolované období, tj. od data uvedeného v oznámení o zahájení kontroly „doposud“ (do data provádění živnostenské kontroly, do dne jejího provedení)

● **Objednávky, smlouvy o dílo uzavřené mezi podnikatelem jako zhotovitelem nebo objednavatelem a jiným subjektem k provedení činnosti v rámci živnostenského podnikání, případně další smlouvy vztahující se k podnikatelské činnosti ,**

9

● **Doklady prokazující evidování identifikačních údajů účastníků a předmětu smluvního vztahu při nákupu použitého zboží nebo zboží bez dokladu nabytí, přijímání tohoto zboží do zástavy nebo zprostředkování jeho nákupu či přijetí do zástavy v rozsahu stanoveném ustanovením § 31 odst. 4,5,6,7 živnostenského zákona (např. nákup ojetého motorového vozidla, sekenhendy, antikvariáty, aj.)**

- Identifikace = název výrobku a značky včetně jeho identifikace, výrobní číslo, velikost aj.
- **Identifikace se týká pouze prodávajícího, ne kupujícího**
- Evidence musí být přístupná v provozovně, v níž dochází k identifikaci a kde se toto zboží nachází
- Evidenci je povinnost uchovávat po dobu 5 let ode dne uzavření smlouvy

10

● doklady o pracovněprávních vztazích mezi podnikatelem a jeho pracovníky za kontrované období, včetně podkladů prokazujících přihlášení zaměstnanců k sociálnímu a zdravotnímu pojištění,

- pracovní smlouvy, dohody o provedení práce (do 150 hodin za rok – u jednorázových akcí - brigád), dohody o provedení pracovní činnosti (práce, která má opakující se charakter), aj.
- formulář vydaný Okresní správou sociálního zabezpečení a příslušnou zdravotní pojišťovnou zaměstnance prokazující přihlášení k sociálnímu a zdravotnímu pojištění

11

● případná povolení úřadu práce k zaměstnávání cizinců a povolení k pobytu cizinců,

- doklad prokazující udělení víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu
- u zahraničních osob (cizinců – osoby mimo EU) nutné doložit povolení příslušného Úřadu práce k zaměstnávání cizinců

12

• doklady prokazující přihlášení podnikatele k sociálnímu a zdravotnímu pojištění,

- kontrola kontaktu podnikatele s Okresní správou sociální zabezpečení (dále jen OSSZ) a zdravotní pojišťovnou podnikatele, např. dle:
  - vyúčtování záloh na pojistné na důchodové pojištění za kontrolované období (přehled předpisů a plateb), vydané OSSZ
  - Inventura pohledávek k datu vydání dokladu (Přehled předpisů a plateb), vydaná OSSZ
  - složenký typ A potvrzené o zaplacení vůči OSSZ a zdravotní pojišťovně podnikatele
  - přehled za kontrolované období o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti a úhrnu záloh na pojistné, vydaný zdravotní pojišťovnou podnikatele
  - platby vůči OSSZ a zdravotní pojišťovně podnikatele dle bankovních výpisů podnikatele

13

• doklady prokazující způsobilost případných provozoven, doklady prokazující vlastnické nebo užívací právo k objektům nebo místnostem případných provozoven v územním obvodu příslušného živnostenského úřadu,

- Provozovna je prostor, v němž je živnostenské podnikání provozováno:
  - stálá provozovna – kamenná
  - mobilní provozovna - přemístitelná a neumístěná na jednom místě na dobu delší než 3 měsíce (př. prodejní auto určené pro prodej polotovarů, mražených výrobků, čistění peří, prodejní stánky, apod.)
  - automat nebo obdobné zařízení sloužící k prodeji zboží nebo poskytování služeb

14

Povinnosti podnikatele	Stálá provozovna	Mobilní provozovna	Automat
Oznámení	ano	ne	ne
Prokázání vztahu (nájem/vlastnictví)	ano	ne	ne
Oprávněnost umístění	ne	ano	ne
Způsobilost pro provozovnu (doklad Stavebního úřadu)	ano	ano	ne

15

Vzorové označení provozovny (kamenná provozovna)

Cukrárna Kamila

Kamila Nováková
IČO: 12345678

Provozní doba:

PO – PÁ 9:00 – 18:00
SO-NE 10:00 – 22:00

Odpovědná vedoucí: Kamila Nováková

16

Označení provozoven	Stálá provozovna	Mobilní provozovna	Automat
Obchodní firma, název, jméno a příjmení	ano	ano	ano
Místo podnikání, sídlo	ne	ano	ano
Odpovědná osoba za činnost provozovny	ano	ano	ne
Identifikační číslo podnikatele	ano	ano	ano
Prodejní (provozní doba) pro styk se spotřebiteli	ano	ne	ne

17

- doklady prokazující vlastnické nebo užívací právo k objektům nebo místnostem provozovny,

Provozovna ve vlastnictví (vlastnické právo):

- jen podnikatele - List vlastnictví z příslušného Katastrálního úřadu
- podnikatele a jiných osob – List vlastnictví z příslušného Katastrálního úřadu + souhlas od většinového podílu ostatních vlastníků nemovitosti (výjimka: v případě vlastnictví obou manželů se nepožaduje souhlas toho druhého)

18

Provozovna v nájmu (užívací právo):

- nájemní smlouva (souhlas od většinového podílu ostatních vlastníků nemovitosti), užívací smlouva nebo dohoda o dočasném užívání
- je-li provozovna umístěna v bytě – souhlas vlastníka bytu

19

• doklady prokazující vlastnické nebo užívací či jiné obdobné právo k objektu nebo prostorám, v nichž má podnikatel na území České republiky místo podnikání, liší-li se od bydliště,

- v praxi je v případě užívacího práva využíván Souhlas vlastníka nemovitosti s umístěním místa podnikání /sídla
- v případě více vlastníků nemovitosti: souhlas od většinového podílu ostatních vlastníků

20

▪ příklady dokladů prokazující způsobilost provozovny:

- oznámením stavebníka o záměru užívání dokončené stavby stavebnímu úřadu, které je opatřené potvrzením podáním u příslušného správního orgánu
- písemným souhlasem stavebního úřadu, že stavbu lze užívat
- rozhodnutí o změně užívání stavby
- kolaudační rozhodnutí
- dodatečné povolení stavby, které může obsahovat souhlas s užíváním stavby
- rozhodnutí o dodatečném povolení stavby
- oznámením žadatele o záměru změny užívání dokončené stavby
- souhlasem stavebního úřadu se změnou užívání stavby

21

Souhlas s umístěním místa podnikání / sídla

Vlastník(ci) nemovitosti:

Jméno a příjmení/ obchodní firma.....
Datum narození / IČO.....

***Souhlasím(e) jako vlastník(ci) nemovitosti s umístěním
místa podnikání fyzické osoby / sídla společnosti pro:***

Podnikatel(ka):

Jméno a příjmení/ obchodní firma.....
Datum narození / IČO.....

na adrese: .....

V.....dne.....

.....

(podpis vlastníka/ podpisy vlastníků)

22

- **osvědčení o registraci podnikatele podle § 33 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů,**
  - osvědčení o registraci od Finančního úřadu evidujícího podnikatele s platnými údaji (jméno, příjmení, trvalý pobyt aj.)
  - popř. daňové přiznání potvrzené razítkem příslušného Finančního úřadu
- **platný výpis z obchodního rejstříku, pokud je fyzická osoba zapsaná do takového rejstříku,**
  - živnostenský úřad kontroluje správnost údajů zapsaných v obchodním rejstříku, jenž musí být v souladu s živnostenským rejstříkem (jméno, příjmení, živnostenské oprávnění aj.)

23

- **u právnických osob poslední platný výpis z obchodního rejstříku.**
  - živnostenský úřad kontroluje správnost údajů zapsaných v obchodním rejstříku, jenž musí být v souladu s živnostenským rejstříkem (obchodní název, jméno příjmení jednatele včetně správnosti adresy trvalého pobytu, živnostenské oprávnění aj.)

24

Ochrana spotřebitele

● Plnění povinností stanovených v § 12 z.č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

- prodávající je povinen informovat spotřebitele o ceně prodávaných výrobků nebo poskytovaných služeb a zřetelně označit výrobky cenou nebo informace o ceně výrobků či služeb jinak vhodně zpřístupnit
- zajistit dodržení povinností stanovených v § 12 odst. 2 a 3 z.č. 634/1992 Sb. (cena nesmí být nižší nebo vyšší, než jaká je ve skutečnosti, v ceně nesmí být zahrnuty výkony, za které spotřebitel platí zvlášť aj.)

25

Tabákové výrobky

● Při kontrole plnění povinností stanovených z.č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních

- značení skladovaných nebo prodávaných tabákových výrobků a dodržování zákazu prodeje tabákových výrobků a lihovin na tržištích, v tržnicích a mimo provozovny určené k prodeji zboží a poskytování služeb kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu
- prodej tabákových výrobků v uzavřeném jednotkovém balení s neporušenou tabákovou nálepkou

26

Obchodní listiny

- Dle § 13a zákona č. 513/1991, obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Povinnost podnikatelů na všech objednávkách, obchodních dopisech a fakturách uvádět:
  - **Podnikatelé zapsaní v obchodním rejstříku:**
    - údaj o své firmě, jménu nebo názvu, sídle nebo místu podnikání a identifikačním čísle
    - údaj o zápisu v obchodním rejstříku, včetně spisové značky
  - **Podnikatelé nezapsaní v obchodním rejstříku:**
    - údaj o své firmě, jménu nebo názvu, sídle nebo místu podnikání a identifikačním čísle
    - údaj o zápise do jiné evidence, v níž je podnikatel zapsán, tj. do živnostenského rejstříku
    - př. na obchodních listinách uvádět větu: „**Jsem zapsán v živnostenském rejstříku u živnostenského úřadu.....**“

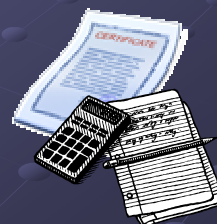
27

Doklad o prodeji zboží (o poskytnutí služby)

Podnikatel je povinen doklad **na žádost** zákazníka vydat

Náležitosti dokladu:

- obchodní firma, popř. název nebo jméno a příjmení podnikatele
- identifikační číslo (IČO)
- datum prodeje zboží (služby)
- druh zboží (služby)
- cena

28

Označení druhu zboží na dokladu:

- u komodit typu potraviny, ovoce a zelenina, alkohol, cigarety, denní tisk, časopisy, knihy atd. - obecné vymezení
  - např. nákup rohlíku, chleba – „pečivo“
  - např. nákup mrkve, rajče – „zelenina“
- u komodit typu průmyslového zboží, elektronika, kosmetika, oděvy – přesná specifikace zboží (značka, typ, velikost...)

Musí být zachována ochrana spotřebitele a jeho možnost reklamace!

29

Obecní živnostenský úřad
Kontrolní oddělení

30